

122062

36

A ZSIDÓ NÉP BÚNEI

TÖRTÉNELMI TANULMÁNY

IRTA ÉS KIADJA:

LUZSÉNSZKY ALFONZ

(A SZERZŐ ÖSSZES MŰVEIBŐL 1898 ÓTA A 208—212. EZER)

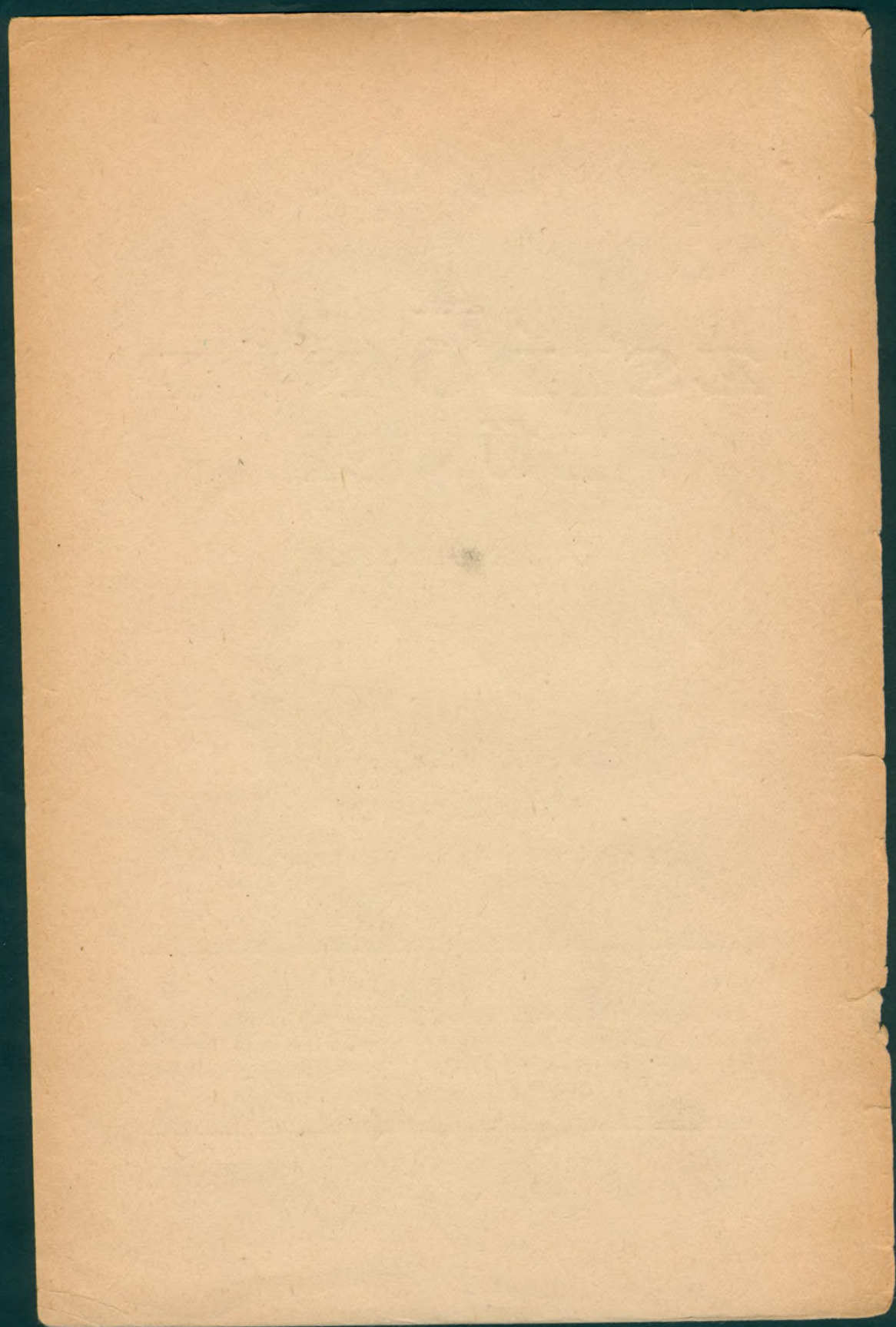
Tartalom: A zsidókérdés okai. A zsidó állam megszűnése. A zsidók a Római Birodalomban. A zsidó nép ősfoglalkozása. A zsidók a szétszórásban. A bolsevik uralom áldozatai Magyarországon. A zsidóság mint faj. A vérmisztérium. A Talmud hatása a zsidóságra.

2516

BUDAPEST, 1941

122.062

4752

A ZSIDÓ NÉP BÜNEI

TÖRTÉNELMI TANULMÁNY

IRTA ÉS KIADJA:

LUZSÉNSZKY ALFONZ

(A SZERZŐ ÖSSZES MŰVEIBŐL 1898 ÓTA A 208—212. EZER)

BUDAPEST, 1941

2516

(R
2)

122662

R 1986
R 1965

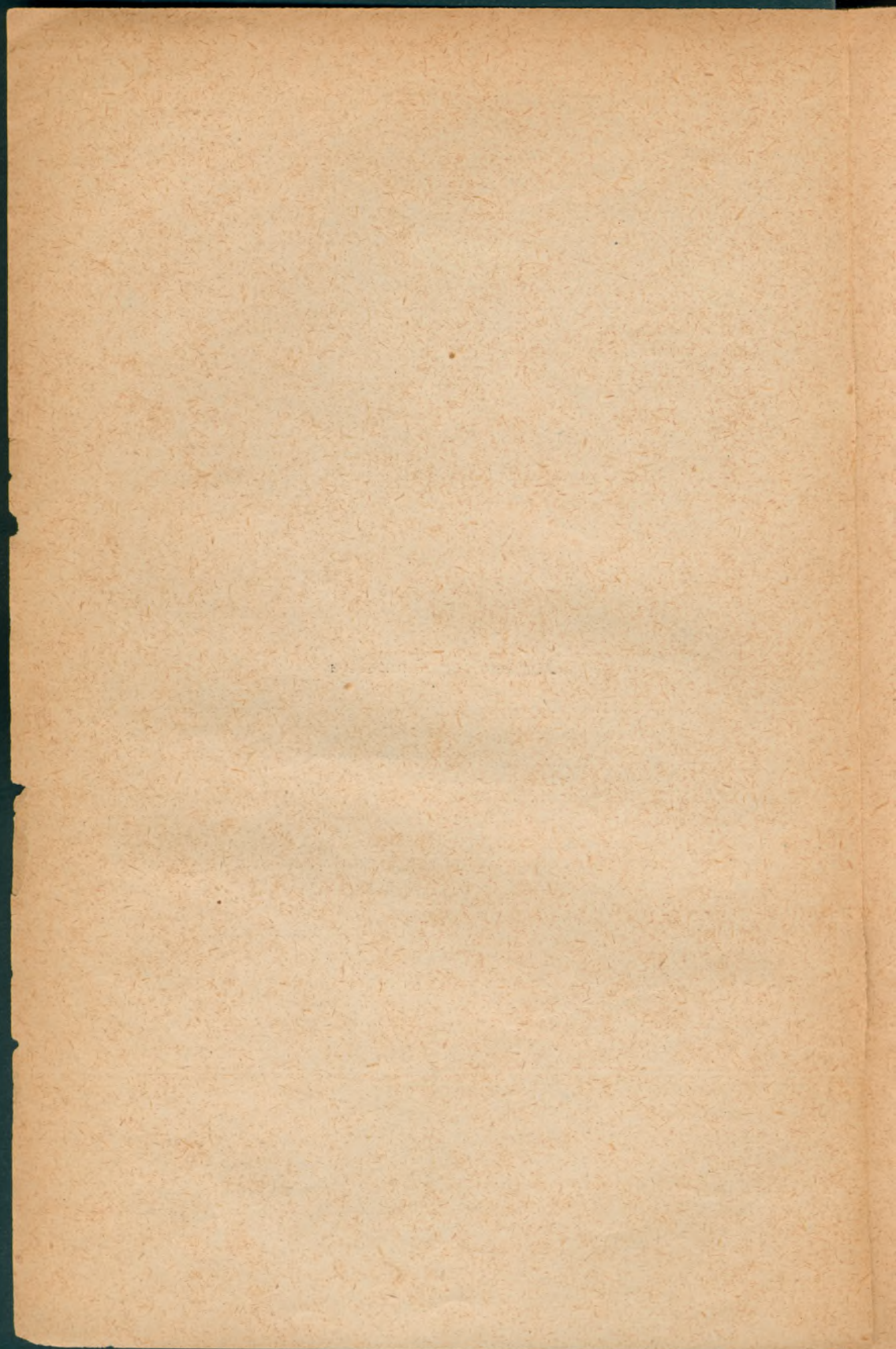
Felelős kiadó: Luzsénszky Alfonz.

Nyomatott Paulovits Imre könyvnyomdájában Budapest,
VII., Nyár-u. 6. Telefon: 223—639.

Minden jog fenntartva.

I. Bevezetés

Aki a zsidó nép bűneit felsorolja, ismerteti, amíg a történetírás szigorú tárgyilagosságának színvonalán marad, nem végez antiszemita munkát. A zsidó nép bűneiről szólottak a próféták is, akiket antiszemitáknak nevezni nem lehet, és, amint ők szent cézzal ostromozták népük bűneit, hogy t. i. Jeruzsálem megterjen az ő Urához, Istenéhez; ugyanugy szent célja lehet a tárgyilagosan dolgozó keresztény írónak is, amikor a zsidó nép bűneit hittestvérei elé tárja, hogy őket bizonyos bajoktól közérdekből visszatartsa. Sok ilyen baj van, amelyeket azelőtt föl sem vettünk, figyelemre sem méltattunk, s a gyógyításuk most sok helyen csak fájdalmas műtét árán lehetséges. Ilyen bajok pl. a zsidó-keresztény házasságok, a magyar birtoknak kártyázás, pazarlás folytán zsidó kézre jutása, a zsidó irodalom mételyeinek pusztítása, a keresztény összetartás elhanyagolása, stb.

Amikor pedig a zsidó nép bűneit — természetesen nem valamennyit — röviden ismertetjük, korántsem szándékozunk más Bibliát írni, vagy az ószövetségi Szentírásból mást kimagyarázni, mint amit lehet és szabad; azaz nem akarunk szélsőségekbe esni, mint azok az antiszemita írók, akik könyvük egyik lapján szarvasbűnököt olvasnak a Szentírásból a zsidók fejére, másik lapján meg azt »bizonyítják«, hogy az ószövetségi Szentírás nem egyéb, mint humbug, mesegyűjtemény, kidobni való, lehetetlen öndicsérete a zsidóságnak. Nem hisszük tehát, hogy megrövidítenék az Olvasót, amikor adatainkat a próféták korával kezdjük, minthogy így is bőséges tanulságot merithet mindenki a megcáfolhatatlan tények tömegéből. Ez az a kor ugyanis, amelyben a Farizeusi szellem térhódítása kezdődik, amikor egyre jobban kristályosodnak ki azok a tanok, amelyeket később a Talmudban foglaltak össze s amelyeket Krisztus Urunk nem szünt meg ostromozni.

Mikor pedig a talmudizmus beszivárgása ellen a történelem tanulságaival védekezünk, akkor nem teszünk mást, mint amit a Talmud parancsol a zsidóknak, amidőn »kerítést« rendel »a keresztény eretnekség mételye« ellen.

Azt az eljárást pedig, hogy a zsidóknak bűneit regisztráljuk, uszításnak, izgatásnak mondani egyáltalában nem lehet; mivel, míg egyrészt a kikeresztelt zsidókban is megvetjük és üldözzük ezeket a bűnököt, másrészt az izraelita vallással szemben

arra az álláspontra helyezkedünk, amelyet Krisztus Urenk tanított, mondván: »Mózes székében írástudók és farizeusok ültek; mindazt tehát, amit mondanak nektek, tartsátok meg és tegyétek, de tetteik szerint ne cselekedjete.« (Sz. Máté evang. 23. fej. Amit tehát ők »ex cathedra Moysi« tanítanak, azt távolból sincs szándékunkban gáncsolni, de azokat a tetteket, amelyeket a Talmud szellemében hajtanak végre ellenünk, jogosan bírálhatjuk. Ezeket a bűnöket nem a Mózes vallása szellemében, hanem a Talmud utasításai szerint követték el, amikor a keresztényekre alkalmazták azokat a rendelkezéseket, amelyeket az Ur a Kánaánban és környékén lakó vad pogány népekre vonatkozólag adott őseiknek.

Ha a közjólét és a magánvagyon ellen elkövetett bűnök tettesei bizonyos fajból kerülnek ki, akkor nem lehet azon csodálkozni, ha a törvényhozás, a hatóságok, az egyesületek és egyesek megfelelő korlátozásokat, kizárásokat és megtorlásokat alkalmaznak az illető büntető fajjal szemben. Ugyanis, miként nem lehet megütközni azon, ha a kóborcigányok tolvajlásai ellen úgy az egyesek, mint a közigazgatás, erélyes intézkedéseket foganatosít: ugyanígy megokolhatóan az afeletti felháborodás, hogy a kormányok a zsidók térfoglalásának jogos mederbe való visszaszorítása céljából hatályos intézkedéseket léptetnek életbe. Ez a logikai folyamata annak, hogy a zsidók térfoglalása, destruktív munkája és többféle kriminalisztikus cselekményének diagrammikus felszökkenése életre hívta a fajkérdést, a fajelméletet és annak óriási irodalmát. Ennek folyamányaképpen megindult a fajtisztaság megvédésére irányuló szervezkedés.

Maguk a zsidók se tagadják, hogy a sajtójuk majd hetven esztendőn keresztül fáradhatatlanul azon dolgozott, hogy a keresztény vallást, a keresztény erkölcsöket nevétségessé, gyűlöletessé tegye. A liberalizmus, a szabadgondolat örve alatt rendszeresen azon mesterkedtek, hogy a hiveket lekipásztoraiktól elidegesítsék s a vallás törvényeinek megtartását fölösleges kölöncnek tanították. Mi még emlékezünk rá, amikor 1895-ben uton-utfélen rikoltozták ezt a nótát:

»Anyád se bánja, ha a leánya

Zsidó legénynek lesz a párja.«

Akkoriban nem gondoltak arra a nagy biológiai igazságra, miszerint két fajnak a keveredéséből nem állhat elő egy harmadik faj, hanem az utódokra az erősebbik egyed nyomja rá az ő faji jellegét. Ez a jelleg pedig nem csak a külső alakon, hanem a lelki vonatkozásokban is dominál. Ami jelesül a zsidó fajt illeti, annak köztudomásúlag olyan különös sajátosságai vannak, hogy azokat egy másik fajba »maradék nélkül« beolvasztani még senkinek nem sikerült.

Ez a megállapítás korántsem célozza a zsidó faj ellen való izgatást, be kell azonban még a legnagyobb filozemitanak is látni,

hogy a zsidó nem csupán fizikai vonatkozásban különbözik az árjától, hanem a vallási és erkölcsi dolgokkal szemben megnyilvánuló mentalitása is igen elütő. Azt halljuk sokszor, hogy »a zsidó is ember.« Teljesen igaz. Egyenjogu minden emberrel. Még szent is lehet belőle. Azonban a cigány is ember, a néger is ember, a kannibál is ember, hát miért nem dédelgetik azokat is?

A kereszténység már évszázadok óta tapasztalja, hogy a zsidók vállamgyorsan tudnak alkalmazkodni, de viszont azt is tapasztaltuk, hogy ez az alkalmazkodás nem jelentette a krisztusi tanok szerint való életmód tökéletes elsajátítását. Azt is tudjuk, hogy a zsidóság szakadatlanul elnyomatásról panaszkodott és a mellett rémisztő értékű birtokot szerzett magának, jöllehet, köztudomás szerint alkotó szellemi képességgel nem áldotta meg őt Adonáj. (Zsidó művészekről, bölcsészekről, tudósokról, nagy költőkről, vagy feltalálókról nem igen olvasunk.)

Ha pedig azokat az okokat vizsgáljuk, amelyek a zsidóság elleni autagonizmust, kiváltkép az antiszemitizmust előidézik, táplálják, terjedését előmozdítják, akkor két momentumot kell megállapítanunk: az egyik a tan, héber néven Talmud, a másik a gyakorlat, vagyis a nem zsidókkal szemben művelt cselekedetek. Az Evangélium és a Talmud tűz és víz; nincs nagyobb hazugság, mint az, hogy mind a kettő egyformán szent könyv. Aki ezt állítja, az nem keresztény; nem csupán azért, mert a Talmudban annyi gyalázkodást olvashatunk Krisztusról és a Szentséges Szüzzről, hogy már ebből az okból is kilenc pápa rendelte el a Talmud elégetését, hanem azért is, mivel a Talmud azoknak a farizeusi tanításoknak foglalata, amelyeket Krisztus Urenk ostromozott és amelyeknek ostromozásáért Pilátus elé állították. Csak vallásilag tudatlan emberek állíthatják a Talmudot az Evangélium mellé. Ha ugyanis az ember vallási végcéljának nézőpontjából a Talmud egyenértékű az Evangéliummal, akkor nem vétkezik az a keresztény, aki zsidóvá lesz.

Nem akarván az »uszítás« színezetét adni ennek a fejtegetésnek, csupán azokra a könyvekre utalunk, amelyek a zsidóság büneinek statisztikai összeállítását helyettünk már kellő alapossággal elvégezték, százalékokban kimutatván, hogy az államfelforgató szövethkezesek részvevői, a csempészek, a siberek, az élelmiszerdugdosók, az uzorások, csalók, hamisítók tömegében mily nagy százalékarányban szerepelnek a zsidók. Mentségükre föl kell említenünk, hogy a nemzsidók megrablását, megkárosítását, tönkretetését nemcsak megengedi, hanem némelyhol meg is parancsolja nekik a Talmud, márpedig a rabbik az erkölestant a Talmudból tanulják s annak alapján tanítják is. Nem bocsátkozunk itt részletekbe, csupán egy momentumot említünk meg; mit várhat az ember olyan tanítás alapján, amely szerint a leteendő esküket a hosszunapon mind előre meg lehet semmisíteni, sőt, minden egyes

esküt is megsemmisíthet, aki a megsemmisítést az eskü szavai után elszuttja!

Nem kis mértékben járul hozzá a zsidóellenes hangulat fellobbantásához az a körülmény, hogy a zsidók ösztönszerűleg óvakodtak olyan foglalkozásoktól, amelyek fizikai munkával jártak és inkább a vezetőállásokat vindeikálták maguknak, amely foglalkozások sokszor »idegösszeomlás« okozói. Most tehát csak hálások lehetnek, hogy a munkatáborokban ingyenes fogyasztókúrákra fogják őket.

*

Aki akár zsidó, akár keresztény legyen az illető, azt próbálja állítani, vagy pláne bizonyítani, hogy »ők nélkül gyűlölik« a zsidót, csupán azért, mert az antiszemitizmust már a keresztény csecsemőkbe belenevelik: az káromolja a kereszténységet, amely már a kisgyermeknek is azt tanítja, hogy szeressük ellenségeinket. A keresztények igenis szeretettel viseltettek a pogányok iránt is, akik pedig sok százezer keresztényt végeztek ki. Miért üldözének tehát olyanokat, akik sohasem bántják őket? De azt viszont senkitől nem lehet kívánni, hogy a darazsat, a poloskát, vagy az egereket gyámolítsa...

Amikor Pilátus habozott, hogy a Názáretit átadja-e a dühöngő zsidóknak, ezek nagyhangon kiáltották: »Az ő vére mi rajtunk és a mi fiainkon.« Ez be is teljesedett. Adonáj templomából kőkövön nem maradt; a római katonák oly mészárlást vittek véghez Jeruzsálemben, aminőre még nem volt példa és a zsidókat úgy szétszórták, hogy maiglan sem tudtak egy kis államot sem alapítani, jóllehet milliárdokat képviselő vagyonok uraivá lettek. Ezt a tényt azonban az antiszemitizmus terhére elkönyvelni nem lehet. Tudjuk a történelemből, illetőleg az ószövegségi Szentírásból, hogy az zsidó nép a fogságból mindig megizmosodva, meggyarapodva tért vissza, azonban hasztalan nevezték őket a nyugati országokat Babilónnak, ezekből még mindig nem tudtak egy Zsidóországba visszatérni, bár ujévenként így köszöntik egymást: »Mához egy évre Jeruzsálemben!« Itt nem tartja őket rabbilincs, itt szerintük üldözik, gyalázzák őket, de, ha oda felé indulnak, visszatartja őket egy bűvös-bájos kar: az üzlet.

A mózesi törvényeknek nemcsak megtartása, hanem értelmezése is az idők és körülmények változása folytán lehetetlenné, szinte abszurdummá vált. Már vagy 1900 év óta nem fungál a 70 presbiterek nagytanácsa, amelyet még a pusztában alapított Mózes, az apósának, Jethro főpapnak indítványára, a amely nagytanács a vallási kérdések eldöntésével is foglalkozott. Helyét a talmudisták foglalták el és a Talmudban is megszólaló híres rabbik »csalhatatlan« ítélete döntötte el a vitás kérdéseket. A zsidók egyetlen lemploma, a Hekal, leromboltatott, zsinagógáikat

csak a tudatlanok nevezik templomnak, mert hiszen maguk a zsidók is csak »gyülekezeti ház« (beth keneszeth) néven ismerik. Aldozatot nem mutatnak be, oltáruk nincs, s így tulajdonképeni értelemben papjaik sincsenek. És, jóllehet a mai zsidók egyenes lezármazottai azoknak a szent pátriárkáknak és prófétáknak, akiknek Isten a Bibliában leírt kinyilatkoztatásokat tette: semmi joguk sincs a »kiválasztott nép« nevéhez, mert épen az azokban a szent kinyilatkoztatásokban pontosan megjelölt Megváltót megölték, tanításaitól elfordultak, apostolait és első híveit üldözték, gyilkolták.

A Názáreti jóslata tehát beteljesedett rajtuk: mindenütt jó dolguk van, de sehol sincs hazájuk, mindenütt kincseket szereznek, de sehol sem tudnak megmaradni, mindenütt feltolakszanak, de senki sem fogadja őket szívébe. És ha felragyog is valamely országban a szerencsecsillaguk, nemsokára újból üldözés, futás, megszégyenülés következik rájuk. És hasztalan hányódnak-vetődnek nem okulnak, nem térnek meg. Mihelyt valahol megmelegszenek, folytatják a régi módszert, mert a Talmud azt parancsolja nekik, hogy bárhová mennek, tegyék magukat uraik fejedelmévé. És ők erre a fejedelemségre nem nyílt küzdelemmel törekszenek, hanem üzlettel, kölesönnel, beházasodással, amit a németek fajgyaláznak neveztek el.

Ahasvérust, a bolygó zsidót, egyik kezében vándorbottal, a másikban a tízparancsolat kőtábláival, mint egyetlen megmentett kincsével szokták ábrázolni, holott inkább batyúval és a Talmuddal kellene megörökíteni — mondja egy neves írónk —, mivel a zsidó faj egyebet sem tesz, mint a Talmud szellemében szerez a batyúból vagyont.

II. A zsidó állam megszűnése

Ha a zsidó nép bűneiről akarunk beszélni, akkor legelőször is azt a nagyfokú perfídiát, azt az égbekiáltó hálátlanságot kell magunk elé idéznünk, amellyel ez a »választott nép«, noha Istene minden akkoriban elképzelhető jóval megáldotta s noha örök uralmat és Messiást ígért neki, az egy igaz Istentől, mégis hitványan elfordult és a bálványimádás posványában keresett gyönyörűséget. Üssük csak fel a Királyok III. (I.) könyvének 11. fejezetét. Salamon királyról itt ezeket olvassuk: »És, mikor már vén volt, szíve megromlék az asszonyok által, hogy idegen isteneket követte, és nem vala az ő szíve oly tökéletes (egységes, salom) Urával, Istenével, mint atyjának, Dávidnak szíve: hanem a szaidominusok istenasszonyát. Asztartét, tisztelé Salamon és az ammoniták bálványát, Molochot. Templomot építe Moáb bálványának, Kámosznak azon a hegyen, amely Jeruzsálem átellené-

ben van és Ammon fiai bálványának, Molochnak... Lőn pedig abban az időben, hogy Jeroboám (a jóerkölcsű, nagyerejű ifjú, a király tisztartója) kiment Jeruzsálemből és találkozott vele a a siloni Abiás próféta az uton s ennek új palástja volt és csak ketten voltak a mezőn. És Ahiás megragadván új polástját, amely rajta vala, tizenkét darabra szakította és mondá Jeroboámnak: Végy magadnak tíz darabot, mert ezeket mondja Izrael Ura Istene: Ime, én kiszakítom az országot Salamon kezéből és neked adok tíz nemzetséget.« Salamont, miként tudjuk, fia, Roboám követte a trónon, aki éretlen ifjú barátai biztására »még nehezebb ígát« akart a nép vállaira rakni, mire a nép »látván, hogy a király nem akarja meghallgatni«, eltávozott hazájába és amikor a király (állítólag közbenjáróul) a kincstárnokát, Aduramot hozzájuk küldte, a nép egyszerűen agyonkövezte. A király Jeruzsálemben menekült és sereget gyűjtött, hogy büntető hadjáratot vezessen az elszakadt tíz törzs ellen, azonban az Ur Szemejás által megtiltotta nekik, hogy atyjuk fiai ellen hadakozzanak, mire mind nyájban »leszereltek« s a faképnél hagyták Roboámot. És elvála Izrael Dávid házától a jelen napig« Ez az elszakadás Kr. e. 970. év táján történt. Jeroboám pedig, hogy Izrael népe ne kíváncsozzék Jeruzsálemben, Bételben és Dánban aranyborjukat állított felé mondván: Ime, a ti istenetek!

Ez a tíz törzs »Izrael országának« nevezte magát, míg a másik kettő Juda és Benjamin törzse, amelyek hivek maradtak Dávid házához, »Juda országa« nevet vette föl, s ebből a törzsből született a Megváltó. Juda, azaz helyesen Jehuda nevéből származik, a »jehudi« szó, ami »istenismeret« jelent, s amit latinra judeus-szal fordítunk.)

A két testvérország folytonos harcban állott, noha Roboám országában is — kivált utódai alatt, igen romlottak az erkölcsök, mivel a bálványozással együtt a pogányok minden fajtalanságát »maradoktalanul« elsajátították.

A belső gyengeség mind a két országot arra kényszerítette, hogy idegen hatalmak, Asszír, Babilon, Egyiptom, Szíria barátságát keresse, ezek azonban irigységből, kapzsiságból inkább kihasználmányolták őket.

Izrael országában az utolsó király Ozeé volt, aki 732—722-ig uralkodott. Először Izrael országa bukott el. Ugyanis IV. Salmansár asszír király hadvezére, Sargon, Krisztus előtt 722-ben elfoglalta Samariát, majd az egész országot és a nép legnagyobb részét a méd és perzsa tartományokba telepítette át, míg Izrael országát idegen fajbeliekkel népesítette be. Ez a pacifikálás megpecsételte a zsidó állam sorsát.

A kis Juda országa, amelynek fővárosa Jeruzsálem volt, Kr. e. 599-ig tartotta magát. Joakim király napjaiban tört rá Nabu-

kodonozor* és a királyt egész családjával és népével fogságba hurcolta, a templomot kifosztotta, egyuttal pedig Szedeciást rendelte ki királyul. Kilenc év múlva ismét betört Nabukodonozor, a királyt elhurcolta, fiait megölette. A templomot felgyújtotta, valamint a várost is és a népet Babilonba vitte. Szedeciás királyt később, 37 év múlva, kihozatta a börtönéből és fejedelmi megtiszteltetésben részesítette. (Királyok IV. könyve 25. feje.)

A zsidóknak a 70 éves babilóni fogság korántsem vált anyagi hátrányukra. Mindenütt nagy befolyásra, hatalomra tettek szert, kitűnő üzleteket csináltak, nem kellett nekik a földet művelni, mint odahaza, magától értetődő tehát, hogy ebben a »keleti kényelemben« vajmi kevésbé emésztette őket a honvágy.

A fogságban nem maradtak zárt egységben,; hanem egyre jobban szétszóródtak az egész Babilonban. Alexandriában mintegy 200.000 zsidó telepedett le, tehát jóval több, mint amennyi lakosa Jeruzsálemnek volt. (Később elárasztották Kis-Ázsiát, Görögországot s egyre több római tartományt, sőt, Rómában is sok zsidó élt, amint ezt az Apostolok Cselekedeteinek könyve is előadja.) A babilóniai fogságból való visszatérés után (Kr. e. 457.) az új zsidó állam, amely a Makkabeusok alatt rövidéletű politikai önállóságnak örvendett. Judea néven volt ismeretes, az Izrael név pedig teljesen eltűnt, minthogy a visszatért Izrael-fiak között vajmi kevés volt az imént említett 10 északi törzsből, a tulajdonképeni izraelitákból.

Amint a történelemből tudjuk, Babilon bukása után Kyrosz perzsa király 538-ban Kr. e. hazaengedte a zsidókat, t. i. akik haza akartak térni. Ezeket Ezra és Nehemiás vezette vissza Palesztinába. Sok komoly történetíró állítása szerint azonban a zöme ott maradt, mivel már előnyösen »elhelyezkedett.« Ugyancsak több hiteltérdemlő történetíró beszéli, hogy már a babilóni fogságban virágzó »kölesön-üzleteket« folytattak.

József Kastein zsidó történetíró, német államügyész, később jeruzsálemi egyetemi tanár »Eine Geschichte der Juden« c. könyvében (63. l.) az ókori zsidók uzsorájáról őszinte leírást ad: »Már a királyok korában — írja — kifejezésre jutott a zsidó nép karakterének számos napfoltja. A pénz-, élelmiszer- és gabona-uzsora, az adós rabszolgasága, bírák megvesztegethetősége és a papok erkölestelenségei napirenden vannak. Ekkor kel föl ezek ellen az erkölcsök ellen a két prófétának, Ámosnak és Ozeásnak, utolsó, grandiózus protestálása.« A 104. oldalon a Babilonból való visszatérés idejéről is beszél. »A súlyos gazdasági depresszió folytán ebben a korban jutnak előtérbe azok, akiknek pénze a szükségben lévők kizsákmányolására és a nyomor kommercializálására meg-

* Nebukadnezar

adja a lehetőséget. Egy éjjelről a másikra előkelő ősi tradíciójú családok helyébe a vagyonosak lépnek, akik a házépítés, magbeszerzés és az adószolgáltatáshoz szükséges pénzt kölcsönözni tudták s akik ilyen kölcsön fejében ekét, házat, szőlőt, vagy magukat az adósokat s ezek gyermekeit vették zálogul; az adósság esedékessé váltakor mindezek tulajdonai lettek, az emberek pedig rabszolgák. Az új, közösség egyszeriben pénzarisztokráciát ültetett a nyakára.»

Ezt a körülményt bizonyítja a zsidók nagy törvényhozójának, Mosé bar Majemon »Misne Tora« című világhírű könyvének bevezetése, hol is elpanaszolja, hogy még az inádságok is feledésbe mentek, sőt, legtöbbször nem is tudták már tisztán a szent nyelven elmondani. Ezra és az ő törvényszéke azután 18 áldás-formulát szerkesztett, amiket minden zsidó köteles volt naponta elmondani.

*

A zsidók hazabocsátása korántsem jelentette Zsidóország függetlenségének visszaállítását. Az ország továbbra is a perzsa szatrápiának egy része maradt egészen Nagy Sándor hódításáig (333. Kr. e.) Az ő halála után az egyiptomi Ptolemaioszok tették rá kezüket, majd III. (Nagy) Antiokusz 203-ban Szíriához csatolta. (L. bővebben a Makkabeusok I. könyvében.)

A zsidók vallási gyakorlatai is ezután tilalom alá estek. Nemcsak az áldozatokat nem tudták bemutatni, hanem a körülmételés is tilos volt. Számos zsidó kóstolt bele a sertéshusba, a nemzsidó nők szerelmébe és egyre többen áldoztak a bálványoknak. A zsidók a Makkabeusok alatt föllázadtak a pogány uralom ellen és 164-ben sikerült is nekik Jeruzsálemet visszavenni. A templomot megtisztították a pogány szennytől és ujraszentelték. (Ennek emlékére maradt fenn a zsidók »chanuka« ünnepe, ami december közepére szokott esni.) Ez a pünködsi királyság azonban csak 63-ig tartott, akkor a rómaiak Pompejus vezérlete alatt megverték a zsidókat; Heródes lett az alkirály Jeruzsálemben, aki azután mindig a rómaiak kegyét hajhászta. A később kitört polgárháborúban a zsidók opportunistákkal, lojalitással Julius Caesar-hívek maradtak, aminek fejében tőle többféle privilégiumot nyertek. Így szabad letelepedésre adott nekik engedélyt, megengedte saját törvényeik és szokásaik használatát, szabad kereskedelmet, sőt, hadmentességet is biztosított nekik. Mikor pedig Antonius megtámadta Octaviánust, a zsidók jó szímmel Octaviánus pártjára álltak, amiért ez megerősítette a Julius Caesar nyújtotta kiváltságokat.

Nem lesz érdektelen e helyen megemlíteni azokat a nagy férfiakat, akiket a zsidó írók »az antiszemitizmus oszlopainak« neveznek, noha a filozsemita írók e férfiaknak ilyenmő tulajdonságairól, mélyen hallgatnak. Ilyenek voltak: Manetho egyiptomi

pap és történetíró Kr. e. a III. században, a patarai Mnaseus a II. században IV. Ptolemaios (220—204.) IV. Antiochus (175—164.) VII. Ptolemaios (146—117.), majd a későbbi hareban Marcus Tullius Cicero (Kr. e. 106—143.) apameai Posidonius (megh. 103.) Apollonius Milon, Lysimachos, a Josephus Flaviustól támadott Apion stb.

III. A zsidók a Római Birodalomban

Amint fentebb elmondottuk, Nagy Antiochus alatt Palesztina egészen Szíria uralma alá jutott. (Kr. e. 298.) A Makkabeusok könyveiből tudjuk, hogy Antiochos Epiphanes és az ő utódai alatt a zsidók kegyetlen elnyomatásokat szenvedtek. (168 Kr. e.) Az ő parancsára sok zsidó tért át a bálványimádásra I. könyv. I. fejj. 45. v., II. könyv. 6. fejj. 1. v.)

Ugyancsak a Makkabeusok II. könyvében olvassuk (II. könyv. II. fejj.), hogy a zsidók Kr. e. 164-ben szövetségre léptek a Római Köztársasággal. Nem sokat hívták azután magukat, hanem rövidesen megkezdték a »beszivárgást« magába Rómába. Meg kell adni nekik, hogy bámulatos gyorsasággal operáltak. Néhány évtized alig kellett ahhoz, hogy tekintélyes vagyona és ennek révén igen nagy tekintélyre és befolyásra tegyenek szert.

A rómaiaknak nagy filioszemitizmusán már Cicero is kesergett és megbotráncozásában így kiáltott fel: Quanta concordia! Egyébként ő is csak halkan mert nyilatkozni Julius Caesar előtt (100—44.) a zsidókról, noha egyéb jogi kérdésekben elég hangosan deklamált. A zsidók egyre prepotensebbek lettek. Hasztalan szüntették meg a zsidók adóterheit, ők még többet követeltek. A zsidóellenes Senecának távoznia kellett hivatalából. Nero alatt még jobban felvirradt a zsidóknak, mert a császár egyik felesége zsidó nő volt. Politikai összeköttetések szálait kiterjesztették egész Rómára s velük szemben minden védekezés hatástalan maradt. Titus azonban, aki Jeruzsálemet bevette, mégsem vehette feleségül zsidó szeretőjét, mert a néphangulat erősen tiltakozott egy újabb zsidó császárné ellen. A gazdasági befolyásuk a zsidóknak azonban zavartalanul fejlődött. Ők lettek a császári háznak és számtalan római nemesnek bankárai, leányaik pedig az élvhajhászó ifjúságra vetették ki hálójukat. A római ember csakhamar mindenütt zsidóba ütközött, kivéve a katonaságot, mert a fegyvert és az adót a zsidóság nem szivlelte.

A zsidók tekintélye egyre megnövekedett; Rómában 40.000 vagyonos zsidó lakott; tekintélyüket az is bizonyítja, hogy a színházakban a császár páholya közelében béreltek ülőhelyeket.

Minden tartományban nagy befolyásuk volt. Ha valamely helytartó megsértette őket, rögtön értesítették Rómában élő hitsorsosaikat s ezek azt a helytartót, amikor Rómába ment, nagy püsszegéssel fogadták.

Amint a történelemből tudjuk, a rómaiak 188 körül nagy területeket vettek el Kis-Ázsia és Szíria uralkodójától, Antiochostól, Nagy Pompejus (89–48.) pedig 64-ben Mithridates legyőzésével bekebelezte a Birodalomba; elfoglalta Jeruzsálemet és Hyrkanos főpapot rendelte államfőül. Julius Caesar megöletése után (44. márc. 15.) a második triumvirátus (43.) diadalai után Octaviánus ragadta magához a hatalmat, aki Augustus néven nyitotta meg a római császárok sorát. Tudjuk, hogy az ő uralkodása alatt született Krisztus Urunk. (Kr. e. 27-től Kr. u. 14-ig uralkodott.)

Mikor Tibérius császár (14–37.) a zsidókat Rómából kiűzte, ezek Antiochiába és Alexandriába »emigráltak« és ott folytatták előbbi foglalkozásukat.

38-ban Herodes Agrippa fényes kísérettel Szíriába ment Alexandrián keresztül; ennek a fegyveres kíséretnek láttára kirobbant a népharag a zsidók ellen, a zsidó városrészt kifosztották, és több zsidót megöltek. Ezt a tulajdonképpen kisméretű »mészárlást« a zsidó írók szörnyű nagynak festik. Tudnunk kell, azonban, hogy Caligula, aki ebben az ügyben bíráskodott, alaposan leszidta a zsidókat, amiért ezt a kis zavargást annyira felfújták. Három évre rá azonban Caligulát megölték, s az utóda, Claudius filoszemita volt. Izidorus történetíró azt mondja róla, hogy Salome nevű zsidó nő volt az anyja.

Alexandria tudományos életében is csakhamar érvényesült a zsidó befolyás. A görög filozófia ugyanis igen sok kérdésre nem tudott választ adni, hanem dilemnákat állított fel, az izraelita vallás pedig ezekre a kérdésekre pozitívumokkal válaszolt és így kiszorította a szkepticizmust és a platonizmust. A neoplatonisták utolsó hordozója Philon zsidó volt, akinek voltaképpen nem is volt filozofiai módszere, hanem csupán az izraelita világnézetet öltöztette neoplatonista kosztümbe.

A zsidóüldözés Alexandriában kezdődött, azután csakhamar Egyiptomban folytatódott és nemsokára átesapott a Római Birodalom többi részeire. Az oka a zsidók uzsoráskodási, vagyonszerzési módja és fennhéjázó, arrogáns viselkedése volt. Lassankint a császárok is megvonták tőle pártfogásukat, sőt, fölgerjedt haragjukban üldözni kezdték őket. Ez az üldözés azonban csak részleges volt, vagyis csak egy-egy tartományból kergették ki őket, de később megint elnézték, hogy visszaszivárognak. A zsidó leleményesség tultette magát az ilyen pillanatnyi kellemetlenségeken: egyszerűen a tartományok határvidékein telepedtek le, hogy üldözés esetén vagyonukkal a szomszéd tartományba átléphessenek. A Sulchan Arukh, a zsidók négy törvénykönyve félreérthetetlen

utasítást ad arra, hogy miként kell a zsidónak hamis esküvel kibujni, ha egy fejedelem arra esketi meg, hogy az országból nem fog eltávozni és vagyonát nem viszi ki. Minthogy a zsidók már a Caligula vizsgálata alkalmával azt fogták rá az alexandria helytartóra, Avilius Flaccusra, hogy támogatta a lázadást, most kiészközltek az ő száműzetését. Azonkívül több ellenségüket is eltették láb alól, mint ezt az alexandriai Martyrologium is tanúsítja. Majd az alexandriai népen akartak egy nagy gazdasági érvágást foganatosítani, Claudius azonban váratlanul beleavatkozott a dologba s megtiltotta a zsidók bevándorlását Alexandriába, mondván: »különb minden eszközt felhasználok ellenük, mint olyan emberek ellen, akik az egész világon általános ragályt terjesztenek.«

44-ben tört ki Palesztina földjén a zsidó lázadás, amelynek leveretése után az elszökött u. n. »késesembereket« (zelóták, buzgólkodók) az alexandriai zsidók természetesen tárt karokkal fogadták. Nem késlekedtek azonban a görögök két vezetőjét, Izidorost és Lampont, a császár előtt bevádolni és kivégeztetésüket kímesterkedni.

66-ban tört ki a nagy zsidó lázadás Caesareában és Alexandriában egyszerre, amely körülmény kétséggel elözetes szervezésre mutat. Titus az alexandriai zsidók leverését Tiberius Sándor fővezére bízta, aki egyébként eredetileg zsidó vala. Ez a nagy zsidó fölkelés folytatódott abban a háborúban, amelyet Josephus Flavius »zsidó háború«-nak nevez s amelyben Jeruzsálem Kr. u. 70-ben végleg elpusztult. Ebben a háborúban több, mint egymillió zsidó veszett el s 900.000 került Titus fogságába. Ezek közül a »mutatósbakokat« diadalmenetben hurcolta magával, míg az alját Fronto barátja által rabszolgául eladatta.

A város ostroma eléggé elhúzódott; Ijar (május) hó 11. napján dültek le a város külső falai és elesett Bezetha előváros; két hónapra rá, Tamusz 17. napján a második fal és az Antonia-vár; a következő, Ab hónap 10-én gyulladt ki egy szerencsétlen kirohanásnál (Josephus Flavius szerint a római hadvezér akaratán kívül) a Templom és a következő (Elul) hónap 8-án omlott le a harmadik fal és vele együtt a felsőváros.

Értékes, világhírű templomi fölszerelés került a rómaiak kezébe; ezek között volt a hétágu gyartyatartó, az aranyasztal (amelynek mása bevésve látható Rómában a Titus diadalívén). Ezeket a kincseket ujjongva fogadta a római nép a diadalmenetben. Mikor azután 455-ben a vandálok Genserich vezetése alatt Rómát feldúlták, ezek a kincsek a germánok birtokába jutottak (egyébként a vandálok is keleti germán nép voltak) majd pedig amikor 80 évvel később I. Justinian bizánci császár az afrikai Vandál Birodalmat megdöntötte, Bizáncba vitette a zsidó kincseket. A császárnak azonban valaki (nagyon valószínű, hogy egy

zsidó) a fejét telebeszélte, hogy azok a kincsek szerencsétlenséget hoznak Bizáncra, tehát vissza kell őket Jeruzsálembe szállítani. Így vándoroltak a kincsek egy jeruzsálemi templomba s onnan természetesen nemsokára a zsidók kezébe. Csak némely nemzsidó történetíró említi föl azt, hogy más, sokkal értékesebb régiségeket, és pedig a Mózes törvénytábláit, Aron vesszejét, Salamon koronáját, Dávid királyi palástját és az »urim veturim« nevű főpapi palást-díszet a zsidók Jeruzsálem ostroma alatt egy földalhatatlan helyen elásták. Ez a hely Mórja hegyén volt, mégpedig ott, ahol a VII. században Abdulmelik kalifa a tévesen Omarnak tulajdonított mecsetet építette.

Ezek az elásott kincsek zsidó hagyomány szerint majd szükségések lesznek a *zsidó császár koronázásánál*, s ezért persze csak néhány fő-zsidó ismerte rejtékelyüket. Az amerikai szabadkőművesek szervezete (tán mondanunk sem kell, hogy zsidók) 1909 tavaszán, éjjel, egy ecélből kiküldött titkos bizottsággal kiasatta ezeket, miután a török öröket busásan megvesztegette. Tudjuk, hogy Abdul Hamid szultánt 1909 április 27-én detronizálták, de azt kevesen tudják, hogy már ápril 1-én akcióba lépett a 45 törökországi páholy képviselője és megalapította Konstantinápolyban az »Ottoman Nagy Oriens« páholyt. Mehmed Djavid bej lett a mester, aki pénzügyminiszter levén, az ásatásnál könnyen kezére járhatott az amerikai páholy-testvéreinek. Egész Európában csak egy francia és egy orosz ujság mert megemlékezni erről az ásatásról. Djavid bej emiatt állását veszítette, később pedig Kemal pasa is elcsapta. A régiségeket tüstént Amerikába szállították, s most a sharlestoni páholy őrzetében pihennek.

Amint fentebb elmondtuk, a 44-ben kitört lázadás leverése után az u. n. zelóták Alexandriába menekültek és ott próbálkoztak a római uralom elleni fölkelés szervezésével. Az ott megtelepedett és megvagyonosodott zsidók azonban féltek egy ilyen felkelés következményeitől és amikor nem sikerült a buzgó testvéreket visszatartani, üzleti érdekből befújták a dolgot Vespasian császárnak (69–70.) A császár nagy haragra gerjedt, megparancsolta az izgatók szigorú megbüntetését és Leontopolisban bezáratta a II. században épült zsidó templomot. A szomszédos felföld, Afrika északi partjai, valamint Kyrenaika (és nem Csirenaika) a zsidó vezetőférfiak előtt pompás felvonulási területnek látszott. Itt, a fővárosban Jonathan 2000 főnyi fölkelősereget szervezett, azonban Lybia helytartója, Catullus, szétverte őket, Jonathan Rómába szállította, ott azután elítélték, megostorozták és elégették.

A zsidó háború befejezése után az autiochiai görögök a római szenátustól közben császárrá kikiáltott Titushoz, Vespasián fiához (79–81.) követséget küldtek, hogy a borzalmasan szaporodó zsidókat telepítse ki Autochiából, vagy legalább a polgárjogot vonja meg tőlük. Titus nem hallgatta meg őket. Sok zsidó vándorolt ki ekkor-

tájt Parthiába és Babylonba is, ahol Rómától biztonságban érezték magukat. Míg azonban Vespasian »a forradalmak örökös tapló-ját« látta a zsidóságban, Marcus Ulpius Trajanus (98—117) nagy zsidóbarát volt. Az egyetlen Hermaiskos merete ellenük a szavát fölemelni: »Nagyon megszomorít bennünket — mondá —, hogy a te tanácsod (a szenátus) tele van a gonosz zsidókkal!« Meg is lakolt bátorságáért, elfogták őt és két barátját, Paulust és Antoniust és zsidógyilkolás kísérlete címén a zsidók sürgetésére kivégezték. De Trajának sem kellett soká várni, hogy megismerje a zsidók hűségét. Amidón ugyanis 197-ben a parthusok ellen hadat vezetett, makaesul ellenálltak neki a zsidók. Traján erre hadvezérét, a mauretániai Lusius Quietust, aki a babyloniai zsidók ellen vonult, utasította, hogy a zsidókat irtsa ki országából. Meg kell említenünk, hogy amidón Traján 115-ben a parthusok fővárosa, Ktesiphon ellen indult, a zsidók Nagardava és Nisibis várakra támaszkodva, Traján hátában nagy fölkelést támasztottak. Csatlakozott hozzájuk Adiabena is, amelynek uralkodója az előbbi században lett zsidóvá. A fölkelés sok tartományra terjedt ki, patakokban folyt a nemzsidók vére; Kyrenaikában megverték a görögöket és a rómaiakat, s ezek a helytartóval, Lupusszal 116-ban Alexandriába vonultak vissza, ahol a zsidóknak egyik főfészke volt. Végre megérkezett a főserég Marcius Turbo vezérlete alatt és szétverte a zsidókat. Ekkor égett le a híres alexandriai zsinagóga.

Borzalmas vérengzést vittek végbe azonban a zsidók Kyrenében, Kyrenaika fővárosában. A fölkelők élén egy Lucás (mások szerint Andreas) nevű zsidó állt. Dio Cassius római történetíró (150—230.) mondja »Ab urbe condita« című könyve 68. rész 32. fejezetében, hogy a zsidók az elfogott görögöket és rómaiakat sorra leölték. A hóhérok megették az áldozatok húsát, bekenték magukat a vérükkel és lenyűzött bőrükbe burkolóztak. Egy zsidó történetíró, Dubonov, szintén azt mondja, hogy ott 200.000 »pogányt«, öltek meg és a zsidó származású Renan Ernő francia professzor is ugyanígy beszél »Izrael népének története« című könyvében.

Még borzalmasabb mészárlást vittek véghez a zsidók Kyprosban 117-ben. Itt a zsidók vezére Artemon volt. Elfoglaltak Salamist, a fővárost. Artemon már egy önálló zsidó államról ábrándozott. Leölette az egész nemzsidó lakosságot, számszerint 240.000 embert, akiket borzalmasan megkínzottak. Mindegyiket ki is rabolták. Traján császár ide is Marcius Turbo hadvezért küldte s ez a zsidók legnagyobb részét elpusztította, a többit pedig kiverte a szigetről. Traján halálbüntetés terhe alatt megtiltotta, hogy oda valaha egy zsidó betegye a lábát. Egy hajótörött zsidót, aki ott a partra uszott, Traján törvénye alapján kivégezték.

Ugyanezen időtájban verte meg a zsidókat Lusius Quietus Mezopotámiában, amiért azután Traján kinevezte őt Palesztina helytartójául.

Két zsidó testvér: Lullianos és Pappos újabb fölkelést tervezett Judeában, de elfogták őket Laodieában; mielőtt azonban Traján kivégeztette volna őket, meghalt. Quietust kimondhatatlanul gyűlölték a zsidók és Traján utódával ki is végeztették, Traján halálának emlékére pedig Adar hó 12. napján évente örömmünnetet ültek.

*

A zsidók történetében korszakalkotó esemény volt a Bar-Kokhba fölkelése. A »Jó« Traján császár utóda, Hadrián (117—138.) a zsidók kedvében akart járni, Jeruzsálemet is föl akarta építeni, de a régi templom helyén Jupiternek akart templomot emelni. Állítólag ez a terv robbantotta ki a fölkelést, amely még nem tapasztalt borzalmakkal 132—135-ig tartott. A fölkelést Akiba ben Joseph rabbi szervezte. (Élt 50—135-ig; a tudatlanok neki tulajdonítják azt a mondást: »Semmi sem új a nap alatt« — holott már a Prédikátor könyve 1. fejezetében olvashatják.) Beutazta a célból Palesztinát, Kis-Ázsiát, Babyloniát. Akibának, mint tudós-
nak, páratlan tekintélye volt, a Talmud több Misurája, Gemarája is tőle származik; a híres Eliézer-ben Hirkanošnak, valamint II. Gaméliélnak, a jamniai Sanhedrin fejének tanítványa volt s állítólag 12.000-re rúgott a tanítványainak száma. Az lett neki azután a tragikum, hogy Simont, fölvelt nevén Bar Kokhbát (a csillagok fiát) Messiásnak tartotta s ezzel a hiedelemmel fanatizálta a zsidók tömegeit. (Ez a furcsa »Messiás« egyébként azzal kérkedett, hogy ő egy parázna személynek a fia.)

A fölkelést a római helytartó, Tineus Rufus, akit a Talmud is megemlít, nem tudta elnyomni, mert a római légiónak nem voltak hozzászokva a hegyvidéki guerillákhoz. A fölkelők kezdetben fényesen győznek: Judeában, Galileában, Samariában 50 várat, 985 várost és falut foglaltak el. (Közben Bar Kokhba apró csodákkal is »bizonyította«, hogy ő a Messiás.) Állítólag be is vonult Jeruzsálembe, sőt, ki is kiáltották zsidó királynak, aminek emlékére pénzt is vertek. Érdekes, hogy az ő katonái a sapkájukon pontosan ugyanazt a vörös ötágú csillagot viselték, ami Trotzkij (eredetileg Lejba Bronstein) katonáit »ékesítette.« Akiba és Bar Kokhba katonái minden helyiségben vérfürdőt rendeztek s mindent kiraboltak.

Mikor azután sem Rufus, sem a Szíriából segítségül hívott Marcellus helytartó nem bírt a vérszomjas hordákkal, Hadrián császár Julius Severust, Britannia legyőzőjét küldte ellenük. Három és fél évet vett igénybe a fölkelés teljes leverése. Bar Kokhba végre a Sepphoris melletti Bether várba, majd Tur Malka (Királyhegy) nevű városba vonult vissza. (Itt ütötte le öklével Bar Kokhba Eliézer rabbit.) A Talmud fantasztikus számokat közöl az ott lemészárolt zsidók tömegéről. A vár elfoglalása Jeruzsálem eleste után pont 65 évre, 135. Elul hónap 8. napján következett be.

Bar Kokhba maga is elesett. Összesen 580.000 zsidó pusztult el ebben a fölkelésben. A római seregnek is nagy veszteségei voltak. Az örök város fényesen ünnepelte meg a győzelmet és a szenátus Hadriánt az »imperátor« címmel tisztelte meg. Judea elnépteledett, mivel sok zsidót adtak el rabszolgául. Hebron piacán oly sok zsidó került eladásra, hogymég annyi pénzt sem adtak egy zsidóért, amennyit egy lóért adtak. Hadrian kisöpörte a zsidókat Jeruzsálemből és idegeneket telepített helyükbe. »Colonia Aelia Capitolina« nevet nyerte. Halálbüntetés terhe alatt tilos volt a zsidóknak oda belépniök. Akiba rabbi sértetlen maradt egyelőre, de később a római törvények áthágásáért kivégezték. A zsidó kulturát egyébként az egész Birodalomban eltiltották; a körülmételést, a szombat megtartását szigorúan üldözték, miként ezt a Talmud is megemlíti. Mindennek ellenére Lyddában (Lud) mégis megtartották a rabbik titkos nagygyűlésüket, o azon arról vitatkoztak, hogy ezután meg kell-e halni a zsidónak az ő hitéért, vagy látszatra fölveheti a rómaiak vallását. (Bezzeg azelőtt ők üldözték a »pogányokat«!) A keresztények pedig ugyanekkor beadványt juttattak Hadrián elé, amelyben kifejtették, hogy a keresztény vallásnak semmi köze a zsidósághoz. A lyddai gyűlés után azonban minden zsidó a saját véleményét követte. A zsidók közül állítólag csak tíz (?) rabbi vállalta a vértanúságot.

A zsidók szétszórátása tehát teljessé vált. A vezetőszeretpet egy ideig Babylonia zsidósága tartotta kezében, ott székelt az exilarcha, ott ülésezett a sanhedrin s ott magyarázták a mózesi törvényeket, amely magyarázatok összefoglalásából született meg a Babyloniai Talmud.

*

Nem volt már földrajzilag megjelölhető zsidó ország, de mégis volt zsidó impérium. Nem volt királyuk, de mégis volt az egyetemes szervezetük. Nem járhattak a Templomba, de a rabbik ugyanugy kormányozták őket, mindenütt, mint a bírák vagy Sámuel a theokrácia korszakában.

Miből éltek már az első századokban a zsidók? Földművelést nem folytattak, mert hisz ezt a Talmud is leszólja, nehéz munkát nem vállaltak, hanem mindenhol csak kereskedtek. Sokszor rabszolgákat, háremhölgyeket adtak el, sok helyen bérlettel, pénzváltással, adószedéssel, zálog- és hbanküzlettel foglalkoztak, no és hát persze kölcsönöket adtak, ahogy lehetett, legtöbbször 100—200 százalékra. Nagy szerencsájük volt, hogy a legtöbb országban hiányoztak a pénzügyi kapacitások, az államháztartás folyton kölcsönökkel operált és vagy uzsorakamatra vettek kölcsönt a zsidóktól, vagy pedig bérbeadták nekik az akószedést.

A történelem azt bizonyítja, hogy a zsidóság mindazokat az

országokat, amelyek befogadták, csak vagyonszerzési terrénumnak tekintette, de hazájának soha; ha a körülmények úgy kívánták, könnyek nélkül vált meg tőle; ha ellenség hódította meg az országot, akkor annak a pártjára állt, sőt, már előzőleg is segítségére volt, ha annak győzelmét szimatolta.

Már a kereszténység előtt is Egyiptomban, Szíriában és Galileában mindenütt zsidók az adószedők. (Zsidó Lexikon 201–202.) A zsidók már az ókorban oly horribilis vagyona tettek szert, a pénzkereskedelemről, hogy pl. Pompejus alatt ca. 40.000 pengőt fizettek az adók, vámok, stb. bérletéért.

A zsidó uzsorások oly rettentő magas kamatlábbal dolgoztak, hogy a megszorult emberektől könnyűszerrel elszedték mindazt, aminek még a megkívánását is tiltja a X. parancsolat.

Sombart írja (»Die Juden, und das Wirtschaftsleben«); Amióta a zsidó gazdasági történelmet ismerjük és azt évszázadokon át követhetjük, látjuk, hogy a zsidó nép gazdasági életében a pénzkölcsönzés mindig nagy, csodálatosan nagy teret foglalt el. Ez kíséri a zsidó népközösséget fejlődésének minden fázisában, úgy nemzeti önállósága idején, mint a szétszórásban. Irva van (Mózes V. könyve 15. feje.) »Az Ur, a te Istened meg fog áldani téged, amint megígérte. Sok népnek fogsz kölcsönt adni és senkitől sem fogsz kölcsönt kérni.« Ugyancsak írva van (Nehemiás 5. feje.): »zsorát veszték testvéreitektől? Adjátok neki vissza még ma mezeit, szőleiket, olajkertjeit, házait és a kamatot, amit tőle pénzben, búzában, olajban vettetek. Azonban Nehemiásnak és másoknak tilalma ellenére is fennmaradt a belföldi hitelforgalom. Bizonyítják ezt a Talmud-traktátusok. A három »Kapu«-ban: Baba kamma, mezia bathra, semmi sem játszik olyan nagy szerepet, mint a pénzkölcsönzés. A rabbik is foglalkoztak ezzel; valóságos uzsora-monopóliumuk volt, igen sokat vitatkoztak a pénzről és a pénzkölcsönzés problémáiról. A Talmud e traktátusai után az a benyomásunk; hogy abban a világban igen sok pénzt kölcsönöztek.«

Hogy a vámszedésnél és adószedésnél milyen »kules« szerint dolgoztak, arról külön könyvet kellene írni. Hogy azután mekkora szeretetet vívtak ki maguknak ebbeli tevékenységük révén, arról igazán fölösleges beszélni.

Az intelligens, értelmes zsidóság mindig úgy helyezte el a tőkéjét, hogy üldözés esetén rögtön mobilizálhassa. Sohsem voltak hiján olyan »keresztényeknek«, akik, persze illő provízió fejében, kényesebb üzleteiket lebonyolították, sőt a zsidó vagyon elrejtését, megőrzését is elvállalták.

A pénz, illetőleg a vagyon bírásának tudata, nemkülönben a »kiválasztottság« gondolata, a zsidó előtt megvetendővé tette az őt befogadó államalkotó őslakosságot, amelyet egyszerűen a megélhetés forrását képező tárgynak tekintett, s amelynek életnedvét, gerineveleit iparkodott minél nagyobb százalékban kiszívni.

Az öt befogadó házigazda vendégszeretetét csak addig viszonzta látszólagos hálával, amíg be nem fészkelte magát, azután ridegen elzárkózott, külön egységbe tömörült s óvakodva került minden beolvadást.

Minthogy minden államban szükséges volt már az ókorban is, hogy a tőkeképződés mikéntjével közgazdasági alapon is foglalkozzanak s minthogy hozadék nélkül alig lehet a tőkeképződést megvalósítani, szükségképen türni kellett minden államban, hogy a kapitalizmus kisebb-nagyobb kamatlábbal dolgozzék. Minthogy azonban az államok legfőbb gondja a hadviselés volt, és az ország megvédése foglalta le az államférfiak egész idejét, a kereskedést pedig, elég balgán, megvetendő foglalkozásnak tekintették: a kamatok nagyságát semmiféle szerv nem ellenőrizte, és ki sem törődött azzal, ha egy honfitársa az adósok börtönében pusztult el, míg az uzsorása rövid idő alatt vagyont szerzett. Az uzsorásokra pedig mindenütt szükség volt, s ezért természetesnek találták, ha minden népesebb helységben egymásután telepedtek le. Sőt, maga az állam is istápolta őket.

Sombart írja: Már a görögök és a római császárok korában találkoztunk olyan gazdag zsidókkal, akik a királyok bankárai voltak, valamint szegényebb zsidókkal, akik az alsóbbrendűeknek kölcsönöznek pénzt. Már a római világban folyik a beszéd a zsidó pénzüzérkedésről. (372. 1.)

Cicero a Flaccusért tartott beszédében panaszkodik a miatt a rendkívül sok arany miatt, ami Itáliából és a provinciákból évente Jeruzsálembe ömlik. A zsidó templom is ad kamatra kölcsön. A papok is foglalkoznak ezzel, és, noha gazdag dotációt élveznek, mégsem tiltják el őket a pénzüzletektől.

Keeskeméti Ármin írja a már idézett könyvében: A római tartományok zsidóságának fejei, az úgynevezett »kis pátriárkák« 429-től pénzügynökei a császárnak: A Római Birodalomban az adóbérlők és behajtók is zsidók... A gazdag zsidók uzsorát szedtek a kölcsönpénzből és ha a rómaiak rendkívüli adókat vetettek ki, azt áthárították a szegényre. (A zsidók egyetemes története, 172—177. 1.)

III. Zsidó írók a zsidók összeglalkozásáról

Sombart írja (37. 1.): Azt, hogy a zsidók a pénzkölcsönzésben valósággal művészi tökéletességig fejlődtek és, hogy a magas fejlettségű kölcsönteknikának évszázadokon át megalapítói voltak, legvilágosabban azok a Talmud-traktátusok bizonyítják, amelyek a polgári ügyekről tárgyalnak.

Ugyancsak Sombart mondja (379. 1.): Minden időben és min-

den kulturában közmondásos volt a zsidó gazdagság. Különösen nagy a száma a gazdag, sőt, nagyon gazdag embereknek a talmudisták között.

Kecskeméti mondja fent idézett könyvében (I. 341.): A hadizsákmánytól is nő a zsidó vagyon a középkorban. Náluk értékesítik a zsákmányolt holmikat.

Kecskeméti (I. 238.) arról is tudósít, hogy már a VI. században ostromozta az antiszemita irodalom a zsidó arany származását. Ugyanő írja (I. 258.), hogy Chilperich már 555-ben megvonta tőlük a pénzverés jogát, mert sok visszaélést követtek el. Azt mondja továbbá (I. 252.), hogy a zsidók — 960 és 1028 között — gondoskodtak a háboruskodó pártok pénzszükségeiről s hogy a győzők gyorsan pénzzé tették zsákmányukat a zsidóknál, akik sokat kerestek rajta.

XI. Alfonz spanyol király pénzbeszedője zsidó volt. Arragóniában 30 éven át a zsidók kezelték az adót. Katalóniában szintén zsidó volt az adószedő.

Kecskeméti (329. l.) azzal okolja meg a zsidóknak a pénzületek iránti szimpátiáját, hogy nem tudták, hogy a király mikor és mennyi adót vet majd ki rájuk. Néhány sorral alább azonban bevallja, hogy pl. a cseh zsidók már a XI. század végén közismert gazdag emberek voltak. A 254. lapon a 814-ben megjelent »Capitulare de Judaeis« és a »Liber manualis« könyvek alapján bizonyítja, hogy a zsidók már akkoriban nyíltan folytatták pénzületeiket. Majd a 327. lapon beismeri, hogy az Egyház kamattilalma szinte zsidó monopóliummá tette a hitelüzletet és a tőkegyűjtés által hatalommá lett a zsidó.

A 243. lapon szintén beismeri, hogy a zsidók tőkéjük révén a pénzületet választják kedvenc élethivatásuknak, ami az Egyház uzsoratilalma folytán szinte monopóliumként hullott az ölükbe. A 330. lapon idézi a XII. századból való »Jámborok Könyvét«, amelyben egy olyan zsidóról tétetik említés, akinek annyi pénze volt, hogy nem tudta kikölesözönzi. A zsidók pénzülete nagyméretű volt és tetemes hasznót hajtó. Kipécézték őket ezért gunyképekkel és gunyszöveggel... Már a XII. században a zsidó a pénzűzért jelenti.

Ugyancsak ő panaszolja (I. 289.), hogy IV. Jenő pápa 1146-ban bullát adott ki, amelyben megígérte, a kereszteshadjárat résztvevőinek, hogy a zsidóktól kölcsönvett tőkék után semmi kamatot sem kell fizetniök. Ez a pápai ígélet tette annyira népszerűvé a második keresztes hadjáratot.

Graetz »Volkstümliche Geschichte der Juden« című könyvében (III. 472.) azt írja, hogy a zsidók jogérzéke és tisztességérzete abban az időben (1700—1760) általánosságban elgyöngült. Pénzt keresni, pénzt szerezni, oly követelő szükségesség volt, hogy közömbös volt előttük a szerzés módja, valamint az is, hogy a

pénzszerzés tisztességes uton történik-e. A mammon imádata lett urrá rajtuk. Nemcsak az arany szerete volt az oka ennek az imádatnak, hanem magát a kincset tisztelték, akármilyen forrásból származott is.

Zweig Arnold német »emigráns« író »Bilanz der deutschen Judenheit« című könyve 155. lapján így mentegeti a zsidó uzso-rát: Minthogy a középkorban kényszerítve voltak a zsidók, hogy kizárólag pénzzel, drágakövekkel, ócska árukkal, továbbá fejedelmek és városok adósleveleivel kereskedjenek, a kisebb-nagyobb összegek hitelezésénél kénytelenek voltak a kockázatot és nyereséget mérle-golni és a veszteség ellen a lehetőség szerint magas kamatokkal biztosítani magukat.

A Zsidó Lexikon (690. l.) szintén mentegeti a zsidó uzso-rát. Középkor legsötétebb napjaiban — ugymond — az elnyo-métttség kényszere folytán tért rá a zsidóság a pénzüzletre, amely a maga bizonytalanságában is végső menedéke volt a megélhetés-nek. A 929. lapon már így beszél: A farncia-, angol-, német- és ma-gyarországi zsidóknak azonban legfőbb foglalkozási ág volt az egyes iparágak mellett a pénzváltás, amelyet megengedett a világi és egyházi uralom számukra, s amelyért sok helyen betelepítették a zsidókat, akik számos világi és egyházi fejedelem pénzkölcsön-zői, bankárai lettek... A mai megállapítás szerint a nagyon soknak látszó, esetleges 70 százalék nem hozhatott különösebb hasznot a középkor jogtalan zsidójának. A 694. lapon azonban erről a »je-lentéktelen« haszonról ilyen példával kedveskedik: Korláthkewy Péter, komáromi főispán említi, hogy jobbágysai 1522-ben elszök-ttek Morvába és Ausztriába a zsidó hitelezők elől. Az egyik job-bágy egy nagyszombati zsidótól fölvelt egy forintért *husz forin-tot és egy tehenet fizetett!*

IV. A zsidók a szétszórásban

Spanyolország.

A római császároktól elűzött, szétszórt zsidók zöme a mai Spanyolország felé vette útját. Ide huzódtak az Észak-Afrikából kikergetett zsidók is és itt csakhamar a gazdasági élet vezetői lettek, mivel pénzüzleteik révén rövid idő alatt nagy vagyonra tettek szert.

Sombart írja: Spanyolországban, ahol a zsidók a legszaba-dabban működhettek, a nép igen hamar eladósodott. Sokkal ko-rábban, mielőtt a többi államban a zsidókérdés, illetőleg az uzso-ra-kérdés felvetődött volna, Kasztíliaiban már foglalkoznia kellett a törvényhozásnak a zsidóadósság problémájával és pedig olyképen,

hogy abból arra kell következtetnünk, hogy ennek a problémának már akkor is nagy jelentősége volt. Azt mondhatjuk tehát, hogy, amióta csak tudomásunk van a zsidók gazdasági életéről, látjuk, hogy a pénzkölcsönzés náluk mindig kiváló szerepet játszott.

A spanyol zsidók pénzügyi tevékenységéről Valeriu Marcu zsidó történetíró 1934-ben megjelent »Die Vertreibung der Juden aus Spanien« című könyvében ezeket írja: A Talmudban a szétszóratás minden gazdasági fázisának lenyomatát megtalálhatjuk. A Talmudból a nemes fémek pontos ismeretét is meg lehet tanulni. Benne van a hitelnemek, a kölcsönszerződések pontos ismerete is és nagy számítási dispoziciók lehetőségének pontos ismeretét adja. Minden »igaz« zsidó, akár gazdag, akár szegény, reális gazdasági ismeretekkel bírt, mert köteles volt a Talmudot olvasni, tanulni; minél jámborabb volt tehát, annál jobb számadó, annál jobb közgazda volt. Ezért a portugáll és a spanyol királyok a főrabbiakat nevezték ki pénzügyminiszterekké. Portugáliában mindig a főrabbi volt a pénzügyminiszter.

Spanyolországban a zsidók zavartalanul folytatták üzleteiket egészen 613-ig, amikor a nyugati gótok fölverték a keresztiséget s elkezdtek a zsidókat a vezető pozíciókból kiszorítani. Mikor azonban a mórok 711-ben elfoglalták az országot, a zsidóknak egyelőre ismét földerült. Csakhamar virágzó rabszolgakereskedést folytattak és újból kibővítették a pénzkereskedelmet, a pénzkölcsönzést, a már megszokott 200 százalékos alapon. Ez a gyöngyélet évszázadokon át tartott. A zsidók ezalatt az értelmiségi pályákat mind ellepték; így pl. az orvosok majdnem mind zsidók voltak. Azonkívül iparkodtak a nemzsidókkal minél sürűbben összeházasodni, hogy így mindenütt nagy befolyásuk legyen.

A XIII. század elején azonban minden eddiginél nagyobb veszedelem zúdult a zsidóságra. Amint ugyanis a történelemből tudjuk, a mórok a tudományok és művészetek terjesztői is voltak. Egyetemeket létesítettek s ezeken később tanszéket állítottak a héber és arámi nyelveknek is, amelyek más országokban addig ismeretlenek voltak. A zsidók vesztére sok keresztény szerzetes és tudós hallgatta ezeket a nyelveket és ezek nemcsak az Ószövetséget, hanem a Talmudot is elkezdték olvasni. Így kerültek nyilvánosságra a Talmud förtelmességei, Krisztus-ghalázó passzusai s a keresztények megrontására, elpusztítására irányuló tanításai. Elsőnek a Tudós Donin Miklós domonkosrendi pap jelentette föl IX. Gergely pápánál a Talmudot, és a pápa el is rendelte valamennyi példány elégetését. A rendelet szétküldetett az egész világra, s a franciák például 1240-ben 24 szekérre való Talmudot égettek el. A Talmudnak napfényre került alattomos utasításai felnyitották a keresztények szemét és most már tisztán látták, hogy milyen törvények alapján szipolyozzák ki őket.

Csak néhány olyan intézkedést sorolunk fel itten, amelyek

a zsidó tulkapások megszüntetését célozták. A kamatlában $33\frac{1}{3}\%$ -ra »mérsékeltek«. Zsidó nem lehetett adószedő, kincstárnok, bíró, vagy tanu. A zsidónak feltűnő ismertetőjelet (sárga folt) kellett viselnie és egy keresztény nő lakására csak egy felnőtt keresztény kíséretében volt szabad belépnie.

A spanyol Los Palacios írja: A zsidók gonoszok és tulzott törekszenek, de a kézi munkát megvetik; azt hiszik, hogy egyiptomi mohóság szállta meg őket; a kereskedés által meggazdagodásra fogságban vannak, s hogy ezért meg van engedve nekik, hogy lopással és csalással fosszanak ki bennünket.

A már idézett Valeru Marcu (könyvének 72. és 73. lapján) ezeket mondja: Az adók az egész országban emelkednek, — és miért ne? Kínózzák a népet és az csak könnyeihez menekülhet... A szegény népet úgy kiégetik, akár csak a szenet.

Dr. Fejér Lajos »A zsidóság« című könyvében egy kasztíliai pamfletből ezt az anekdotát idézi: »Fenség — szólt egy nemes a királyhoz —, neked bizonyára zsidó szolgálád vannak, akik egész vagyonodat kezelik; a zsidók pedig az adókat egyre magasabbra emelik.« A király így felelt: »Igen, én nagyon meg vagyok velük elégedve és továbbra is kegyeimben tartom őket; épen ebben az évben is — hála a zsidóknak — magasabbra emelkedett a jövedelem.« A király elhallgatott és földig hajolva lépnek elébe a zsidók: Don Ábraház és Don Sámuel...

Ennek a dicsőségnek csakhamar vége szakadt, amikor a zsidókat a XIV. század közepén, az elé a választás elé állították, hogy vagy fölveszik a keresztséget, vagy kitakarodnak az országból. Sok ezren a vándorbotot választották, abban a reményben, hogy ez az »üldözés« úgysem tart sokáig, míg a nagy többség ott maradt és színleg keresztény lett. Ezeket nevezték el azután marannusoknak, vagyis kényszer-keresztényeknek; az ő titkos zsidó szertartásaikon született meg a »Kol nidre« (Minden fogadalmunk), amely tulajdonképpen egy nyilatkozat, amelyben a zsidók az engesztelő- vagy hosszunapon előre semmisnek, érvénytelennek, hatálytalannak stb. jelentenek ki minden fogadást, esküt, kötelezést stb., amit a jövővi hosszunapig fognak tenni. A keresztények csakhamar fölfedezték ezt a csalást és 1478-ban a zsidók már mint hazaárulók kerültek az inkvizitorok elé. Némely történetíró adatai szerint 100.000 zsidó jutott hóhérkézre. Torquemada főinkvizitor 1942-ig 200.000, némelyek szerint 300.000 zsidót küldött számkivetésbe. Ezek részint az Atlanti óceán, részint a Földközi tenger mellékére vándoroltak.

Spanyolország akkoriban tehát teljesen megtisztult a zsidóktól. Az ezután beállott gazdasági hanyatlást a zsidó történetírók úgy tüntetik föl, mintha az a zsidók kiűzetésének következménye lett volna. Így pl. az Új Lexikon VI. 3437. lapján azt mondja egy meg nem nevezett történész, hogy a »fölművelés le-

züllött, a zsidók és mórak kiűzését megszinylette az ipar.« Ennek a hanyatlásnak azonban egészen más okai voltak; Amerika felfedezése után ugyanis olyan óriási mennyiségű aranyat szállítottak az országba, hogy erősen lenyomta a kamatlábat, a hirtelen kitört kivándorlási láz pedig erősen megcsökkentette a lakosságot; azután a hosszú, szerencsétlen háborúk is nagyban hozzájárultak a gazdasági hanyatláshoz.

A Spanyolországból kiűzött zsidók egy része Amerikába vándorolt. Ott azonban korántsem erdőirtással vagy utépitéssel foglalkoztak, hanem kereskedtek, uzsoráskodtak; mindenütt hűséges kíséretül szegődtek az erdőirtó, utépitő keresztények csapataihoz és szállították nekik az élelmiszert, ruhaneműt, később az épületanyagot, gazdasági berendezéseket és főképen a pénzkölcsönöket. Így természetesen meggazdagodtak és meg is sokasodtak. Csak magában New-Yorkban jelenleg is több zsidó él, mint amennyi az egész Palesztina területén találtatott. A hírlapirodalom teljesen az ő kezükben van. Sajnos, a kivándorolt magyarok egyesületeiben is ők diktálnak és már nem egyszer kellett az amerikai magyar lapokban nemzetgyalázó cikkeket olvasnunk, ha itthon a zsidók tyukszemére léptek. Vannak azonban Amerikában is olyan előkelő szállodák, ahová néger és zsidó nem teheti be a lábát.

Köztudomásu tény, hogy a bolsevizmus létrehozói, megszervezői zsidók voltak, amit alább, az Oroszországról szóló fejezetben ismertetni fogjuk. A bolsevizmus céljában, cselekményében, valamint intézéseinek, végrehajtó szerveinek számában még egy százaléknyi keresztény elemet sem lehet fölfedezni. A bolsevizmus abban az értelemben is veszélyes az egész emberiségre, hogy soha nem elégszik meg egy nép vagy ország megmételvezésével, hanem folyton terjeszkedni törekszik, minthogy önfenntartása azt követeli, hogy mindig újabb országok évszázadokon át gyűjtött vagyonát és kincseit rabolja ki. Ezért üzletszerűleg üzi a forradalmak szítását és a kiűtött lázadások kiterjesztését. Így járt el Spanyolországban is, amikor 1931-ben, XIII. Alfonz eltávozása után a föltüzelt nép kikiáltotta a köztársaságot és a gyenge Zamora vette kezébe a kormányt. Akkor mindjárt megkezdtek a bolsevik ügynökök az ő szokott aknamunkájukat és hat éven át tartó romboló munkájukkal bemutatták, hogy mi az ő törekvéseik lényege. Az egyházi és földesuri javakat elrabolták, a templomokat felgyújtották, lerombolták. A Spanyolországba küldött 15.000 szovjetügynök a történelemben páratlanul álló rémségeket vitt véghez. Tudjuk, hogy ezeknek az ügynököknek tervei szerint aknázták alá az egész spanyol fővárost, valamint több vasutvonalat is. Szintugy azt is megírták a lapok, hogy mennyi sok kastélyt és kolostort alakítottak át börtönnek. A kivallatásoknak rengeteg sok áldozata volt, akiket több, mint ötven temetőben hantoltak el ismeretlenül. Vol-

tak a vértanuk között több mint 1500-an, akiket elevenen égettek el, még többen, akiket villamosszékekben kínoztak meg, akiket megfagyasztottak, ostoresapásokkal öltek meg, villanyfénnyel őrzítettek meg és a kínzó technika minden találmányát alkalmazták foglyaik gyötrésére. Olvastunk egy papról, akinek egy bestiális nő a torkát harapta el, valamint elevenen elégetett püspökökről, a megkínzott papok és apácák, nemesek és polgárok ezreiről s a meggyalázott nők döbbenetes nagy számáról. Mindezeknek pedig nem volt egyéb vétjük, csak az az egy, hogy keresztények voltak. A kínzóik vezetői pedig nem voltak keresztények.

Franciaország.

Amint már fentebb említettük, a Spanyolországból kiűzött zsidók egy része az Atlanti-óceán mellékére, tehát a mai Franciaország területére menekült. Nem ezek voltak azonban a »honnofglalók«, mert, ahogy Sombart is megemlíti a már idézett könyvében, ott már a norvég királyok alatt (448—751) »üzletvezetők és pénzkezelők« voltak a zsidók, vagyis magyarra fordítva, pénzüzérek. Hogy azután ez a gazdasági tevékenység mekkora méreteket öltött, mutatja az, hogy a párizsi zsinaton már 829-ben panasz tárgyává tették a nyugat-franciaországi zsidó gabonauzso-rát.

I. (Jámbor) Lajos frank király, Nagy Károly fia (814—840), szolgálatába fogadta a zsidókat, udvariszállítókul, adószedőkül alkalmazta, ami a lakosság körében nagy elkeseredést keltett.

A 850-ben tartott párizsi zsinat már tiltakozott az ellen, hogy a zsidókat adószedőkül alkalmazzák.

Kecskeméti a már fentebb idézett könyvében (II. 33.) elmondja, hogy II. Fülöp Ágost király a Bloisban történt gyilkosság miatt börtönbe vetteti országa valamennyi zsidáját, de 15.000 ezüst márka lefizetése ellenében szabadon bocsátja őket. Ingatlanaitkat elkobozza, követeléseik ötödrészét lefoglalja magának, a többit törölteti. Kikergeti őket az országból, de 1198-ban ismét beengedi. A zsidók újból horribilis kamatokat szednek. Egy lovag minden birtokát kénytelen volt elzálogosítani 24 forint kölcsönért! Később a király és a grófok között olyan megállapodás jött létre, hogy az egyiküktől a másikhoz szökött zsidókat előbbi lakhelyükre viszszaolconcolják, ingatlanaitkat pedig elkobozzák.

Az örületes uzsora azonban nem szűnt meg. A kamat egyes vidékeken 120—200 százalék között váltakozott, de sehol sem volt 20 százaléknál kevesebb. X. Lajos francia királyról olvassuk, hogy a kamatot 80 százalékra szorította le. Kapisztrán szent Jánosról is megemlíti a Breviárium, hogy sokat küzdött az uzsora ellen.

IV. (Szép) Lajos (1285—1341) a zsidókat pénzhamisítás és valutarontás miatt kiűzi, de X. Lajos ismét visszaengedi őket,

azonban csak 12 évre, 22.500 font lifezetése ellenében, de később kölcsöneik kétharmadát konfiskálja.

V. (Hosszu) Fülöp 1320-ban bizonyos bűntények miatt 100.000 font adót vet ki rájuk, de a zsidók megfizetik.

II. (Jó) János király (1350—1464.) Vesoul zsidót főadószedőnek nevezi ki; fia, V. Károly, magas kamatot enged meg a zsidóknak, de ők még ezt is áthágják, miért is 150.000 márkára bünteti őket. A nép egyre jobban elkeseredik Vesoulék uzsorája és zsarolásai miatt, végre 1380-ban megrohanja a zsidók házait, kirabolja őket, az adósleveleket megsemmisíti, néhány zsidót megöl, sok zsidó gyereket erőszakkal megkeresztel, a többi zsidót pedig kiűzi az országból.

Josef Kastein történetíró (volt államügyész, később egyetemi tanár jeruzsálemben) »Eine Geschichte der Juden« című könyvében (393 l.) azokról a zsidókról, akiket V. károly a tömegesen előfordult uzsorák miatt kiűzött, de később visszafogadott, azt írja, hogy szerződésileg vállalták a megromlott pénzügyek helyreállítását s ennek fejében a király kereskedési és hitelüzleti jogot adott nekik és védelmet ígért a királyi és birói hivatalokkal szemben. Azonban — mondja Kastein — olyan nagy szolgáltatokat követelt tőlük az állam, hogy nem maradt más a számukra, mint a meztelen uzsoraüzlet, mint eszköz, amellyel magukat fenntartsák. 1394-ben »a szent hit elleni vétség és a kiválóságokkal való visszaélés« miatt ismét kiűzték őket az országból. A kiuzsorázott nép elkeseredése az ugynevezett »kalapácsos« fölkelésben tört ki és sok véres megtorlásban nyilvánult. VI. Károly király végre engedett a nép kivánságának és kiűzte a zsidókat. Ők azonban idővel ismét visszazivárogtak. Erre mutat az a tény, hogy a francia királyok és főnemesek bankárjai, pénzkölcsönzői a későbbi korban is zsidók voltak, és a minden egyébbel törődő nemzet gazdasági életét ők irányították. Ez a hanyagság, ez a nemtörődömség idegenítette el uralkodóitól a türelmes népet, s annak elkeseredése a nagy forradalomban robbant ki.

A már idézett Graetz írja (III. 592.), hogy a zsidók Elzászban (1806—1818.) pénzt kölcsönöztek az ottani lakosoknak, hogy kisbirtokot vásároljanak és megműveljék. A birtoknak ezen módon való értéknövekedése egyhatodát azonban maguknak kötötték ki. A parasztok persze nem tudtak ennyi pénzt a földből kivonni, s a zsidók tervszerűleg a perek egész garmadáját zuditották rájuk és így megkaparintották a parasztok földjeit.

A zsidók azonban nemcsak bankárok és hadseregszállítók voltak, hanem, ha az üzlet úgy kívánta, háborukat és forradalmakat is tudtak csinálni. A francia forradalomban, a berlini fölkelésben, a bécsi zavargásokban, valamint a Spanyolországban és Portugáliában kitört lázadásokban mindenhol benne volt az ő kezük, hogy a mi Károlyi Mihályunk elvtársait ne is említsük.

Az 1870—71. évi porosz-francia háboruban úgy I. Vilmosnak, mint Napóleonnak zsidó bankárja volt s ezek finanszírozták egymással szemben a háborút. A zsidó lányok ebben az időben előkelő házasságokat kötöttek és vagyonuk révén grófnék, bárónék lettek.

A Gloire nemzete egyébként a nagy forradalom óta a zsidóság patrónusa lett. »Az »Alliance Israelite Universelle« az ő édesgyermekük. A zsidók franciaországi térfoglalása örületes méreteket öltött. Tudjuk, hogy az erkölcsrontó irodalom gyártói zsidók voltak, az egyházüldözés, a szerzetek vagyonának elkobzása a zsidó szabadkőművesek munkája volt. Blum és zsidó társai vitték Franciaországot abba a megaláztatásba, amelyhez hasonlót még nem szenvedtek soha. Könyvünk terjedelme nem engedi meg, hogy a legújabb kor eseményeivel is foglalkozzunk, ezeket azonban, valamint a bekövetkezett tragédiáknak okait, illetőleg az egyes államférfiak cselekvéseinek rugóit minden olvasónk ismeri, mi pedig ebben a könyvben nem óhajtunk politikai vonatkozású dolgokról értekezni.

Anglia.

Kecskeméti írja könyvének 270. lapján, hogy a Rouenből a normann Hódító Vilmos alatt bevándorolt zsidók alkották Angliában az első polgári kereskedő-osztályt (1066 körül). Ők lettek az első ottani kapitalisták, mert Vilmos a hűbéri járandóságokat inkább készpénzben szerette megkapni, mint természetben, a zsidóknak pedig volt pénzük bőven. Később a keresztesháborúra készülő zarándokok zsidóknak zálogosították el vagy adták el birtokaikat, minthogy kizárólag ők voltak a pénzemberek. Angliában 1160 táján II. Edvárd rendelte el, hogy a zsidók a ruhájukon megkülönböztető jelet viseljenek, állítólag azért, hogy mindenki tudomásul vegye, hogy annak a jelnek a viselője a király ortalma alatt áll. A zsidó uzsorások ugyanis olyan közgyűlöletnek örvendtek, hogy uton-utfélen gyalázták, ütlegették őket. Fokozta a gyűlöletet az is, hogy a zsidók a követeléseik behajtására állandóan karhatalmat vettek igénybe, miért is a polgárság egyre erősebben követelte a zsidók kiutasítását. Graetz beszéli, hogy egy rabbit neveztek ki az adók behajtásához is és kiátkozási hatalommal ruházták fel (amitől szegény gójak akkoriban nagyon féltek.)

Ugyanő mondja könyvének 296. lapján, hogy Földnélküli János angol király (1199—1216.) egy bristoli zsidónak egyenkint huzatta ki a fogait, míg csak be nem szolgáltatott neki 10.000 ezüst márkát. Egy Jakab nevű londoni talmudistát azonban Anglia főrabbiának nevezett ki és kedves barátjának szólította. Utóda,

VIII. Henrik, egy jósé, majd egy Áron, azután Elijahu nevű talmudistát nevezett ki Anglia főrabijának és a zsidó vagyon felügyelőjének.

Azonban Angliában is megsokallták a zsidók uzsoráskodását és első ízben 1290-ben, majd később még több ízben kiűzték őket, 'de a mult század óta minden politikai jogot teljes mértékben élveznek. Sőt, a roppant konzervatív angolok olyan figyelmesek lettek a zsidók iránt, hogy, amikor Rotschild Lionelt képviselővé választották, megengedték neki, hogy a parlamentben, 1856 június 26-án, föltett kalappal tegye le az esküt, s annak formuláját ezzel a modulációval fejezze be: »Ugy segítsen engem Adonáj!«

Sombart könyvének 106. lapján megállapítja, hogy az bizonyos, miszerint a hivatásos tőzsdei spekulációt a londoni tőzsdére a zsidók vezették be. Ugyancsak (123. s köv. l.) adatokat sorol fel annak bizonyítására, hogy a részvényekkel való nagybani manipulációt is a zsidók találták fel. A 127. lapon pedig megállapítja, hogy a zsidók a részvényeket sokszor az alapítási tőkét meghaladó többlettárral dobták piacra s ezen is tetemesen kerestek.

Ha már az angolokról beszélünk, meg kell említenünk lord Beaconsfieldet is, az egykori D'Israelit, akit az angol világhatalom megalkotójának neveznek. (1881-ben halt emg.) Ez a félzsidó egy őszinteségi rohamában így nyilatkozott a zsidó fajról: »Nincsen faj, amely olyan konoksággal és szervezőképességgel lenne megáldva, mint a zsidó. Ezzel szerezték meg mérhetetlen gazdagságukat és hitelüket. Rég belopták magukat az angol diplomáciába, és majdnem hatalmukba kerítették, sőt, vagy 25 év mulva bizonyára részt fognak követelni az ország kormányzásában is. Ez olyan fajnak és olyan embereknek a szövetsége, akik maguktartásában különös szervezet által vezetettnek. Ezzel a körülménnyel az államférfiaknak számot kell vetniök. Mit kell a faj alatt érteni? Nyelv és vallás nem képezi a fajt, hanem a vér képezi.«

Wolff Lucien, az angol-zsidó publicista, a Palle Malle Gázette egyik 1890-i számában felháborodással kommentálja azt az eseményt, hogy a választásokon a 18 zsidó jelölt közül többen konzervatív programmal léptek föl, mikor a zsidó csak liberális lehet. »A zsidónak első sorban zsidónak kell lennie. Nekünk, zsidóknak a mózesi törvényben a legrészletesebben van politikai hitvallásunk lefektetve.«

Jóllehet, 1919-ben olyan »idegen törvényt« hoztak, amely szerint állami szolgálatba csak olyan állampolgárok léphetnek, akiknek már a nagyszüleik is angol állampolgárok voltak, a jelenlegi Angliában úgy a politikai, mint a pénzügyi téren köztudomásulag elég sok a zsidó.

Németország.

A zsidók aránylag Németországban élvezték legtovább a békét. Ezt az állami türelmet, bár tetemes adókkal kellett megfizetniök, de, miként a történelem mutatja, kibírták. Uzsoráskodásaik miatt ugyan sok helyről üzték ki őket, de mindig újból összeszedték magukat. Később külön városrészekbe, az úgynevezett gettókba kényszerítették őket (XIII. század), és onnan csak a sárgafolttal és igazolvánnyal távozhattak.

Kecskeméti a már idézett könyvében azt mondja, hogy már a XII. században sok volt a zsidó birtok, kivált Szaléziában. Az egész középkorban egyébként megismétlődő látványnak mondja, hogy a német zsidóknál pénzületeik következményeként egész falvak és hitbizományok voltak elzálogosítva, amelyekből gyakran végleges birtok lett. Ugyanő mondja könyve 341. lapján, hogy az állami pénzügyeket, az adó- és vámkezelést is zsidókra bízták az egyes országokban. Sokfelé szerepelnek a zsidók, mint a vám és egyéb illetékek beszedői. A »Jámborok Könyve« már a XIII. század első felében is említi a zsidó vámszedőket. Brunó olmtüzi püspök panaszt tesz X. Gergely pápánál (1271—1276), hogy Cseh-Morvaországban és Ausztriában sok a zsidó vám- és pénzügyek intézésében. Még a XIV. században is számos helyen vannak a vámok és tizedek a zsidók kezén, néha mint zálogok.

Ugyancsak Kecskeméti írja (332—335.) l.), hogy a XIV. században tilos volt ugyan a zsidónak kereskedést üzni, de a vásárokra elvihette a nála elzálogosított tárgyakat és ott szabadon eladhatta. Könyvének 14. lapján pedig az mondja, hogy Augsburg, Bazel, Biberach, Constanz, Lindau, Mühlhausen, Nürnberg, Ulm városokra a XIV. században oly nyomasztólag nehezkedett a zsidó teher, hogy Vencel király az adósságok és kamatok tetemes részét kénytelen volt törölni.

Az uzsoráskodások és hasonló pénzműveletek miatt sok helyről üzték ki a zsidókat, de ők az új helyen hamarosan felütötték sátrukat. Így pl., amikor Nürnbergből kiűzték őket, a környéken telepedtek le s ott folytatták előbbi üzletüket. Graetz beszéli a rosheimi Josef rabbiról, hogy I. Miksa császár (1527—1576.) Németország főrabbiává és adóbehajtójává nevezte ki s jogot adott neki a késedelmes adófizetők kiátkozására. Ugyanő mondja (279. l.), hogy Oppenheim Samuel 1699-ben, Wertheimer Sámson pedig 1703-ban udvari főhadiszállítókká neveztettek ki; az ő kocsijaik jártak Ausztriába, Magyarországon, s ők adták a kölcsönöket a háború viseléséhez.

Graetz fölemlíti, (X. 40.), hogy a bécsi udvar a 30 éves háború (1618—1648.) finanszírozására több pénzes zsidónak különféle kiváltságot osztogatott; ilyeneket kapott Josef Pinzerle

Görzben, Mosé és Jakob Marburger Gradiskában, Ventura Parente Triestben, Elija Halfan orvos Bécsben, Sámuel zum Drachen és Sámuel zum Straussen majnai Frankfurtban, Jakob Bassewi (a későbbi von Treutenberg nemes) Prágában. Ugyanő mondja (II. 160., 267.), hogy Velence minden nemesi házának meg volt a bizalmas zsidaja és hogy ugyanígy Európa minden földesura tartott házizsidót.

Németországban is örökletes méreteket öltött a zsidók térfoglalása; az értelmiségi és gazdasági pályákon 4–5-ször annyi helyet foglaltak el, mint amennyi őket számarányuk alapján megillette volna; az irodalom és művészet teljesen az ő kezükben volt. II. Vilmos császár legbizalmasabb embere a zsidó Balin volt, akiben a világháború vége felé a defetista lapok egyik legnagyobb támogatójukat tisztelték.

Hogy milyen kegyetlen lehetett a zsidók uzsoráskodása, azt eléggé bizonyítja Bismarck Ottónak a porosz országgyűlésen 1874-ben elhangzott beszéde, amelyben ezeket mondotta: »Azt már hallottuk, hogy a zsidók saját ügyük támogatásánál milyen jószívek... Most lássunk az ellenkezőre példát! Én valami mást mondok. Egy olyan példára hivatkozom, amelyben a zsidók és keresztények közötti viszony egész története bennfoglaltatik. Ismerek egy olyan vidéket, ahol a falusi lakosság nagy része zsidó, s ahol a parasztnak földjükön kívül semmijük sincs, mert az ágytól a piszkavasig minden ingóságuk a zsidóé; zsidóé a marha az istállóban, s a paraszt napibért fizet érte; zsidóé a rozs a földön, s a csűrben, zsidó adja el a kenyérhez a rozslisztet, valamint a vetéshez és a takarmányozáshoz szükséges rozsot mérőnkint. (Meg kell jegyeznünk, hogy akkoriban a zsidók még nem szerezhettek ingatlant, s ez a nevezetes beszéd abban a vitában hangzott el, amelyben arról tárgyaltak, hogy a zsidók vállalhatnak-e hivatalt.) Én minden jogot megadnék nekik — folytatta Bismarck — csak azt nem, hogy keresztény államban hatósági hivatalt viseljenek. A keresztény tannak megvalósítása az állam célja, nem tudom azonban elhinni, hogy a zsidók segítségével ehhez a célhoz közelebb jutnánk... Ha azt mondja valaki, hogy a zsidók megváltozhatnak, azt kell felelnem, hogy nekünk sem az elmúlt idők Makka-beusaival, sem a jövő zsidáival nincs dolgunk, hanem csak a jelenkor zsidáival, amilyenek ők mostanában... Hogy miért nem sikerült a zsidóságnak évszázadok lefolyása alatt a nép vonzalmát megnyerni, ezt most alapjában nem kutatom; de osztozom a tömeg érzelmeiben, anélkül, hogy szégyenleném magamat ebben a társaságban.«

Tudvalévő dolog, hogy a világháborúban is a zsidók kezdték a defetizmus terjesztését, ők züllesztették destruktív propagandájukkal a front moralitását. Amikor Balfour nevezetes deklarációja

1917 november 2-án megjelent, rögtön teljes erejükkel hozzáálltak bomlasztó munkájukhoz. Abban a deklarációban ugyanis kijelentette az angol külügyi államtitkár Rotschild lordnak, hogy kormány nagy örömmel és szimpátiával fogadja a zionista mozgalmat és a legnagyobb mértékben támogatja. A zsidók angolbarátsága ettől kezdve nem ismert határt és nyíltan hirdették, hogy a központi hatalmak el fogják veszíteni a háborút, mert ők forradalmat csinálnak.

A keleteurópai országok.

Hogy a zsidóságnak a keleti országokba való beözönlése tulajdonképpen mely időpontban kezdődött, azt teljes bizonyossággal megállapítani nem lehet; annyit azonban tudunk, hogy a keleteurópai zsidóság nagyjából a nyugateurópai országokból, még pedig az üldözések miatt vándorolt Orosz- és Lengyelországba és csak egy kis rész jött fel egyenest Palesztinából, a mai Oláhországon vagy a Krim-félszigeten keresztül. Ezt a vándorlást a zsidó írók azzal próbálják magyarázni, hogy a keresztények mindenütt megirigyelték a lángeszű zsidók kereskedelmi és gazdasági sikereit s ezért üzték ki mindenünnen őket; ezzel szemben az igazság az, hogy mindezen megrázkódtatások ellenére, a zsidóság nemcsak, hogy tartani tudta magát, hanem a lerombolt és elpusztított települési helyein bámulatos gyorsasággal ismét feltalálta magát. A nyugati zsidóságot akkoriban az csalogatta keletre, hogy a kereskedelmi utak ugyszólván mind arrafelé vezettek, tehát az üzletesinálás Eldorádója ott kínálkozott nekik. A fő kereskedelmi vonal Konstantinápolyon és a Krim-félszigeten át vezetett Lembergbe, Krakóba, Nowgorodba, valamint Budára, Bécsbe, stb. Ne feledjük azonkirül, hogy ugy a tatárjárás, mint az 1530-i pestis annyira tönkretette a keleti országokat, hogy bármiféle gyarmatosítókat tárt karokkal fogadtak. A zsidó pedig pénzt és árut hozott. Meg kell azonban az is emlitenünk, amit Kecskeméti is bevall a már többször idézett könyvében (II.30.), hogy t. i. már Kálmán halicsi király (IV. Béla öccse, 1217—1241.) a zsidó uzsora letörését szükségesnek látta s ezért kénytelen volt elrendelni, hogy a zsidók ne vásárolhassák meg a városokba érkező árut, mielőtt a polgárok szükségletüket be nem szerezték.

Elsőnek Pobozny Boleslávot olvassuk, mint aki 1264-ben párját ritkító kiváltságokkal halmozta el a zsidókat s ezzel Lengyelország felvirágzását évszázadokra lehetetlenné tette. Ezeket a kiváltságokat IV. Kázmér 1434-ben megerősítette és nyögte is Lengyelország jó hosszú ideig. E kiváltságok biztosították azt, hogy a zsidók kegyura és főbirája maga, a király és nádora lett; a zsidók bántalmazása szigorú pénzbüntetéssel járt; egy zsidó megöléséért

a »méltó ítéleten kívül« (judicium dignum) az illetőnek javai is elkoboztattak. Gyanus esetekben párbajt rendeltek el, amelyhez a király köteles volt a zsidó helyett egy vívót állítani. Ha egy zsidót éjjel támadtak meg, a keresztény köteles volt segítségére sietni, különben 30 forint birságot fizetett. Aki egy zsidó gyereket a keresztségre »csábitott«, a tolvajokhoz hasonlóan büntették. A zsidónak szabad volt keresztény fürdőket látogatni. Nem volt szabad őket egyházi törvényszék elé idézni, s az egyházi hatóságoknak nem volt szabad őket »moleasztálni.« Temetőik, zsinagógáik, »szent« helyeik különös oltalomban részesültek. Zsidó ügyekben való bíraskodást a zsinagógában tartották. Az országon átutazó nemes embernek a zsidó nem tartozott szállást adni. A kereskedelemben a zsidók teljes szabadságot kaptak. Szabad volt nekik a templomi ruhákon kívül bármit zálogba venni. Ha egy keresztény visszakövetelte a zsidótól a zálogot s az letagadta, vagy azt állította, hogy elégett vagy ellopták, akkor a zsidó, eskü letétele útján minden kötelezettségtől megszabadult. (Majmonides szabálya.) Ha a keresztény nem számította ki a kamatot, akkor a »zsidó kamatot« volt köteles fizetni. Ha a zsidó orgazda esküt tett arra, hogy nem volt tudomása a portéka rablott voltáról (lásd fentebb a zsidó esküt a 15., 25. lapon!), akkor a keresztény köteles volt az elrablott holmi árát a kamatokkal együtt a zsidónak megfizetni. Egy év és egy nap lejártával joga volt a zsidónak az elzálogosított tárgyat eladni. A pénzhamisító zsidókat csak a király vagy a nádor zárathatja el.

Mennyire a zsidók kezében lehettek a lengyel királyok, hogy ilyen kiváltságokat kellett adniok a zsidóknak, s mily arrogánsak lehettek a zsidók ilyen kiváltságok birtokában!

A litvániai Jagello Sándor 1495-ben konfiskáltatta a nyakára nőtt zsidók vagyonát, mire a zsidók Lengyelországba vándoroltak, tudván, hogy nem sokáig kell ott várniok. 1503-ban csakugyan visszahívták őket, mert »a zsidó elem nélkül a pénzügyi szükségét nem lehet megszüntetni.« Klasszikus szegénységi bizonyítvány egy szerencsétlen országról! Elgondolhatjuk, hogy mi következett ezután. A zsidók megkapták a vámokat mind, ők lettek a király pénzügynökei, s egyenlők lettek az ország főméltóságaival. Alig száz évvel előbb pedig Jagelló Ulászló a zsidó uzsorásoknak, a poznani Áronnak és Dánielnek volt adósa és nem is tudta szivlelni a zsidókat; ugyanígy volt Hedwig királyné a krakkói Lewkóval, IV. Kázmér pedig nagy összegeket vett föl uzsorára a háború költségeire. A háborun keresni akaró zsidók azzal a hazugsággal akarták Kázmért beugratni a háborúba, hogy Magyarországon a keresztény hit veszélyben van. I. Zsigmondnak moszkvai és smolenski háboruját Josefowicz Michel és ennek testvére, Ábrahám kincstári miniszter, továbbá Franczek Fischel és Ábrahám Bohemus nevű zsidók finanszírozták.

Itt megemlítjük, hogy IV. Kázmér, noha büntetést szabott azokra, akik vonakodtak portékájukat zsidónak eladni, mégis száznyolc százalékra »mérésékelt« a kamatlábat.

A zsidók elhatalmasodása egyre türhetetlenebb lett az egyes városokban Már régebben, 1319-ben ki is kergették őket Boroszlóbból. 1389-ben tüntetéseket rendeztek ellenük Poznanban és Lembergben, ahol a többségben lévő német lakosság zudult fel ellenük. A szintén erősen német Krakkó tanácsa is tiltakozott a királynál a zsidók zsarnokoskodása ellen s 1440-től szakadatlanul perlekednek a zsidók tulkapásai miatt. Semeikiben a köznemesség lázad föl ellenük, a király a főnemességgel együtt azonban még mindig a zsidók pártján van. Közben a zsidók annyira »elnemesedtek«, hogy kardot, aranyláncot, pecsétgyűrűt és drágakövekkel kirakott övet viseltek.

Vége a petrikai tartománygyűlés a köznemésekkel, papokkal és polgárokkal egyetértve kimondotta, hogy »mostantól fogva mindenkor a nemességet illeti a vámszedés és a vámhivatalnokok keresztények legyenek; elhatároztuk, hogy zsidó vámszedőket sehol és soha nem türünk, mert ez méltatlan és az isteni joggal ellentétes dolog, hogy ilyenfajta emberek iránt tiszteletet tanúsítsunk és nyilvános hivatal betöltését a keresztények között nekik megengedjük.« Majd az is határozatba ment, hogy »mivel a zsidók az őket megkülönböztető ismertetőjelet elvetették és teljesen keresztény módra öltöznek, elrendeljük, hogy sárga parókát vagy kalapot, vagy egyéb sárga főveget viseljenek.«

A főnemességnek csak 1539-ben sikerült kivívni, hogy az ő birtokaik is ugyanolyan védetségben részesüljenek, mint a zsidó birtokok. Sajnos, csak a zsidó birtokokra vonatkozó rendeleteket lehetett keresztülvinni, noha az 1542-ben tartott petrikai zsinat nemcsak mind elfogadta az elébe terjesztett javaslatokat, hanem új zsinagógák építését is megtiltotta. A királyok ugyanis ezentul is rászorultak a zsidó tőkére.

A katolikus egyház ebben az időben erélyesen szembeszáll a zsidósággal. 1556-ban Sochaczewben egy szentséggyalázási per indul a zsidók ellen, amelyet később még több hasonló per követ. 1564-ben Bielksben egy rituális gyilkosság kerül a törvényszék elé, de 1557-ben királyi rendelet jelenik meg, amely minden ilyen pert a király vagy az országgyűlés illetékessége alá von. A két pör vádlottait fölmentik. Báthory István már szigorubban lép föl a rituális gyilkosságok ellen, jóllehet a zsidók pénzügyi befolyása alól ő sem tudja magát fölszabadítani.

A petrikai határozatokat a lublini tartománygyűlés is magáévá tette, de a zsidó privilégiumok lényegükben továbbra is fennmaradtak.

Amint azonban a történelemből tudjuk, a Wasa-dinasztia

alatt megkezdődött a királyi hatalom és tekintély hanyatlása, s ezzel párhuzamosan a zsidók jóléte is hanyatlani kezdett. Egyre több gyilkossági per indul a zsidók ellen, mégpedig legtöbbször a zsidó pesszách táján, amikor a macesz készül.

A választott királyok alatt azonban a zsidóságnak mégis igen kedvezett a szerencse. Új üzletág nyílt a számukra, amit ki is használtak alaposan. A választásokat tudvalévőleg nem lehet elképzelni alkotmányos költségek nélkül, és vajjon ki adta volna ezekhez a fedezetet, ha nem a zsidók.

Graetz azt beszéli, hogy a zsidó a lengyel nemesnek több volt, mint egy pénzügyminiszter: a zsidó kisegítője volt mindenféle zavarában (Verlegenheit), tanácsadója és mindene volt mindenféle dologban... Nem sokat jelentett az, hogy a királyok miként vélekedtek a zsidók iránt, mert a nemesség legfőképpen a birtokaira támaszkodott az ellenséges támadásokkal szemben, ha az érdekeit veszélyeztetve látta, amikor pedig a zsidók azt tapasztalták, hogy a nemesség függetlenülése több hasznot ígér nekik, mint a választott királyok szolgálata, akkor a német városok ellen fordultak, amelyek csakis kiváltságaikra és egy független királyságra tudtak támaszkodni.

Ugyanígy, amikor látták, hogy a főnemesség helyett hasznosabb a vidéki nemességet favorizálni, akkor korcsmárosok, bérlők, intézők, vámszedők, gyarmati vállalkozók lettek. Még a görögkeleti templomok kulcsait is kibérelték, mivel t. i. Oroszországban az volt a szokás, hogy minden ujszülető után fizetni kellett bizonyos illetéket a templom javára; a zsidó bérlő addig ki nem adta a templom kulcsát, s így a keresztelendőt nem tudták a templomba bevinni, míg a zsidó a neki bérbeadott illetéket a parasztokon be nem kasszálta.

Az 1648. esztendő meghozta a rég várt katasztrófát a zsidóságra. A zsidó uzsorások és csaló ügynökök által kiszipolyozott parasztok tengernyi panaszára Chmelnicki Bogdán kozákkapitány kibontotta a felkelés zászlaját, leverte Ukrajnát, majd a tatárok segítségével megverte a lengyel sereget és borzalmas pusztításokat vitt véghez az egész országban. A zsidókat mindenütt lemészárolták, némely zsidó író állítása szerint mintegy 375.000-et. Még azon év őszén Lemberg elé ért a fölkelő sereg és Chmelnicki a zsidók kiadását követelte, »mivel ők ennek a háborúnak főbűnősei.« Hosszadalmas tárgyalások után sikerült azonban a fölkelővezért elvonulásra bírni. Most azután Varsó ellen indult, de ott is meg egyezést kötött. Rengeteg zsidó menekült ekkor Németországba, Lengyelországba, Angliába, Amerikába, sőt Magyarországra is. Állítólag ekkor kezdtek ők németül tanulni és az ő jellegzetes tájszólásukból született meg a »jiddis« nyelv.

1654-ben orosz és kozák csapatok rontottak Lengyelország-

ra; ez volt a jelszavuk: »Az oroszorszáért és az orthodoxiáért!« Ezek a támadók a zsidók nagy részét elűzték, nagy részét pedig Oroszország belsejébe hurcolták.

1655 őszén jött a svéd támadás; a lengyelek most is egy tucát pártra szakadoztak, míg a zsidók természetesen svédpártiak lettek. Mikor azonban Czarniczki István megnyerte a »szent háborút«, martalócai a zsidókon véres bosszút álltak.

1750-ben Chmelnicki unokája verte el a zsidókon a port; nemcsak hogy elkergette őket, hanem a zsidó bérlőket, kőcsmárosokat stb., mind leölette. Sok zsidó község lett ekkor néptelenné.

Az orosz forradalom.

Oroszországban egy Náthán nevű zsidó kezdte a múlt században megszervezni az ugynevezett »néppártokat«, amelyek a forradalmak első melegágyai lettek. Ugyanő alapította meg 1890-ben a »nemzeti néppártot«, majd az »alkotmányos demokratapártot«, amely »kadettpárt« néven lett ismeretes. A szciáldemokrata párt szervezői Oroszországban is zsidók voltak. Ez a párt később kettévált: az egyik frakció mensevikinek, vagyis kisebbségieknek, a másik bolsevikieknek, vagyis többségieknek nevezte magát. Sietünk megjegyezni, hogy a mensevikiek vezetői is csupa zsidók voltak. Az anarchisták vezetősége is nagyjából zsidókból állt. Az 1905 évi forradalom szervezői, a rohamesapatok vezetői, nemkülönben zsidók voltak. A Birodalmi Dumába kbekerült Bronstein, a későbbi Trockij, aki már akkoriban a forradalmárok egyik oszlopa volt. Ez az 1905-i forradalom azonban rosszul sikerült, mivel hatalmas pogrom volt rá a felelet.

A 90-es évek vége felé Lengyelországban, Litvániában, Oroszországban még különféle zsidó pártok alakultak, amelyeknek központi irányító szerve a »munkásszövetség« volt s ez készítette elő a talajt arra a nagy forradalomra, amely Kerensky vezetése alatt Oroszországot végromlásba vezette.

Lengyelország a háború után külön állammá alakult s ebben az új államban is folytatták a zsidók előbbi machinációikat; a lengyel lapok állandóan foglalkoztak a zsidók tulkapásaival, arroganciájával és szennyes üzleteivel. Megértjük tehát Kreppelnek »Juden und Judentum von Heute« című könyvében megállapított azt az igazságot, miszerint »Lengyelországban valamennyi párt a zsidót, mint megbízhatatlan polgárt, bizonyos tekintetben az állam ellenségének tekintik.« A zsidók Lengyelországban igen fennhéjázón viselkedtek, a vezetőséget fumigálták és mindjárt kezdetben »nemzeti kisebbségének« jelentették ki magukat, persze abban a hitben, hogy így az ántánttól még több bkváltságot fognak kieszközölni maguknak a már amúgy is kikövetelt kisebbségi jogokon kívül.

Magyarország.

A Krisztus utáni VII. és VIII. században a magyar fajjal rokon hatalmas turáni törzs, a kazár, kánjával és előkelőségeivel együtt áttért az izraelita vallásra. Komoly tudósok állítják, azonban, hogy nemsokára visszatértek ősi vallásukra. A legnagyobb valószínűség mégis az, hogy legalább nagyobb részük beleolvadt az odaköltözött zsidóságba és a legorthodoxabb lengyelzsidók lettek belőlük, a Talmud fanatikus hivei. Ezt bizonyítja a sok kerekfejú, alacsony, zömöktestű lengyelzsidó. Hogy pedig ebből a fajtából semmi sem jött be a honfoglaló magyarokkal, azt viszont bizonyítja az a közismert tény, hogy az ittlakó zsidók még a 60-as években sem tudtak magyarul.

A zsidók nálunk kezdetben nem okoztak említésre méltó bajokat. A tatárjárás és egyéb bajok nem tették nekik kíváncsiságát az itttartózkodást, sem zavartalan üzletésinálásokkal nem kecségtették őket. A magyar történelemben nem találunk példát arra, hogy valamelyik királyunknak zsidó minisztere vagy bizalmasa lett volna, s így a zsidó uzsora a magyar népet csak attól az időszaktól kezdte fojtogatni, amikor a törvényhozás emancipálta őket.

»A zsidóság — mondja a Zsidó Lexikon a 420. lapon — amint megnyílt előtte a jogászi pálya, csupán jogi ismeretének forrásanyagát változtatta, a jogi érzékét, amely két és fél évezred öröksége volt, egyenes vonalban tovább fejlesztette. Hogy mi ez az »egyeses vonal« azt megmondja az »Izraelita Vallás-oktatás Vezérfonala« című tankönyv, amelynek 87. lapján ezt az oktatást találjuk: »Kötelességünk dicsőíteni a mindenség Urát és magasztalni a világ Teremtőjét, hogy nem tett bennünket hasonlókká az országok pogány (!) népeihez s nem alkotott olyanokká, mint a föld nemzetségei, hogy nem szabta ki a mi osztályrészünk az övék szerint, sem sorsunkat, mint a népek tömegéét.« (Mondja valaki, hogy ez nem a valódi talmudista szellem szózata.)

Az ő elvük: Izrael mindenek felett! Nem egyszer tapasztaltuk azelőtt, amikor a zsidók még nagy urak voltak nálunk, hogy a történelmi Magyarországról szóval és írásban lekicsinylő, megvető modorban nyilatkoztak és szinte szállóigévé tették azt a pökhendi állítást, hogy a magyaroknak nincs egyéb előnyük ezen a földön, csupán az, hogy ők egykét száz évvel előbb voltak itt, mint ők! Dr. Concha Győző egyetemi tanár szintén kénytelen volt megállapítani (a XX. Század c. folyóirata 1916-ban közzétett kördérdésére), hogy »az 1900 után felcseperedett zsidóság gyűlölettel viseltetik a magyar tradíciók iránt.« (Hányszor kellett napilapjainkban a zsidó firkászok gunyolódását, gyalázkodását olvasnunk a magyar tradíciók »öcskaságairól«.)

Sok szociológus és fajelméleti tudós a zsidóság bűneit abból

a körülményből igyekeznek megmagyarázni, hogy a zsidóság sehél sem asszimilálódik az őt befogadó néppel, legalább mentálitisban, illetőleg erkölcsben nem. Az asszimiláció kérdésének már egész irodalma van. Nem tartozván ez a kérdés tárgykörünkhöz, nem is bocsátkozunk fejtegetésébe, csupán annak megállapítására szorítunk, hogy nem lehet sem asszimilálódást, sem irántunk való becsületességet, őszinteséget és bizalmat várni az olyan egyedektől, amelyek csak félelemből vagy anyagi előnyökért hajtják fejüket a keresztvíz alá, de a keresztény tant butaságnak, Krisztüst népámitónak, a keresztény erkölcsöket pogány szokásoknak tartják és továbbra is a Talmud szellemében akarnak élni és annak parancsai szerint gyarapítani vagyonukat.

Midőn a magyarországi zsidóság tetteiről szólunk, nem mulaszthatjuk el, hogy a nagyemlékü Bartha Miklósnak »Kazár-földön« c. könyvéből ide ne iktassunk néhány sort. A kazárról ezeket írja: »Üzte a csempészetet, az áru-uzsorát, a gabona-uzsorát és a felesmarha uzsorát. Így élt. Hangosan imádkozik és némán csal... A muszka rostából — mint szemét — kerültek Galiciába. Itt újra megrostáltattak. A java ott maradt. A hulladék vándor-uttra kelt... Az orrgazdaságot többször gyakorolta... Legáltalánosabb mestersége a közvetítés. Ezen a téren hihetetlen rekordot ér el... A nép egy modern tizedet fizet a kazárnak.«

A zsidó asszimilálni nem akarás bizonyítására idézzük e sorokat dr. Rónay Károlynak, illetőleg Hatvani-Deutsch Lajosnak egy regényéből, amelynek hőse egy gazdag zsidó bankár, a börzén, a gabona- és gyapjuüzletek irányítója. Kedvenc fiacskája az 1866. évben még nem tud annyit magyarul, hogy a középiskolába fölvegyék. Egy szegény jogászt fogad tehát székenletesen olesó dijazás mellett nevelőül, aki igen lelkes hazafi és a kis zsidót nemcsak jól megtanítja a magyar nyelvre, hanem nemzeti érzést és lelkesedést is csepegtet belé. Ezen a gazdag zsidó bankár azonban fölháborodik és így leckézteti a házitanítót: »Mit akar maga? Mi? Hát tegyük fel, hogy a fiam egy magyar lesz, egy jó magyar hazafi, — azaz hogy ő annak fogja érezni magát, — de a gróf Kárászy szemében, — én mondom magának, hogy az én fiam az ilyen mai hadiszállítóból, vagy tegnapi rablólovagból lett mág-nás számára, és ha a vérét meg a lelkét, meg a testét is odaadja ennek az országnak, — hát az én fiam mi lesz a gróf Kárászy meg a többi jó magyarok szemében? Én mondom magának: egy zsidó lesz, egy bűdös zsidó. Az. Semmi más. Még a Heinének és Börnének sem akarták elhinni, hogy ők jámbor németek, pedig azok csak tudtak németül! Miért hinné el valaki az én fiamnak, hogy ő egy magyar és ha még olyan jól fog is magyarul beszélni! Nézze meg az orrát a fiamnak! Nézze meg a szemét! Ez egy zsidó orr, meg egy zsidó szem. Meg kell őt hagyni annak, aminek született. És ha már mindenáron tanítani akarja, hát őt arra kell

tanítani, hogy kössön meg minden jó üzletet és hogy neki fizessen, aki tartozik. És hogy éljen itt, mint egy gyarmatos és gyarmaton is nagyszerűen meg lehet élni, ahol az ember a maga pénzét csinálja. Az én fiamnak pénzt kell csinálni, Sok-sok pénzt. És ő azért csak érezze magát itt idegennek. Mert az ember könnyebben vesz vesz el pénzt idegentől, mint jó ismerőstől vagy rokonától... szóval tehát, ha az én fiamnak sok-sok pénze lesz Magyarországon, akkor az én fiam egy leges-legjobb magyar lesz. Amire szükségem van, megszerzem magamnak... érti, mi az? Meg-szerzem! És, ahogy lehet, úgy!»

Érdekes momentum az is, hogy ugyanez a Hatvani-Deutsch Lajos, a XX. század című folyóiratának 1916-ban közzétett körkérdésére azt a választ adta, hogy a zsidóknak »minél több vegyes házasságot kíván, hogy a zsidó faji jelleg lehetőleg és minél előbb elmosódjék.« (Mellesleg megjegyezzük, hogy Hatvani-Deutsch és társai jogtalanul nevezték magukat emigránsoknak, mert hiszen az ő fajuknak Magyarország soha sem volt hazája.)

*

A zsidóknak a világháború alatti viselkedéséről külön könyvet lehetne írni. Közismert tény, hogy a sok zsidó katonaorvos a zsidó férfiakat sorra alkalmatlanoknak minősítette. Azt is tudjuk, hogy a zsidók nem tolakodtak a tűzvonalba, hanem az irodákban és egyéb segédszolgálati ágakban tüntették ki magukat. Az idősebbek még emlékeznek arra a szállóigére, hogy, ha egy katonaviselt zsidót megkérdeztek, hogy milyen vallásu, egyszerűen így felelt: »A tréneknél szolgáltam.« A papirbakancsok készítőit sem felelt el a magyar nép soha. De ne feledjük el azt sem, hogy »Az Est« és hasonló társainak defetista propagandája nagyban hozzájárult a front összeomlásához és annyi honfivér kiomlása után ezeréves hazánk feldarabolásához. A zsidók pórázán vezetett Károlyi Mihály, a kinek tanácsadói a hírhedt Galilei körből kerültek ki, csak rátette a koronát a zsidó destruktorok művére s 1918 november 16-án ordító betűkkel hirdethették a zsidó lapok: »Most temetjük Magyarország ezeréves alkotmányát!«

Emlékezzünk csak arra, hogy a numerus clausus törvénybeiktatása ellen is nemzetközi mozgalmat indítottak s külföldön a legkiméletlenebb módon gyalázták a keresztény Magyarországot. (Klebensberg, miként később bevallotta, kisompolygott a javaslat szavazásakor, de néhány héttel később résztvett az Egyenlőség című zsidó lap jubileumán.)

Az 1925–26-ban lezajlott frankpörben a külföldi zsidóság mindent elkövetett, hogy a magyar kormányra a bűnrészességet rábizonyítsa. Akkoriban Vázsonyi nem átalította a hírhedt Sauerweinnel trafikálni és a magyar kormányt a leggaládabb módon gyanusítani és támadni.

Ne feledjük el a szerencsétlen Zatlóka mérnök merényletét, akiről, bár bebizonyosodott, hogy elborult elmével lövöldözött a zsinagógában, a zsidók mégis kikövetelték, hogy az érseki helytartó jelenjen meg az »áldozatok« temetésén és hallgassa meg a rabbi kereszténygyalázó beszédét!

Jól emlékszünk arra, hogy a forradalom előtti időkben a zsidó szellem rányomta bélyegét egész kulturánkra, mindenütt ők voltak a hargadók és veszve volt az, aki másként mert gondolkodni. A színházak és mulatóhelyek sikamlós, erkölestelen műsorán ép-ugy meglátszott a zsidó hatás, mint a politikusok mentalitásán, nyilatkozatain. Nem akarunk közismert adatokat idézni annak a szomorú ténynek bizonyítására, hogy nemcsak a birtokokat és bérleteket, hanem ugyyszólván az egész nagyipart és kereskedelmet hogyan kaparintották meg, mert hisz a keresztények pazarlása, könnyelműsége, élheteretlensége és marakodása juttatta zsidó kézre a keresztény vagyont. De viszont nem hallgathatunk a szabadkőművesek bűneiről sem, akik ebben a rablómunkában a zsidók leghivebb szövetségesei voltak. A zsidóság kedvelt fészkei voltak a páholyok, ahová bejutni minden felkapaszkodott zsidónak legszebb álma volt. Mit szóljunk a gombamódra elszaporodott zsidó bankok filoxera-munkájáról! A körmönfont hitelezésekkel kizsákmányolt parasztok ezreiről! Csak dr. Rónay kir. közjegyző könyvét idézzük, amelyben így szól: »Nem volt ritka (saját tapasztalatomból tudom) az olyan eset, hogy a váltó prolongálásakor a zsidó hitelező nem adta vissza a régi váltót s mind a kettőt peresítette és végrehajtotta.« Ugyanő írja ezt is: »Tisza Kálmánnak, sőt, Tisza Istvánnak is politikai hibája volt, hogy a zsidóság tulságos térfoglalását nemcsak hogy nem akadályozták, hanem elő is mozdították.«

*

A zsidók, amint tudjuk, a kereskedelmi és ipari vállalatokra vetették magukat; rengeteg bankot alapítottak, majd elárasztották az ügyvédi és orvosi pályát, azután kisajátították maguknak a hírlapirodalmat s a nyomdai ipart. Rendszeresen és szívésen folytatták a zsidó »tehetségek« reklámozását. Olyan kitartóan verték a nagydobot, hogy a közönség végre arra ébredt, hogy minden »közkedvelt« írója és művésze zsidó. (A könyvkereskedések, valamint a papirkereskedések maiglan is 90 százalékban zsidó kézben van.) A színházakat szintén elfoglalták és zsidóérzelmű szindarabokkal traktálták a közönséget.

A zsidó hírlapirodalom vagy 70 éven keresztül szakadatlanul destruálta a keresztény erkölcsöket; nevetségessé tette a házastársi hűséget, dicsérte a szabadszerelmet, a hitestárs csereberélését. A zsidók recepciójáról szóló törvényjavaslat vitája idején a szidalmak özönét zuditotta a papságra és propagandát csinált a fele-

kezetnélküliségnek. Egy papképviselőt, Lepsényi Miklóst, egy zsidó újságíró a nyílt utcán megbotozott és semmi bántódása nem lett emiatt.

Közismert dolgokat kellene regisztrálnunk, ha el akarnánk mondani, hogy a zsidók a birtokos-osztály házi zsidai voltak, előlegeket adtak a termésre, nemkülönben nagy szimpátiával vetették rá magukat a kocsmajogra s hiteleztek addig, amíg csak el nem árverezték a könnyelmű parasztság házáat, földjét. Azt is tudjuk, hogy a Galiciából beszivárgott zsidók alig negyven év alatt úgy kiszipolyozták a Felvidéket, hogy a kormány kénytelen volt kormánybiztost oda küldeni. Ez az intézkedés sajnálatos későn történt, a zsidók mégis zugolódtak ezért a »jogsértésért.« Az utolsó kormánybiztost, Egan Edét meggyilkolták, a tettesek nem kerültek meg, de mindenki tudta, hogy kik voltak a felbujtók.

A zsidók beözönlése ellen annak idején Széchenyi fölemelte intő szavát, de nem hallgattak rá. 67 után a liberális kormány által alkotott törvények alig 10 év alatt megadták a zsidóknak az állampolgárságot, s minden politikai jogot, de már beköltözésük után is nyomban kereskedhettek, ipart űzhettek, ingatlant vásárolhattak.

V. A bolsevizmus áldozatai hazánkban

1919. március 21. Megborzongunk, ha erre a rettenetes napra visszagondolunk! Hatszáz áldozatnak véres emléke int 1919-ből felénk és a halottak csontvázkezei összetöve kérnek mindnyájunkat, hogy ne feledjük el őket.

A mai nemzedék hamar felejt. Pedig, ami velünk a proletárdiktatura alatt történt, azt nem lehet és nem szabad elfelejteni. Azt a szégyenfoltot, hogy Szent István országában a közhatalmat 133 napon át néhány sehonnai bitang bitorolta, a magyar történelemből kitörölni nem lehet.

Ezt a szégyent csak tetézi az a gyalázat, hogy az emberiség söpredékének kezére egy magyar főúr játszotta át a hatalmat. A hazaáruló Károlyi Mihály, mikor már rátkozta a végromlást, kajánul kijelentette, hogy ő szerinte Magyarországot csak a bolsevizmuson keresztül lehet megmenteni! Erre a pokoli hazugságra a zsidó Kun Béla áldozatainak százai cáfoltak borzalmasan rá, s ki tudja, hány ezerre rugott volna a vörös szadisták áldozatainak száma, ha az általuk hazudott »szociális jólét« csődbe nem kerül.

Emlékezzünk! Kikből állt Károlyi Mihály vezérkara? Szociáldemokrata zsidókból! Ezeknek engedélye nélkül mozdulni sem lehetett az országban, de ezeknek parancsára esze nélkül fműködött minden szerv. 1919. március 21-e letagadhatatlanul rácsfol arra

a hazugságra, hogy a szociáldemokrácia távol áll a bolsevizmustól. Távol addig, ameddig nincs szabad zsákmány! De, mihelyt ezt oda-
dobták nekik, fenevadak módjára vetették rá magukat. A hit-
ványaknak még a kisujjukat sem kellett érte megmozdítaniok, maga
Károlyi Mihály nyitott nekik utat.

Emlékezzünk csak vissza, kik voltak ezek a hőhérok? Har-
minckét zsidó és tizenhárom »keresztény«!

A zsidók: dr. Landler Jenő, Vágó Béla, dr. Hamburger
Jenő, Varga Jenő, Székely Béla, Kunfi Zsigmond, Lukács György
Kun Béla, Ágoston (Angenstein) Péter, Rákosi Mátyás, Pogány
József, Szántó Béla, Szamuely Tibor, dr. Rónai Zoltán, Böhm
Vilmos, Hevesi Gyula, Kalmár (Kohn) Henrik, Erdélyi Mór, Kondor
Bernát, Szabados (Freystadt) Sándor, dr. Guth Antal, Lengyel
Gyula, Kelen (Klein) József, Bolgár Elek, Alpári Gyula, Adler
Mózes, Horovitz Jenő, Hevesi Ákos, Vincze Sándor, Preusz Mór,
Bíró Dezső, Seidler Ernő.

Ennek a jellegzetes számaránynak olvasásakor joggal kérdez-
heti minden magyar ember, hogy vajjon a harctereken is ilyen szám-
arányban szerepeltek a zsidó hősök?

Pedig ez a névsor még nem is teljes, mivel hiányoznak
belőlük a Korvin-Klein Ottók s egyéb hőhérok, akik a »kormány-
zásban« nem vettek részt.

Érdekes tanulság az is, hogy a 32 zsidó közül kettőnek
sikerült tisztázni magát, egy (Szamuely) öngyilkos lett, egy fog-
házbüntetést kapott, ötöt ki kellett adni az oroszoknak, huszon-
három pedig megszökött. (Rákosi azután visszakerült.) Ezek ide-
jekorán megszagolták a közeli veszedelmek s a flaképnél hagyták »ke-
resztény« cinkostársaikat.

1919. március 28.

Az egész ország a hirtelen rászakadt terror dermesztő ha-
tása alatt állott. Az emberek megdöbbenve olvasták a »Tanácsköz-
társaság« »Mindenkihez« megszólítású kiáltványát, amelyben Kun
Béla bejelenti az ő megalakulásukat, »a dolgozók uralmának bizto-
sítása végett a kizsákmányolóok felett.«

A betűszedők sztrájkja miatt a lapok nem jelentek meg, a
közönség csak találgatásokból próbált tájékozódni.

Mindjárt az első napokban felállították a forradalmi tör-
vényszéket és halálbüntetéssel fenyegették meg az ellenforradal-
márokat.

Az ország lakossága, amely már a Károlyi-uralom alatt meg-
szokta a kapkodást és fejetlenséget az államvezetésben, Kunfi és
Jászi, e két szabadkőműves zsidó frázisaitól megeundorodva, ag-
gódva nézett a jövő elé.

24-én az üzleteket halálbüntetés terhe mellett bezárták. Az
élelmiszerhiány tüstént kezdett mutatkozni, a boltok, piacok üre-
sek lettek.

27-én a házakat és ipari vállalatokat elkommunizálták. Vidékről rémes hírek érkeztek az oláhok gyujtogatásairól.

28-án a kormányzótanács elrendelte a bankok pénzszekrényei-
nek felnyitását s az ékszerek ellenszolgáltatás nélküli átadását.

31-én az apácákat kiűzték az iskolákból. A gimnáziumban
nincs hittanóra, a gyerekek a templomokba járnak hitoktatásra.

Április 1-én az apácák civilben folytatják a tanítást. A város
hangulata igen puszkaporos, különféle rémhírek keringenek.

3-án általános sztrájk; a villamosok sem járnak.

A fegyverszüneti szerződés lejárt s az ántánt meghosszab-
bitás helyett ultimátumot küldött Kun Bélának, aki egyébként
még március 29-én kijelentette, hogy ő nem áll a területi integ-
ritás alapján. (Ez érthető is, mert hiszen ő zsidó létére nem
mondhatta Magyarországról, hogy »ez a föld, melyen annyiszor
apáink vére folyt«..) Ugyanazon a napon Pogány népbiztos is tett
egy hencegő kijelentést, mondván, hogy »ebben az országban többé
semmiféle más érdek és akarat nem érvényesülhet, mint a pro-
letárság akarata.« Ez a »proletárság« azonban a hiteles statisztika
szerint a szociáldemokraták, illetőleg kommunisták száma, alig egy
százalékát tette ki a lakosságnak. Ez a törpe kisebbség csakis a
terror eszközeivel tudta tartani a hatalmat. Mivel pedig a népbiz-
tosok zöme zsidó volt, a vezető állásokat hitsorsosaikkal iparkod-
tak betölteni. Így pl. a közoktatásügyi népbiztosságnál összesen
öt népbiztos fordult meg s valamennyi zsidó volt. A 11 csoport-
vezető helyére 9 zsidót hoztak be, a 27 osztályvezető helyére 21
zsidót és 6 keresztényt. A földművelésügyi népbiztosság 20 poli-
tikai megbízottja közül 18 zsidó volt.

A főváros igazgatása egy 5 zsidóból álló direktórium kezébe
került, s a 16 osztályvezető közül 14 volt zsidó.

A zsidók nagy örömmel vállalták az ilyen szennyes szerepeket,
mivel a tradíciók nem kötötték őket az országhoz; nem volt
gyökerük ebben a földben, amely hazájuk lett, anélkül, hogy sze-
rették volna. soha nem értették — s ma sem értik — a nemzet
gondolkodását és csak egy mohó vagyuk volt: érvényesülni, hará-
csolni.

*

1919. június 4-én, amidőn a vörös rémuralom átka alól
életük kockáztatásával akarta megszabadítani a magyar há-
zát egypár lelkes, rettenthetetlen férfiú, Horváth Viktor is kö-
zöttük volt. Az ellenforradalmat vérbe fojtották a terrorista mar-
talócok, s akiket el tudtak fogni, kintpadra vonták. Horváth Viktort
menekülés közben érték utól, s agyba-főbe verve szállították be a
gyűjtőfogházba. Százöt napig lebegett élet és halál között, s hogy
nem végezték ki a pribékek, csak annak tulajdonítható, hogy

a borzalmas sérülése miatt jártányi ereje sem volt, s folyton azt várták, hogy összetört teste amugy sem bírja ki a halállal való küzdelmet. Horváth Viktor sohasem lett többé ép ember. Teste nem tudott meggyógyulni, de lelke ép volt halála pillanatában épugy, mint akkor, amidőn félelmet nem ismerve, egy maroknyi derékkel szembe mert szállani a nemzetet porba sujtó, a becsutelséget legfőbb erénnyé tevő, állig felfegyverzett söpredék hatalmával. 1936. március havában szölitotta magához a Teremtő.

Kun Béla kezdte el nálunk a keresztény magyarság pusztítását. Kegyelettel emlékezzék meg minden magyar azokról a vértanukról, akik a vörös terror pribékjeinek kezei által hullottak el!

Az áldozatok sorát Panczu György rendőrellenőr nyitotta meg, aki Budapesten, az őt lefegyverezni akaró vörösöknek ellenállt s ezért az őrszobán agyonlőtték.

Szuromi László 30 éves kecskeméti lakost négy vöröskatonas »szolgálati rendetlenség» miatt agyonlőtte.

Kamuty Lajos főhadnagyot »ellenforradalmi magatartás» miatt Kisvárdán letartóztatták s a fogságban agyonlőtte magát.

Bummer Lajos, Steiner Sándor, Preiszl Károly, Tschurtz Frigyes soproni gazdák összetűztek a vöröskatonákkal; elleforradalmi magatartás címén agyonlőtték őket.

Földváry Bálint dömsödi gazda a direktórium elnök elé vezette az erőszakoskodások miatt elkeseredett gazdákat, mire az revolvert rántott s Földváry Bálintot lelőtte. A tömeg erre agyonverte a gyilkost.

Buczolics János és Drimmel Mária fülesi lakosokat a vöröskatonák agyonlőtték.

Becker András sárospataki földműves több gazdaemberrel összeállt, hogy a csupa csőselékből álló vörösörséget szétkergetse. Beckert, erős védekezés után, amelynek során egy vörösört agyonlőtt, kettőt pedig megsebesített, Riskó József társával együtt lefogták s forradalmi törvényszék elé állították, amely egy cipészsegédből, egy géplakatosból és két kádársegédből állott; a vádat egy Láng nevű zsidó jogász képviselte. Mindkét vádlottat halálra ítélték. Beckert a sárospataki városháza kapujának vasrácsára akasztották föl, míg Riskót két nappal később a Kossuth szobor mellett fölállított akasztófán végezték ki.

Hegedüs József váci vöröskatonát ellenforradalmár nyilatkozata miatt az ottani forradalmi törvényszék, amelynek elnöke Vida Tivadar zsidó gyógyszerész volt, agyonlövötte. Vida megszökött, a többiek fegyházbüntetést kaptak.

Szemelicker Antal fülesi plébánost Enztbruder vörösparancsnok lázadásra való buzdítás miatt elfogatta s a forradalmi törvényszék agyonlövötte.

Egy hét eseményei a proletárdiktatura idejéből.

Április 4-én rendeletileg kimondották a száz holdon felüli földbirtok »szocializálását«.

7-én megejtették a szovjet-választásokat. Tisztára komédia volt ez a szavazás.

8-án Böhm népbiztos kijelentette, hogy csak egy ellenségük van, a burzsoázia.

Több plébánost, szerzetest, apácát letartóztattak.

1919. április 11.

A főváros polgárságán a vörös terror dermesztő félelme lett urrá. Az utcákon fegyveres vörösőrök cirkáltak, s borzalmas dolgokat hallott az ember ezeknek a Lombroso-alakulatoknak erőszakosságairól. A proletárdiktatura áldozatai ismét szaporodtak. Erről a hétről a következőket jegyeztük föl:

Peschka Oszkár 21 éves tengerészisztet Budafokon, szolgálati kötelességének teljesítése miatt, a munkástanács tagjai az országuton agyonlőtték.

Ifj. Juhász Péter hajduszoboszlói lakost »vörösőrrel szemben tanúsított engedetlenség« címén agyonlőtték.

Radován Katalin Szikra községbeli lakost Dongó Lajos vörösőr »batyuzás« ürügye alatt agyonlőtte.

Egy ismeretlen polgárt Ujpesten két vörösőr agyonvert és kirabolt.

Április 15-én az öt hadügyi népbiztos kiáltványt intézett a vöröskatonákhoz, amely szerint »a hadseregnek kell sakkban tartani az ország belsejében azokat az elemeket, amelyek nem akarnak belenyugodni a változhatlanba.«

A fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy a szerbek Baja és Szabadka között csapatokat vontak össze s támadásra készülnek Budapest ellen. Az egyik vörös hadosztály parancsnokságát Kecskemétre helyezték.

Április 16-án az oláhok támadása a Szamos és Maros között megindult s a vörös frontot két nap alatt könnyedén áttörték. Az ugynevezett I. nemzetközi ezred egyszerűen szétszaladt. Debrecenből is oda akartak 500 vörösőrt küldeni, de ezek berugtak, veszekedtek, lövöldöztek s megtagadták az engedelmisséget. A biztosításra kirendelt szakaszok nem tudtak rendeltetési helyükre eljutni, mert parancsnokaik nem ismerték a térképet. A VI. hadosztály parancsnoka például ezt jelentette: Csapataink teljesen fegyelmetlenek, pánikszerű félelem uralkodik közöttük, a parancsnokokat és politikai megbízottakat lelövélssel fenyegetik, fegyvert, fűszerezést, vörösjelvényt elhagyva, vad csorda gyanánt özönlének vissza.« »Egy nyomorúságos oláh járőr elől egész zászlóaljak megfutamodtak.«

Ezekre a hírekre nagy csüggedés szálta meg a vörösöröket, a polgárság viszont titokban örülni kezdett — épen nagyszombat volt —, hogy közeledik a feltámadás. Hogy azonban milyen korai volt az öröm, azt az ezután következő több, mint 500 kivégzés mutatta meg.

Kunfi népbiztos kegyesen megengedte »az ugynevezett nagyszombati körmenet« megtartását, azonban azt sok helyen durva kiabálásokkal, csufolódásokkal, az Internacionálé éneklésével, dobálásokkal megzavarták.

A husvéti ünnepeket a polgárság csendben tartotta meg. A vörösök még azokat a civileket is föllírkálták, akik a templomi énekkarokban résztvettek. Az élelmiszerhiány erősen mutatkozott, valamint a nagy drágaság is, mivel a szocializált birtokokon a termelés egyre csökkent, a kisgazdák pedig vonakodtak a vörös Budapestnek élelmiszert szállítani.

1919. április 19. A vörösök megkezdik a tuszok rendszeres szedését. Pogány József a budapesti munkás- és katonatanács ülésén kijelenti, »vegye tudomásul a burzsoázia, hogy a mai naptól kezdve tusznak tekintjük.« Wekerle Sándort, Sztérenyit, Szurmay tábornokot, Mikes püspököt, Hazai Samut, Balogh Jenő volt igazságügyminisztert, Lánczy Leót, Hochenburger tábornokot, Láng Boldizsár bárót, több katolikus papot, szerzetest, katonatisztet, hivatalnokot már az előző napokban letartóztattak és még 430 név szerepelt a listájukon. A tuszokat éjjelenként hurcolták el s a gyűjtőfogház magánzárkáiba csukták. Durván bántak velük, moslék-kosztot adtak nekik, kivégzéssel fenyegették őket s elrettentésül a kivégzéseket celláik közelében hajtották végre. Csak az antant-missziók közbenjárására nyertek később emberibb bánásmódot.

Április 19-én Derecskén a fehér gárda megszervezése miatt Meisner nevű önkéntest Stern Mózes zsidó terrorista agyonlőtte. A följelentő, Szathmáry József asztalossegéd tíz évi fegyházaat kapott, Stern megszökött.

Ugyanaznap Püspökladány körül a terrorvonat podgyász-kocsijában agyonlőttek egy ismeretlen, állítólag dr. Fehérváry nevű, sebesült századost, Landler Jenő népbiztos rendeletére. Az ítéletet végrehajtó Grünblatt Boris zsidó terrorista 15 évi fegyházaat kapott.

Április 20-án végezték ki Budapesten Dobsa Miklós 19 éves zászlóst a »Leninfiuk«. Husvétvasárnapján apjával a Dunakorzón sétált, amikor igazolásra szólították föl. Minthogy szerencsétlenségére igazolványát elvesztette, a vörösök bevitték Schön-Golberger politikai megbízott elé. Dobsa védekezése közben véletlenül mosolygott s ezért levitték a pincébe, össze-vissza verték, a karját, állkapcsát eltörték, azután agyonlőtték s hulláját a

Dunába dobták. Ezt a terrorista-csapatot, amelybe csakis marcona kinézésű alakokat vettek be, a parancsnokuk, Cserny József úgy oktatta ki, hogy »ellenforradalom esetén a burzsujokkal szemben vadállatoknak kell lenniök. Jöhet olyan parancs, hogy valakit haza kell küldeni (ki kell végezni) s ilyenkor nem szabad habozni, citerázni, hanem engedelmeskedni kell. Korvin-Klein Ottó szintén így oktatta őket: »Annyi burzsujt tehettek el láb alól, amennyit csak akartok. Én mindent elsimitok.« A Lenin-fiuk a Battlyány-palotában tanyáztak. A pincében több vagón lőszert raktároztak el, továbbá 12 aknavetőt, több gyalogsági ágyut, s 24 gépfegyvert. Több gépfegyvert a kapu elé állítottak föl. 24 autójuk volt (Károly király és József főherceg autóját is ők használták), mindegyikükön több fegyver, kézigránát, rohamkés. A fronton azonban nem lehetett őket használni, mind megszökött.

Ugyancsak 20-án lépett akcióba a vidéken az átkos emlékü Szamuely Tibor, aki Gábor Mózes 23 éves zsidó jogász barátjával, terrorcsapata élén Püspökladányba ment s ott ellenforradalmi szervezkedés címén elfogatta Pongrácz Aladár csendőrszázadost, Tóth Ferenc és Szabados Pál járásőrmestereket s mindhármukat a temetőben agyonlövete.

Ugyanaznap Mátyásfüldön a vörösörök agyonlőtték Eperjesi Kálmán 20 éves hadirokkant földművest, akit Rákosszentmihályon fogtak el. Ugyanis fogságában nem bírta már a szomjazást s mert vízért ment, lelőtték.

Ugyanaznap Szatmárcsekén Körmendi Elek csendőrfelügyelőt és Borbély Károly csendőrellenőrt, Talpas Ferenc párttitkár följelentésére, ellenforradalmi magatartás miatt el akarták fogni. A csendőrök hősiiesen védelmezték a csendőrlaktanyát, míg lelőtték, leszúrták őket.

Április 21-én Herinesén Uzsvai László csendőrőrmester a kommunista tömeg támadása közben halálos sebet kapott s a kórházba való szállítás közben meghalt.

Április 22-én Nyiregyházán Pogány József és Szamuely László (Szamuely Tibor 24 éves öccse) Kovács István főhadnagyt, az ő régi haragosukat »rémhírek terjesztése« miatt forradalmi törvényszék elé állították. Ez a törvényszék, amely egy díjnokból, egy géplakatosból és egy szobafestőből állt, agyonlövésre ítélte a főhadnagyt. Ugyanekkor végezték ki Bodolai Jánost is.

Ugyanaznap Budapesten beárultak dr. Stenczel János ügyvédet, Nikolényi Dezső rendőrfogalmazót és hat társukat ellenforradalmi szervezkedés miatt. A forradalmi törvényszék tagjai Cserny József, egy géplakatos és egy lőszergyári munkás voltak, a vádat László (Lówy) Jenő képviselte. Korvin-Klein Ottó követelésére mind a nyolc vádlottat halálra ítélték, a »forradalmi kormányzótanács« azonban hatnak megkegyelmezett; Stenczelt és Nikolényit még aznap éjjel agyonlőtték a Markó-utcai reáliskola ud-

Április 22-én Sátoraljaujhelyen Papp József szatmárcsekei folyambiztost és Jónás Aladár dolhai főszolgabíráját ellenforradalmi magatartás miatt agyonlőtték. A tettesek közül Talpas Ferencet, Vasó Györgyöt, Kiss Lászlót és Csabóczy Mihályt kivégezték, a többi életfogytiglani, illetőleg 10—15 évi fegyházát kapott.

Április 23-án éjjel Budapesten Cserny nyolc budai polgárnak tuszként való letartóztatásával bízta meg egyik legvérengzőbb segédjét, Lázár Andor 25 éves zsidó terroristát. A nyolc tusz közül csak négyet találtak otthon s ezért féltek, hogy Cserny nem lesz a munkájukkal megelégedve. Két tuszt tehát, a két Hollán Sándort agyonlőtték s holttestüket a Dunába dobták. Cserny ezért megdicsérte őket s cigarettával kínálta meg.

Ugyanaznap Kecskemét környékén ellenforradalmi mozgalom indult meg. A kiküldött vörösesapat gépfegyverekkel tüzelt az ellenforradalmárookra, aminek során Csik János és Csorba József el-
estek s igen sokan fogságba kerültek.

Ugyanaznap Makón Farkas Jánost a Weiss politikai megbízott elleni zendülésnél lőtték le a vörösök.

Április 24-én a Kecskemét melletti Szentkirályon tört ki az ellenforradalom, Francia Kiss Mihály vezetése alatt. A vörösök azonban leverték a mozgalmat. Francia Kiss Mihálynak menekülnie kellett. Az őt üldöző vörösök megkínózták barátait s hozzátartozóit, majd dr. Kiss Bélát hurcolták el a kisleányról s az uton hátulról lelőtték. Mikor haldokolva hörgött, szidalmazták s arculverték. A tettesek megszöktek.

Április 24-én Szamuely Hajduszoboszlón folytatta vérengzését. Innen ugyanis a vörösdirektórium az oláhok közeledténél hírére elszaladt, de később visszaesont és Szamuely a csőselékek följelentésére elfogatta Fekete László polgármestert, aki a városházára fehér zászlót tüzetett ki, továbbá Körner Béla takarékpénztári igazgatót és Tokay József rendőrfogalmazót s a piactéri akácfákra fölakasztatta. Az áldozatok férfiasan mentek a halálba. A tettesek közül Kohn-Kerekes Árpádot és Jónás Gyulát kivégezték.

1919 április 22-én Jancsik Ferenc, a vörösrég budapesti parancsnoka, szigorúan eltiltja az utcai csoportosulásokat, s aki ilyenekben részt vesz, a forradalmi törvényszék elé állítja. Éjjel 11 óra után senkinek sem szabad az utcán tartózkodni, sőt magánlakásokban minden világítás tilos.

Április 23-án kezdődik az első hustalan hét. A szénhiány miatt csökkentik a vasuti forgalmat.

Április 25-én Cserny terrorcsapatából 30 embert és 150 vörösrőt Makóra küldtek, ahol az erőszakoskodások miatt felzúduló kisleányok Vásárhelyi Weiss Kálmán politikai megbízottat agyonverték. A terrorcsapat vezetője, Tóth Béla (álnéven Anocska) András) nevű többször büntetett gonosztevő volt, aki a legbor-

zalasabb gyilkosságokat rendezte. Emberei Makót teljesen kirabolták, több polgárt letartóztattak s ezek közül ötöt, névszerint Szlovák István, Rácz Sándor, Gera Ferenc, Meszes Horváth János, Csirkés Varga Ferenc gazdálkodót magukkal hurcolták Hódmezővásárhelyre. Utközben átvették a Földeákon elfogott Návay Lajost, a képviselőház volt elnökét, továbbá Návay Iván földbirtokost és Korchmáros Imrét. Hódmezővásárhelyen is raboltak, fosztogattak, kivált az ékszerészboltokat és pénztárakat üritették ki. 27-én azután az öt makói gazdát minden formaság nélkül az állomásnál agyonlőtték. A halálvonat most Szentes felé haladt; onnan elhurcolták Kiss Béla ügyvédet s a vonaton véstörvényszéket tartottak. Amint félegyházára érkeztek, a két Návayt és Kiss Bélát a vasuti étteremmel szemben megásott gödör mellett agyonlőtték. Návay Iván nem halt meg mindjárt, mire Engi Lajos terrorista rohankását forgatta meg szívében. A tettesek közül Engit kivégezték, Jánovics János 12 évi, Tóth Béla 15 évi fegyházat kapott, a többi megszökött.

Április 28-án Szelevényben K. Varga Sándor földművest lőtték agyon az oláhok elől menekülő vörösök.

Április 30-án Balatonkenesén Szigeti Gusztáv dégi kereskedőt végezték ki. Az volt a büne, hogy állítólag gr. Festetics Sándor volt minisztert rejtegette; e miatt elfogták, majd Lusztig Arnold politikai megbízott és Pervanger Mihály rendeletére Csomor Gábor terrorista pisztolyból lelőtte, azután 16-szor beleszúrta, végre a fülét levágta s bizonyítékul Pervangernek átadta. A tettesek közül Pervangert és Csomort kivégezték, Lusztig megszökött.

Május 1-én Pintér András csongrádi gazdálkodót és Sütő Mihály volt csendőrt ellenforradalmi magatartás miatt egy csónakba rakták s a Tiszán agyonlőtték.

1919. május 2-án Budapesten dr. Vándor Róbert ügyvédet és feleségét a vörösök egy rekvirálás alkalmával agyonlőtték.

Május 3-án Jászberényben Egressy Kálmán hadnagyot Gardos-Gottselig Henrik munkástanács tag szívenlőtte, mivel Fecske Sándor földbirtokost a vörösök elől védelmezni akarta.

Május elején Poroszlón Csupár Lajos, Málk Ferenc, Fenyő Nándor, Gück Emil, Tóth Lajos, Varga Károly és még egy ismeretlen nevű rendőrt Lukács György vörös hadosztályparancsnok agyonlővette. Lukács megszökött, a társa, Szabó Tibor, 8 évi fegyházat kapott.

Ugyanakkor Szelevényben Szépe Sándor községi pénztárost, Döme Sándor és Bene Jakab földműveseket, ellenforradalmi magatartás miatt agyonlőtték s hulláikat a Körösbe dobálták.

Május 3-án Poroszlón Komáromy István gazdasági intézőt lőtték agyon. A halálos ítéletet Nagy József hentessegéd hozta

meg; ezt később kivégezték, két társa életfogytaglani fegyházat kapott.

Budapestén Bodnár Gyula ács mestert elhurcolták s meggyilkolták, hulláját a Dunába dobták. A tettesek közül kettőt ki végeztek.

Monoron Rédey Kálmán vendéglőst az ellenforradalom leverése után lőtték agyon.

Vecsesén Teichter József földművest az ellenforradalmárookra adott sortűz megölte.

Gyöngyösön az oláhok közeledtének hírére május 2-án ki tört az ellenforradalom s a vörösök megszöktek; 5-én azonban Nemecz vörösparancsnok 60 terroristával visszament, hat ellenforradalmárt halálra ítélték s ezek közül Csipkay Albert huszárszázadost és Weit Ignác üvegkereskedőt 7-én Tausz Vilmos és Stern Mór zsidó terroristák kivégezték. Csipkay derekára gunyból vörös szalagot kötöttek, kutyakorbáccsal verték s úgy akasztották föl egy villanypóznára, hogy 45 percig tartott halálküzdelve.

Május 4-én Szolnok vidékén játszódtak le a legvéresebb események.

A terroresapat első állomása Cegléd volt, ahol Buday József huszárfőhadnagyot végezték ki.

Agyonlőtték Báthory Győző hadnagyot és Brachler József katonát is. Báthory büne az volt, hogy az oláhok elől visszahajló 130 katonával levétette a vörös jelvényeket s a fegyvereket a vízbe dobatta.

A terroresapat Ceglédre Abonyba utazott s ott Szamuely rendeletére Sarudi-Battik Béla főhadnagyot Stern Mózes zsidó politikai megbízott fölakasztatta. Stern megszökött, társa tízévi fegyházat kapott.

Május 4-én Piros Jenő kereskedőt és K. Molnár József földművest akasztatta föl Stern Mózes.

Ugyanaznap agyonlőtték Doby Gábor községi főjegyzőt, mivel az oláhok elől elmenekült vörösök helyébe megbízható egyéneket alkalmazott.

Szolnokon lelőtték Szikszay György törvényszéki elnököt, Oesterreicher Nándor kereskedőt, több katonatisztet és polgárt. Pethes Manó törvényszéki bírót a lakásán lőtték le. Másnap Szamuely összefogdosztatta mindazokat, akik a vörös csapatoknak ellenálltak, s közülük sokat kihallgatás nélkül agyonlővetett. Ennek a vérengzésnek 33 áldozata volt. Király Árpád tüzérfőhadnagy, Zalán Zoltán hadnagy, Palesco Jenő huszárorrnagy, Tallósi Vámos Zoltán és Vermes István főhadnagyok, Majthényi Pál, Sugár Miklós hadnagyok és két ismeretlen tiszt; továbbá dr. Hajdu Béla várm. ügyész, Simonyi Pál árvaszéki ülnök, Benedek János, Berger Albert, Róth Ernő, Gunszt Sándor, dr. Engel Sándor ügyvéd, ifj. Zelei János ügyvédjelölt, Stögermajer Antal, Németh Pál törzs-

őrmester, Spiller Aladár, Zakariás Mihály, Zakariás István, Demény Lajos, Sztankovics Sándor tiszthelyettes, Tordai Lajos és Osbath Gyula csendőrrőrmesterek, Szántai Ferenc, Tövis Béla máv. tiszt és Mellinger Endre 16 éves kereskedelmi iskolai tanuló, aki kivégzése előtt Szaulyt szemtől-szembe fosztogató gazembernek nevezte.

A tettesek közül Stern Mózes és Gerlei Géza megszöktek; Kohn-Kerekes Árpádot és Kovács Lajost kivégezték, a többi 12–15 évi fegyházat kapott.

Még aznap agyonlőtték László Imre máv. löljárót a temető árkában.

Május 4-én Tápióbicskén a Hoepfner és Binenstok Ármin által vezetett vörösök, akik az oláhok elől gyáván megfutottak s a békés lakosságot fosztogatták, sortüzet adtak a védekező polgároknak s lelőtték Trupolai János és Domonkos Imre csendőrrőrmestereket, továbbá Hosszu István és Pozsgai Sándor gazdákat.

Ugyanaznap Tiszavárkonyban agyonlőtték Megyery Antal csendőrrőrmestert, aki május 2-án bámulatos ügyességgel és bátorsággal néhány száz főből álló vörös tüzérseget fegyvereztetett le. »Eljen a haza!« kiáltással fejezte be életét.

Hatvanban Németh József és Kobovits Bogdán vörösrőket, Hajdu Aladár fűszerkereskedőt, Mészáros József munkást és Fehér Illés földművest Bertók István terrorista végezte ki.

Borsodivánkán Kiss Ernő segédjegyzőt a Stern Mózes terrorcsapata agyonlőtte.

Egerben sárbogárdi Mészöly Géza tart. őrnagyot, aki az odaküldött terrorcsapat előtt a síneket felszedette, menekülése közben egy őrházban felesége szemeláttára összeszurkálták és agyonlőtték.

Jászkarajenőn Dobák Imre vöröskatona Kósa József plébánost »a papok iránti gyűlöletből« agyonlőtte, majd amikor Hornyik Károly káplán a plébános holtteste mellett imádkozott, őt is agyonlőtte. Dobákot kivégezték.

Május 5-én Kecskeméten a terroristák összelövéldözték az előlük menekülő Vén András csendőrfelügyelőt. Hulláját kifosztották és egy gödörbe lökték.

Körmenden Laszlóczky Ferenc hentes a vörösök sortüzeiben el.

Egerben Russó János soffört alezredes megszöktetése miatt agyonlőtték.

Devecserben is kitört az ellenforradalom; a munkástanács tagjait lefogták s Bónyi Gyula őrizetére bízták. A vörösök azonban csakhamar megérkeztek; Bónyit egy Markos János nevű vöröskatona lelőtte. 7-én Buják István tart. hadnagyot, valamint Ferenczi Lajos szakaszvezetőt a kat. templom előtt fölakasztották. Másnap elfogták Krasovszky Gyula herendi tanítót s kivégez-

ták. Végül még Somogyi Jánost fogták el és 14-én agyonlőtték. A tettesek közül Lusztig Arnold és Schwarz Sámuel megszöktek, Csaplár Jánost és Végh Miklóst kivégezték.

Május 7-én Jászberényben Hajek Ferenc törvényszéki díjnokat agyonlőtték.

1919. májusának második hetében tovább folyt a vérengzés.

10-én éjjel Hatvanban egy vörösőr agyonlőtte Fehér Illés 17 éves földművest.

Ugyanaznap Lajtaufalu határában a vörösőrök agyonlőtték Zellner József osztrák állampolgárt.

13-án Emődön Kovács Lajos diósgyőri lakost végezték ki.

14-én Isaszegen a vöröskatonák »a proletárdiktatura szidalmazása miatt« agyonlőtték Windisch János szakaszvezetőt.

Ugyanaznap Jászládányban agyonlőtték Bornemissza Jenő jászkiséri főjegyzőt, mivel az oláhok közeledtekor összeíratta azokat a megbízható polgárokat, akiket a rend fenntartására alkalmazásuknak tartott. Hulláját kifosztották s a tárgyalás előtt már órákkal megásott sirba dobták.

E napokban Rákospalotán fedeztek föl olyan összeesküvést, mint aminő a Stenczel—Nikolényi—Dormándy-féle összeesküvés volt. Ebben az egykori főkapitány, Dietz Károly és több rendőrtiszt vett részt. Összeköttetésben álltak Lemberkovics százados szerveztével, de ezt vallatásuknál nem árulták el. Az volt a szándékuk, hogy mihelyt az oláhok a fővárosba érnek, letartóztatják a népbiztosokat és katonai diktatúrát léptetnek életbe.

Ekkoriban Budapesten lisztet, kenyeret, fát, szénét csak jegy ellenében lehetett kapni. Már korán reggel hosszú sorok ácsorogtak a boltok előtt. A proletár uralomban az volt a tragikomikus, hogy azt a munkásság a saját diktatúrájának tartotta, holott voltaképpen néhány idegenfajú ember basáskodását jelentette. Ezek az emberek meggazdagodtak, a munkásoknak pedig az elrabolt pénzből és értékekből nem jutott semmi.

Klein (Kelen) József például a szociális termelés népbiztosa volt; az egyik fitestvére Kelemenre, a másik Korvinra magyarosította a nevét. Természetes dolog, hogy Kelemen szintén a szociális termelés népbiztosságánál működött, mint a textilosztály főnöke, míg Korvin-Klein politikai megbízott lett a belügyi népbiztosságnál. Egyébként az akasztófán fejezte be életét. Kelen felesége, Fried Jolán, osztályfőnök volt a népoktatásügyi népbiztosságnál, Korvin felesége, Stern Erzsébet, a népjóléti népbiztosságnál volt osztályfőnök. Kelenné apja, Fried Lajos a postai ruházati osztály főnöke volt, Kelenné testvére, Fried Jenő, valamint Fried Hugó, a gyermekszociális osztály intézői voltak. Rokonaik, Schönné, továbbá Halász és neje, Hellerné ugyanott a gyermek-otthon felügyelői voltak. Egy Singer nevű unokahuguk a népoktatás inépbiztosságnál volt alkalmazva. Tehát 13 zsidó

egy familiából, csupa olyan állásban, ahol nem kellett verej-
tékezni.

Kun Béla sógora a szociális termelés népbiztosságánál osztályfőnök volt, Kunfi felesége ugyanaz a népjóléti népbiztosságnál, testvére, Rónai Zoltán igazságügyi népbiztos, Kunfi testvére a népruházási hivatalnál megbízott volt. Seidler népbiztos felesége a szociális kurzus vezetője.

Landler, Varga, Kunfi, Rónai népbiztosok sógorok voltak. Hevesi népbiztos fitestvére, Hevesi Jenő volt az értékeket felkutató csoport vezetője, aki százezreket érő ékszereket, selymet, csipkét, stb. rabolt össze, Szamuely Tibor öccse, László szintén vérengző politikai megbízott volt.

Mind híven követték azt a talmudi tanítást: »Ha valahová az egyik lábadat betetted, húzd utána a másikat.«

1919 május közepén nehéz napok virradtak a vörös hadseregbe. A csehek és románok szorongatták az internacionalistákat, akiknek szedett-vedett társasága ugyszólván kardesapás nélkül engedte át az ellenségnek az ország jelentős területeit. Budapest lakossága óriási izgalommal várta a fejleményeket. A küzdőtérrel a legtöbb hír csak kerülőúton érkezett Budapestre, legfeljebb a Népszavában lehetett újabb és újabb területek feladásáról olvasni. Május 2-án jött az a hír, hogy Szolnok és Miskolc elestek. Két nappal később Nagydaróc, Ózd és Fülek került a csehek kezébe, május 5-én Szolnok elestét kezdték cáfolni, ugyanekkor azonban közölték azt, hogy a cseh csapatok előnyomultak Kékes és Emőd felé. A vörösök egyre nagyobb eréllyel kezdtek sorozni, ez azonban természetesen nagy akadályokkal járt. Május 6-án a csehek már elérték Szécsény és Mátranóvák község határába, Csongrádról pedig az oláh elnyomulás híre érkezett. Május 7-én az oláhok állítólag rendkívül szigorú fegyverszüneti feltételeket szabtak. Május 9-én egy csomó ellenforradalmárt tartóztattak le, május 10-én pedig arról beszéltek, hogy a vörösök visszafoglalták Füleket. Május 17-én egy pécsi lap azt a hirt közölte, hogy az ántánt a vörösök ellen több hadosztályt szándékozik mozgósítani. Május 22-én a vörös hadseregbe kényszerített magyar tisztek érdeme folytán visszaszerezték Miskolcot, Salgótarján azonban már majdnem teljesen be volt kerítve. Pogány József, a vörösök hadtestparancsnoka beismerte, hogy a csehekkel folytatott lévai ütközet sikereit azok a tényleges tisztek szerezték meg, akik ellen ő annakidején a legbrutálisabban járt el. A vörös hadseregben a legzüllöttebb állapotok uralkodtak, így például a 80. dandár azzal a megokolással, hogy a fronton lévő csapatoknak különlegeségi dohányt adtak, nekik viszont csak komisz cigarettát, megtagadta a szolgálatot. A 11. ezred mindenféle ok nélkül Ipolyságra vonult vissza. Mint Pogány József maga mondotta, »az egész esürhéből csak harminchetet sikerült a politikai megbízottaknak

arra rávenni, hogy a frontra visszamenjenek. A forradalmi törvénytörések szinte naponta az ítéletek egész tömegét hozta a vörös katonák ellen szökés, lopás, betörés, különböző erőszakoskodások miatt. Több rabló vöröskatonát az Országház-téren agyonlőttek. Ugyanekkor természetesen tovább dühöngött a polgársággal szemben is a vörös terror. Május 17-én, Jászapátiban agyonlőtték a börtöncellában Joó Andor járásbíró és meggyilkolása után a terroristák felváltták a holttest hasát, hogy öngyilkosnak tüntessék fel. Május 20-án Görgey Árpád őrnagyot és feleségét gyilkolták meg orvul, menekülés közben Alsózsolca községben. Amidőn súlyosan sebesülve összeesett a házaspár, rohamkészekkel összeszurkálták és puskatussal agyonverték. Május 21-én Dédesen Reisz Frigyes hadnagyot lőtték főbe. Bélapátfalván pedig egy hatvanesztendő, teljesen süket molnármestert, Betes Lajost, kémkedés gyanúja miatt felakasztották. Május 22-én a Hűvösvölgyben Csákány Sándort azért lőtte agyon egy vörössőr, mert fát szedett. Ugyanekkor Jászládán Szöllös Miklós kiskörei bíró került akasztófára azért, mert május 1-én a templom tornyára fehér zászlót tüzetett ki. Ennek a napnak utolsó áldozata Lutter László sajakazai gazdálkodó volt, akit a terroristák agyonverték.

1919. májusa, amelyre a vörös vezérek paradicsomi állapotokat ígértek az elbolondított munkástömegeknek, egyáltalán nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Éppen ellenkezőleg az történt, hogy május 25-én Kun Béla beismerte a munkástanácsban, hogy olyan inség állott be, amelyet megszüntetni nem lehet, legfeljebb mérsékelni. Azzal igyekezett a vele egy huron pendülőket vigasztalni, hogy a burzsoázia ezentul majd együtt nyomoroghat a proletárokkal. A pénz időközben jelentős értékvesztést szenvedett, ennek egyenes következménye volt az élelmiszerek árainak emelkedése és a munkabérek jelentékeny megnövekedése.

Annak ellenére, hogy a kommün vezérei ekkor már látták, hogy feltartóztathatatlanul haladnak a gazdasági csőd felé, terrorcselekedeteiket egyáltalán nem mérsékelték.

Május 25-én Nagybakonak községben Lukácsi János, Horváth János, Horváth József és Kolarics József gazdálkodót lőtték agyon, Szuhakálló községben pedig Göllén József csendőrmestert agyonverték. Ennek anapnak még egy áldozata volt, a Magyarszentmiklós községben lakó Kulich József személyében.

Május 26-án Felsőhangonyban Endrész Lászlót, 27-én Herédén Hárs Szabó Péter zászlóst, 28-án Bőd községben Udvardi Ferencet, Udvardi Antalt, Derdák Jánost, Páthy Lajost, Tanka Antalt, Polgár Kálmánt és Farkas Jánost lőtték agyon. Sajószentpéteren ugyanekkor Balogh Dániel földmives szenvedett mártírhálált. Május 29-én Nagykanizsán Neumayer Györgyöt, Nagyszékely községben Holzapfel Jánost végezték ki.

1919. május végén több helyen lángolt fel az ellenforradar-

lom. A diktatura megbuktatására irányuló kísérleteket azonban a vörösök mindenütt vérbe fojtották. A tolnatamási ellenforradalom legázolására több terrorcsoport szállta meg a községet és kétszáz polgárt elfogott. A harc folyamán Kéri József, Schisler János és Molnár János esett áldozatul, később pedig Kiss A. Józsefet főbelőtték, Madarász József községi rendőrt, Berta Pál mészáros és Hórik Imre asztalosmestert pedig, miután előzőleg brutálisan megkínózták őket, felakasztották.

A vend lakosságu Muraszombat környékén is voltak halálos áldozatai az ellenforradalomnak, minthogy azonban ez a vidék idegen megszállás alá került, a kivégzettek nevei nem ismeretesek.

Május 31-én Miskolcon Weinberger György századost agyonlőtték, Kőhidgyarmaton Léderer Ferenc földbirtokost felakasztották, Disznóshorváti községben pedig Czövek Erzsébetet és Fodor Lidiát végezték ki. Junius 3-án Dunamocs községben Trubinyi János plébánost a Dunaparton akasztották fel, junius 5-én Nagycenken és környékén Gludováczy Mátyás, Gmász Ferenc és Prokop Vendel esett el a gépfegyverekkel és repülőgépekkel támadó vörösök elleni küzdelemben. Szamuelli Tibor öccse, László, ugyanitt előbb megkínóztatta, majd halálra íteltette Fennesz Rezsőt és Szántó Róbertet.

A szovjetkormány helyzete a sok vérengzés ellenére egyre bizonytalanabbá kezdett válni. Az egyik népbiztosi tanácsülésen már arról panaszkodtak, hogy »a népbiztosok beültek az irodákba, ott azonban nem csinálnak mást, mint pipáznak és beszélgetnek, egyébként azonban teljesen tétlen életet folytatnak.« Ebben az időben már a gyárak foglalkoztatása 25–75 százalékos csökkenést mutatott.

A keresztény emberek egyébként egyre jobban látták, hogy az egész kommun voltaképpen a zsidó kisebbségek terrorjának eredménye. Horváth János somogy megyei gazda például a kommunista párt kongresszusán azt hangoztatta, hogy Veszprémben 54 politikai megbízott közül 48 a zsidó, Székesfehérvárott pedig egyetlen este hatvan olyan politikai megbízott ült együtt, »akinek aroán még a pajesz maradványai voltak felfedezhetők.«

A fővárosban junius közepe felé egyre nagyobb lett az inség, egy-egy emberre mindössze féldeka zsír jutott naponta és háromnegyedkiló cukor, felerészben az is nyers, — egy hónapra. A Dunántulon ostromállapotot hirdettek, az iskolai évet pedig sebbel-lobbal mindenféle osztályozás nélkül befejezték.

A kommunisták dühöngése 1919. júniusában érte el legnagyobb fokát. Ebben a hónapban a terroristák rengeteg halálos áldozattal gyarapították a nemzet mártírjainak hosszú-hosszu sorát. Junius 6-án Abonyban Lajesák István és Telek Fehér Mihály esett áldozatul a kommunistáknak, Kőszegen Waisbecker Jenő százados, továbbá egy hétgyermekes apát, Herics György földművest

végezték ki brutális módon. Csornán Rác Alfonsot lőtték agyon egy vöröskatona, Németh Lajos tiszthelyettes agyonverték, Horvátlövön Weszelits Ferencet végezték ki. Lajtaújfalu községben Szamuely terroristái Nakovics Nándort, Ligetujfaluban Moharos Gyula főhadnagyot lőtték agyon, június 7-én a Lenin-fiúk Sopronkövesd községben Schmidt Mátyás vasuti pénztárost és fiát, ifj. Schmidt Mátyást akasztották fel. Június 8-án Kapuvárott Reszt József kórházgondnokot, Stelezer Pál molnármestert, Pintér Pál járásőrmestert, Szalay Béla kávéháztulajdonost, Messterházy Zsigmond postamestert és Schemek Károly gazdálkodót akasztatta fel Szamuely Tibor, június 10-én pedig a csornai ellenforradalmi megmozdulásban résztvett hét polgár szenvedett vértanu halált hazafiassága miatt. Ákots Gyula gőzmalomtulajdonos, Lachler Lajos vegyeskereskedő, Németh Gyula és Tarsai István gazdálkodók, Glaser Ferenc berlő, Pozsgay Bálint és Takács Ferenc gazdálkodót küldte sirba a vörös terror. Ezeknek a csornai magyaroknak rettenetes bűnük volt a vörös bestiák előtt, plakátot nyomattak ugyanis, amely a következőképen hangzott: »A csornai járás lakossága nem hajlandó tovább tűrni a kommunista gazdák garázdálkodását, azt a rémuralmat, amelyet az emberi jogok és szabadság ügye alatt folytatnak és amelyben hazug jelszavakkal minden szabadságot elfojtani igyekeznek. A valódi népuralom helyébe mindenféle munkakerülő csirkefogó népség uralmát ültették és az országot a teljes gazdasági csőd szélére juttatták.« Ugyancsak június 10-én, halálos áldozatai voltak a kommunistáknak Esztergomban, Berniczey Aladár földbirtokost és Varga Dezső János földművest lőtték itt agyon, a tőlük megszokott brutális jelenetek között.

Június 18-án Sarud községben Kovács Jánost lőtték agyon, június 10-én a fővárosban Effinov Grigory és Jukelsohn Isay ukrán tiszteket Kun Béla egyenes parancsára elfogták, levezették őket a Duna partjára, levetkőztették, kezeiket összekötözték és miután köveket akasztottak nyakukba, beledobták őket a Dunába. Ugyanezen a napon Fóton Gódor János és Gernát Pál, a kalocsai országunton Tamás Sándor gazdálkodót lőtték agyon, június 20-án pedig a Tasson fellángolt ellenforradalom harcában Jenei Sándor és Jenei János földműves esett el. Június 21-én Dunaföldváron Jankó Ferenc földműves, Hartán Nagy Gyula volt a halálos áldozat, Pusztaköngyelen Léderer Pál földbirtokost lőtték agyon, Tasson Vörös Istvánt és Kovács Istvánt akasztották fel, június 22-én pedig Dunaföldváron Révész Ferenc földművest végezték ki. Eger városában a végsőkéig elkeseredett polgárság megtámadta a városházán a vörösöket, mire a vöröskatonák a nép közé lőttek, és golyóiknak nyomán Liszkai Ignác földművest, Balogh Antal János, Demeter István gazdálkodó és Prókay Erzsébet tízesztendős leány maradt holtan a helyszínen. Felsődabas községben Soproni Kál-

mánnét lőtték agyon. Kaposváron Szabó Ferencet állították puskaeső elé, Pákozdon Barna Imre földművest végezték ki. Ugyancsak június 22-én zajlott le Solton és Soltvadkerten az ellenforradalmi mozgalom, amelynek tizenkilenc polgári áldozata volt. Itt is Szamuelli személyesen tartott statáriumot és hihetetlen elvetemültséggel valóságos vérfürdőt rendezett. A véstörvényszék Jászfalussy Károly jegyzőt és három társát, mint az ellenforradalmi szervezkedés vezetőit, felakasztották a téren álló fákra és a jegyző feleségét arra kényszerítették, hogy az ura lába alól sajátmaga húzza ki a zsámolyt. Kovács Gábor kisbirtokos, Szili László, tisztviselő, Zlinszky János koreszmáros, Molnár Gábor, Ács Pál, Lonka István földműves, Fülöp Lajos lakatossegéd, Polyák János gazdasági cseléd, Berkes Bálint kásgazda, Juhász György, Geszti Gáspár, Lehoczky Ádám, Szentgyörgyi János földműves, Schneider Henrik napszámos, Friedmann György, Schuller Henrik, Mátyási János és Haász Ferenc földműves holtteste jelezte a kommunisták véres bosszúállását. Dühöngésük során a kommunisták a házakba is behatoltak és a teljesen védtelen emberekre lövöldöztek. Ekkor súlyos sebesüléseket szenvedett Martin János, Reithardt István, Erdős Henrik és Kuncz Péter. Ennek a napnak halálos áldozata volt még Szalkszentmárton községben Polánszky Mihály gazdasági alkalmazott, aki az ellenforradalmi harcban elesett.

Június 23-án lángolt a legmagasabbra a vörös terror dühe. Ezen a napon tömegével estek áldozatul a hazafias érzésű magyar polgárok a terrorista bandák gyilkos fegyvereinek.

A Krisztinavárosban ezen a napon tartották meg az úrnapi körmenetet. A körmenetben résztvevők a Himnuszt kezdték énekelni, mire Cserny József terrorista félszázad vörös katonával nekirotonzott a körmenetben résztvevőknek és közéjük lövetett. Egy golyó dr. Dénes Artur ügyvédet találta, aki sérülésébe belehalt. Dunaföldváron az ellenforradalom leverése után a vörösök statáriális bírósága Miskolezy Istvánt, Hamalkó Jánost, Holmár Imrét és Gál Mihályt halálra ítélte. Közülük Miskolezyt agyonlőtték, a másik hármat felakasztották. Ugyanerre a napra esik a dunapataji vérfürdő gyászos emlékezete. Az ellenforradalmi érzelmű lakosság valóságos ütközetet vívott itt a vörösökkel, akik a kellő felszereléssel nem rendelkező falusi népet könnyedén levertek. Megjelent Szamuelly terrorista csoportjával és egy kézlegyintéssel halálra ítelt tizennégy embert: Sándor Ernőt, Elkán Gyulát, Herold Sándort, Tóth Andrást, Dudás Józsefet, Fiteró Miklóst, Máté Gábort. Tüzkő Kálmánt, Nagy Lajost, Csizmadia Józsefet, Kincses Józsefet, Sass Lajost, Ribári Józsefet és egy ismeretlen polgárt. Az utszéli fákra akasztották fel őket és valamennyit arra kényszerítették, hogy sajátmaguk rugják ki lábuk alól a széket. A vörösök elfogtak két fiatalembert is, akik élelmiszert akartak vásárolni a községben. Az egyiket felakasz-

tották, a másikat menekülés közben lelőtték és agyonverték. Az ellenforradalmi harcokban 48 ember esett el Dunapatajon, aki pedig élve került a terroristák kezébe, azokat borzalmas kínzások közepette hurcolták Szamuely elé. Aki védekezni próbált, azt véresre verték, s ha valaki összeesett addig bántalmazták, míg fel nem tápáskodott. A kommün vérengző hóhéra a sebesülteket is agyon akarta lövetni, a dunapataji orvos erélyes fellépése azonban ezt a gaztettet megakadályozta. Szamuely ráparnesolt az orvosra, hogy a sebesülteket élve temessék el, ezt a parancsot azonban nem teljesítették. Az ellenforradalmi küzdelemben a következő polgárok estek el: Horváth Mihály, Vajda G. István, Tessényi István, Takács István, Iván Gergely, Papp István, Bán S. Imre, Keserü István. Bán János, Biró Sándor, Dutka Sándor, Herczeg József, Sulyok József, Gyöngyösi János, Vendég József, Vörös János, Sárközy Kálmán. Vitális János, Biacsi Sámuel, Faddi János, id. Herczeg Imre, ifj. Faragó Gy. István, Bogárdi Sándor, Klein Vilmos, Balla Lajos, Szajcz József, Széll Sándor, Vas Imre, Széll Gy. István, Nagy István, Grósz Vilmos, Katus István, Kákonyi Imre, Bán Sándor, Gábori István, Berecz Sándor, Váczi Sándor, Papp Mihály, Koller István. Siroki Richárd, Dudás Antal, Nagy Gyula, Szücs Sándor, Farkas Sándor, Berte József, Biró Sándor, Schwarz József. A lakosságra 802.000 korona sarcot vetettek ki; az életben maradt ellenforradalmárokat börtönbe vették. Ugyanezen a napon volt a hajósi ellenforradalom. Ennek hősei a következők: Csanádi József, Jagicza Antal, Romsich Gergely, Pirisi István, Romsich Sándor, Rideg József, Balázs István, Vén István János, Vén Ignác. Hartán Szamuely hét embert végeztetett ki: Kaszt Jánost, Schneider Jánost, Himpelmann Pétert, Molnár Istvánt, Schnell Pétert, Brenner Jánost, Szeidl Jánost. A Tetétlen körüli harcokban elfogtak több hartai és solti ellenforradalmárt. Mintegy 25 embert folytonos ütlegetések közben bevitték Keskemétre s ott öt embert kivallatások után kivégeztek, a többit 10–20 évi kényszermunkára ítélték. Az agyonlőtték nevei a következők: Horváth József, Szabó István, Hus Lajos, Tar János, Kugelman Péter. Ugyanaznap Kecelen Benediczki Pál gazdasági intézőt három rabló vöröskatona a lakásán agyonlőtte. A menekülőfélben lévő Lajkó M. Andrást és Halász Józsefet szintén agyonlőtték, az időközben bevonult vörös katonák pedig Vajai László római katolikus segédlelkészt, továbbá Vén Jánost és Árvai Andrást végezték ki. Többiben rálőtték Kurez Adolf plébánosra is, de szerencséire nem találták el. Kurez Erzsébet polgári iskolai tanítónő után kézigránátot dobtak, sebesülés azonban itt sem történt. Az ellenforradalmi harcban Laváti János, Szabó József, Poresik István, Palásti Mihály, Sajdik György, Onódi Imre, Halász Gergely, Laki János, Filus István, Csuri Sándor, Fejes János, Borbélyi János, Tusori Ferenc, Dán István, ifj. Laváti

János, Beck András, Szanter Mihály, Lajkó József, Sebestyén Pál, Simon Mihály és Wallmann Ferenc fizetett életével hazafiasságáért. Ugyanezekben a napokban kivégezték Spang József, Szenohradzki Pál és Kutyifa János kiskőrösi lakosokat. Spong Józsefre, amidőn már felakasztották, felülről ráugrott egy vöröskatona és a szerencsétlen ember nyakán lovagolt. Mezőtúron szörnyű kínzások után Gy. Szabó István gazdálkodót végezték ki, a Kalocsa közelében fekvő Páhi községben pedig agyonlőtték Heiszán Ferenc nyolcesztendősi fiút, akit ellenforradalmárnak néztek. Pustaszentimréren Gelencsér Mihály és Almási József, Szekszárdon Majsai József polgárember gyarapította a halálos áldozatok számát.

Junius 24-én zajlott le Budapesten az ellenforradalom. Lemberkovits Jenő százados játszott ebben vezetőszerepet. A Vilmos-laktanya tüzértisztjei, a Ludovika Akadémia növendékei és a dunai monitorok tisztjei hűségesen szállottak hareba a mindent elnyomó terror ellen. A ludovikások, csupa fiatal gyerek, hat órán keresztül tartották irtózatos tulerővel szemben a József-központot. A monitorok, árbócaikon nemzetiszínű zászlókkal, a Dunán vonultak fel s ágyuval belőtték Kun Bélának a Hungária-szállóban lévő szobáiba, de összelődöztek a Radeckzy-kaszárnyát is. Az ellenforradalmi megmozdulást gyalázatos árulás meghiúsította. Herczeg Géza banktisztviselőt, aki megelőző vasárnap a Bazilika előtt hazafias tartalmu röpecédukat osztogatott, 24-én reggel agyonlőtték. Egyes hírek szerint ezek miatt a röpecédukat miatt rendelték el a statáriumot. Az ellenforradalom sikertelenségét közvetlenül az okozta, hogy a Vilmos-laktanya legénysége, amely eleinte az ellenforradalmár tisztek oldalán sorakozott fel, megtagadta az engedelmisséget és így a vörösörség hamarosan megszállhatta a laktanyát. Itt tartóztatták le Lemberkovits századost, több tisztjával együtt. A letartóztatottakat Janesik vörösőrségi parancsnok elé kísérték, az előszobában azonban Lemberkovitsot agyonlőtték, Filipecz Dénes főhadnagyot pedig súlyosan megsebesítették. Az ellenforradalom hírére Kun Béla ész nélkül menekült a fővárosból. A vörösök összesen 402 ellenforradalmárt tartóztatnak le, akiket tömegesen szándékoztak kivégezni. Romanelli olasz alezredes enegrikus fellépése azonban a vérengzést megakadályozta. Junius 24-én ennek ellenére még több halálos áldozat volt. Agyonlőtték Kiss Rózát, Berend Miklós orvostanárt, Madarász Béla orvosnövendéket, Ivándai Karátson István tüzérszázadost, Erődi Ödön főhadnagyot, Pogány Jenő ludovikást, továbbá Andódy Jánost, Gosztonyi Mihályt és Pécsi Jenőt. Akasztó községben Melkvi Antal, Csepelen Thomas Antal, Tengelicen Sebestyén Sándor esetét áldozatul a gyilkosoknak, Kalocsán pedig 19 embert végeztetett ki Szamuely Tibor. Tizenhatot felakasztottak, hármat főbelőtték. Ezek a mártírok a következők voltak: Császár István főszerbőrő, Császár István tanító, Mészáros Ignác tanár, Kálmán József

kereskedő, Gallina Zoltán intéző, Horváth Lajos joghallgató, Vargacz Gergely, Berta János, Varajti József, Romsics János, Kővágó Sándor, Musza József, Berta Antal, Vargacz József, Szabady István, Horváth Gyula, Rigó Ferenc gazdálkodók.

Junius 25-én Szentendrén agyonlőtték dr. Kucsera Ferenc káplánt. Hőiesen fogadta a gyilkosok golyóit. Tetemét a temető árkában földelték el.

Ujpesten az ellenforradalmi mozgalom szervezői közül Dezső Elemér, Haiden László, Rojcsék László, Szücs János esett áldozatul a terroristáknak, másnap pedig Martinovics Béla, Orczy Karó Imre és Papp Imre fejezte be a kommunisták golyói folytán életét. Junius 25-én Taubinger Géza nyugalmazott pénzügyigazgatót lőtte le a fővárosban egy vörösör azzal, hogy »burzsuj pófája volt.« Szóts András főhadnagyot, aki Lemberkovitssal együtt vett részt az ellenforradalomban, az Országház harmadik emeletéről a világítóudvarba dobták és a zuhanás következtében meghalt. Csajta községben Ludovikán János, Érsekesanádón Kineses Pál, Kecelen Csóti Ferenc, Uszodon Bazsó Sándort végezték ki.

1919. júliusa a feszült várakozás jegyében indult meg. A vörösök az ellenforradalmakat mindenütt vérbefojtották, azonban a polgárság mégis tudta, érezte, hogy a diktatura nem tarthat sokáig. Az országban mindenféle anyag kifogyóban volt, behozatalra pedig semmi kilátás nem mutatkozott, mivel a külföld nem volt hajlandó a vörös bandával tárgyalni. Az ántánt már április elején tisztában volt azzal, hogy Kun Béla nem képviseli Magyarország polgárságát. Hasztalan próbált Kun Béla úgy akkor, mint később az ántántnak azzal hizelegni, hogy a tanácsköztársaság nem áll az integritás alapján, a cseh vereségek komoly lépésre kényszerítették Clemenceaut s június 7-én kelt jegyzékében »a legszélsőbb rendszabályokkal« fenyegette meg Kun Béla kormányát. Minthogy pedig ennek ellenére a vörös hadsereg — a hazafias érzelmű tisztek vezénylete alatt — június 10-én elfoglalta Eperjest és Tornát, Clemenceau június 13-án újabb táviratot intézett Kun Bélához, amelyben figyelmeztette őt a hadműveletek céltalan voltára s egyben közölte a később Trianonban szerződésbe foglalt határokat. Ezeket a határokat még a legfeketébben látók sem képzelték el olyan szörnyűségeseknek. A legtöbb, amire el voltak készülve, a nemzeti ségeknek Magyarországtól való elszakítása volt, most azonban kiderült, hogy tiszta magyar területeket is minden látható ok nélkül idegen államoknak ítéltek oda. — Magyarország szomszédai sikeresen használták ki az általános ellenszenvet, amely Magyarország iránt bolsevista kormányára való tekintettel akkor egész Európában megnyilvánult, — nagyobb területeket kaptak a magyar szákmányból, mint amilyenekre ők maguk számítottak.

Clemenceau négy napi határidőt szabott a »szlovák« területről

való visszavonulásra, de egyben ígéretet tett, hogy ennek teljesítése esetén az oláh csapatokat visszavonják. Kun Béla így kelep-cébe jutván, elrendelte ugyan a hadműveletek beszüntetését, a magyar tisztek által vezetett vörösök azonban Érsekújvárnál és Lévánál 18-án alaposan megverték a cseheket.

A kommunistapárt ezalatt igyekezett a hangulatot megjavítani. Nagygyűléseket rendeztek. Garbai a budapesti nagygyűlésen kijelentette, hogy »most temetjük Magyarország ezeréves alkotmányát.« A hangulat azonban csakhamar lehült, amikor a »Népszava« (amely akkor őszintén a kommunistapárt hivatalos lapjának nevezte magát), június 27-i számában kénytelen volt közölni Romanelli ezredes erélyes tiltakozását az ellenforradalmárok kivégzése ellen.

Június 30-án a vörös hadsereg megkezdte a visszavonulást a Clémenceau-vonalra. A monitorok ismét megjelentek a Dunán, a Ferenc József hidat gránátlövés érte. A lakosságot azzal a hazugsággal igyekeztek megnyugtatni, hogy a vörös hadsereg visszavonulása »csak időleges jellegű« — »az új határ még nem végleges« és »sokkal nagyobb területeket kapunk harc nélkül vissza«. Stromfeld, a vörös hadseregpáncsnok megtörtén mondott le július elején. Mikor maradásra akarták bírni, barátai előtt ezt a kijelentést tette: »Harcoltam a csehek és románok ellen, de ellenforradalmárok ellen nem vivok háborút.«

A napokban a vörös rémuralomnak a következő áldozatai voltak:

Tolnán június 29-én agyonlőtték Baranyai László dr. községi orvost és Vass József pénzügyőrt. Baranyai dr. katonai egyenruhában, tiszti irangjelzéssel fehér gárdát szervezett s mindvégig hősi magatartást tanúsított.

Július 23-án Szobon Domonkos Gáspár dr. ügyvéd a csőcselék előtt ellenforradalmi kijelentéseket tett, mire megrohanták, a vörös katonák belelőtték s a csőcselék agyonverte.

4-én akasztották föl a komárommegyei Császár községben Wohlbmuth Ferenc dr. plébánost. A Lantos-Löwy Bertalan zsidó géplakatos elnöklete alatt működő rögtönítelő bíróság végeztette ki; Katona Sándor vádbiztos arra hivatkozott, hogy Korvin-Klein Ottó utasítása szerint minden papot ki kell végezni. A plébános hősiiesen viselkedett s emelkedett szellemű beszédben bucsuzott híveitől. Löwy egy ideig hallgatta, de aztán rátették a hurkot a nyakára s az egyik katona arculütötte. A tetemét azután gúnyosan himbálták. A tetteseket kivégezték.

1919 július elején már a népbiztosok nem hitték a kommunizmus örökkévalóságában. A lakosság elégedetlensége egyre fokozódott. A husz óriletesen drágult, főzelékféléit nem lehetett kapni, a szovjet-liszt pedig használhatatlan volt. A fővárosban hatalmas fehér gárdákról, majd a franciák és angolok bevonulásáról kezd-

tek suttogni. Az újságírók szakszervezete bizalmatlanságot szervezett a vörös kormánynak. Több újságíró letartóztatott. Az optimisták újabb ántánt ultimátumot kezdtek emlegetni, sőt, arról is beszéltek, hogy az ántánt-misszió a kaszárnyák kiürítését szorgalmazza. A sok rettegés után mohón kaptak az emberek minden kedvező híren.

Az áldozatok száma e napokban kevés volt.

6-án Abaujszántón agyonlőtték ifj. Jaczenkó Andrást, mivel nem engedte magát lefegyverezni.

Ugyanaznap Sári községben a rekvirálások miatt elkeseredett emberek a templom előtti téren csoportosultak. A vöröskatonák szétkergették őket, egyikük azonban, Mráz Mátyás ellenállt, mire lelőtték.

7-én Szombathy János zagyvarekasi adóügyi jegyzőt egy vöröskatona az utcán bosszúból lelőtte. A tettes 13 évi fegyházat kapott.

1919. július közepén már mindenki tudta, hogy a terror utolsó napjai éli. Izgalommal olvastuk a »Presse« becsempészett példányaiból, hogy az ántánt elhatározta a támadást s ennek vezetésével Frech tábornokot bizta meg.

11-én Kun Béla prepotens hangon táviratot menesztett Clémenceauhoz, amelyben követelte tőle a Tiszántulnak a demarkációs vonalig való kiürítését. Erre a felszólításra azt a választ kapta, hogy a békekonferencia mindaddig nem tárgyal velük, amíg ők nem teljesítik a fegyverszüneti feltételeket. A bolsevik kormánynak nagy szüksége volt a még ki nem fosztott Tiszántulra s ezért elhatározta, hogy megtámadja az ott álló oláh haderőket. Idehaza viszont számoltak a legvégsőket, s az 500-as tanács ülésen Surek »elvtárs« (akit azután fölakasztottak) azt az indítványt tette, hogy ha az ántánt serege Budapestet fenyegetni fogja, öljék le a tuszokat, azután minél több polgárt, hogy hullahegyek fogadják a bevonuló hódítókat. Szamuely is tett ilyen nyilatkozatokat.

A hónap közepére kifogyott a fehér rotációs papír, a Népszavát barna csomagolópapírra kezdték nyomni. A Világszabadság megjelenését heti háromszorra korlátozták, a hetilapokat megszüntették.

A vendéglők, korcsmák, kifőzések ajtajánál nagy tömegek álltak sorba, hogy egy kis gerstlihez jussanak. Ez lett a proletárdiktatura jellegzetes étele. Az izetlen, silány vendéglői kosztot is csak jegy ellenében lehetett kapni.

16-án közölte a Presse, hogy Francét d'Esperay tábornok megbízást kapott a hadműveletek megkezdésére. — 17-én Romaneli alezredes újabb jegyzéket intézett Kun Bélához, amelyben erőlyesen tiltakozott az általános mozgósítás ellen.

A vörös terrornak ezekben a napokban a következő áldozatai voltak:

12-én (vagy 14-én) dr. Vermes Gyula fővárosi hittanárt Abaliget közelében agyonlőtték.

13-án a vörösök Jászberényben népgyűlést rendeztek, melyre 300 vöröskatonát és egy gépfegyvert vittek le. A népgyűlés szónokát, Bokányi Dezsőt, a nép lehurrogta, mire a gépfegyverből megindult a tüzelés, majd a vöröskatonák lövöldöztek a menekülő tömegre. A végén 11 hullát szedtek össze, azonkívül 36 súlyos sebesülés történt. A halálos áldozatok a következők voltak: Cseh József, Gugi István, Herczeg András, Kiss Frigyes, Kolcza Béla, Kovács Mihály, Mészáros József, Rácz János, Szabó Mihály, Kondor József (a vádbiztos fia) és Urbán Ferenc. A lakosságra Keleti Béla zsidó hadtestparancsnok 3 millió hadisarcot vetett ki, azonkívül a vagyonosabb polgárok lakását kifosztották.

1919 július utolsó napjaira mindig úgy fogunk visszagondolni, mint valami szigorú nagybőjtre. Ennivalót csak rettenetes küzködés árán lehetett szerezni. A »fehér« pénzt csak félannyi értékben fogadták el, mint a kékét. Szamuely rohamcsapatai végigrabolták a vidéket s így jutottak a proletárok egy-egy csirkéhez hetenkint, de a polgárság nem kapott hust. Julius 23-án eltiltották a »batyuzást«, amellyel — mint a rendelet mondta — egyesek az élelmiszerkészletek elharácsolásával a dolgozók összességének rovására maguknak különleges elbánást biztosítanak. Karhatalmi közegek vizsgálták meg a város határában a kocsikat s akinél valamilyen élelmiszert találtak, letartóztatták. A fahiány miatt a sétányok fáit, a kerítésléceket, sőt a temetők fejfáit is lopkodták. Hamburger Jenő népbiztos, a Népszavában kétségbeesett hangon ezeket írta: »Ott tartunk, hogy igen erősen kifejlődött a csirkefogók szolidaritása és kemény ember legyen, aki a panamista szövetkezetek utvesztőjében el tud igazodni, vagy ott rendet akar teremteni.«

A vörös hadsereg a Tiszánál döntő vereséget szenvedett. Az ántántnak Bécsben székelő missziói attól tartottak, hogy a budapesti bolsevisták most már elkerülhetetlenné vált bukása előtt vérfürdőt fognak rendezni a polgárság körében. Ezért Cunnigham ezredes, a bécsi angol misszió főnöke, 23-án magához hívatta Böhm Vilmost, aki közben a tanácsköztársaság bécsi követe lett és igyekezett őt arra rábírni, hogy a proletárdiktatura kormánya önként távozzék. Böhm fölrendelte Bécsbe Weltner Jakabot és Peyer Károlyt és velük együtt folytatta Cunnigham ezredesnél a tárgyalásokat a proletárdiktatura csendes likvidálása ügyében. Az angol ezredes a föltételeket is megszabta: Kun Béla kormányának távozása, a bolsevizmussal való szakítás, mérsékelt elemekből való kormányalakítás. Ennek fejében helyezték kilátásba az országnak szénnel és élelmiszerral való ellátását.

A vörös terror azonban a kommün belső bajai ellenére sem szűnt meg.

19-én Tarcalon Tóth István katonát agyonlőtték.

20-án Szabolcs községben az oláhok elleni harcok idején Csegei János, Csáti Mihály és Bodnár Ferencné esett áldozatul a vörösöknek.

23-án Mezőtúron agyonlőtték Sipos András esendőrőrmestert. Mindszent határában id. és ifj. Barna Istvánt és Török Andrást.

Ugyanaznap Szentesen agyonlőtték Fejes Károlynét, továbbá az ottani Tiszahidnál dr. Czobor Tibor budapesti lakost.

1919. július 26-án megkezdődött a proletárdiktatura végvonaglója. A déli fronton, Csongrádnál, a hadműveletek megakadtak, mivel az itt működő hadsereget a szegedi kormánnyal meg egyezett s az előnyomulást megszüntette. A Szolnoknál előnyomuló csapatokat vissza kellett vonni, a bekerítés veszélye fenyegette őket. Ennek megfelelően az északi hadsereget is visszarendelték. A vörös hadsereg teljes rendetlenségben özönlött vissza Budapest felé. A csehek megszállták a semleges zónát.

Az ántánt válasza 28-án érkezett meg. A Népszava közölte ezt a jegyzéket, amelyben kijelentette az ántánt, hogy az élelmszer szállítását mindaddig nem kezdik meg, amíg Magyarországon olyan kormány nem alakul, amely a népakaratot képviseli; felszólítják tehát Kun Bélát a lemondásra, »mert az ő uralmuk nem a nemzet szabad akarátán, hanem csupán a terroron nyugszik.« Kun Béla nem fogadta el ezt a visszavonulási utat, hanem hirtelen Bruckba utazott s ott kezdett tárgyalni Böhmével, Weltnerrel és Peyzerrel. Megszokott lóditásokkal kijelentette, hogy nincs szükség megállapodásokra, a szovjetkormány helyzete szilárd, mert a vörös hadsereg visszaverte (!) az oláhokat s a győzelem nem lehet kétséges! Naiv kapkodásában 400.000 koronát küldött az osztrák kommunistáknak, hogy ők is azonnal kiáltsák ki a proletárdiktaturát.

Budapesten ugyanakkor, vagyis 30-án, parancsban figyelmeztették a lakosságot egy esetleges riadóra, mert az oláhok hadsereg már előző nap átkelt a Tiszán, s a vörösök Ceglédet, Kecskemétet sietve kiűritették.

31-én a proletárkormány már tisztában volt azzal, hogy Budapest megszállását nem tudja megakadályozni. Kun Béla visszatérően, összegyűjtötte híveit s most már őszintén bevallotta, hogy a helyzet reménytelen. Szamuely és Hamburger a további ellenállás mellett szájaskodtak, de ilyen kilátástalan kalandhoz senkinek sem volt kedve. A városban ellenforradalmi hangulat kezdett lábra kapni, amiért korábban tették a zárórát.

A vörös uralom utolsó gonosztettei közül ki kell emelnünk a legbrutálisabbat: Fery Oszkár esendőrtábornagy, továbbá Borhy Sándor és Menkina János esendőrezredek legyilkolását. Névtelen főljelentésben ellenforradalom szervezésével vádolták meg a de-

rék tiszteket. Három napig vallatták őket, mialatt hozzátartozóik minden követ megmozgattak, azonban még Romanellinek sem sikerült megtudnia, hol tartják őket fogva. Háromnapi kínzás után éjnek idején egy Mozdony-utcai pincében akasztották fel őket a vízmelegítőcsőre. A kötelet maguknak kellett a nyakukra tenni s még azután is kinozták, pofozták, szurkálták őket, holttestüket pedig teherautóra rakták s bedobták a Dunába. A tettesek közül, akik egyébként dr. Berend Miklóst és Madarász Bélát is meggyilkolták, Cserny József, Schön Goldberger Gábor, Groó Géza, Mészáros Sándor, Löbl Mór, Steiger János, Papp Sándor, Küvér Lajos, Max Miksa, Bonyhádi Tibor, Kakas Ferenc, Csomor Gábor, Neumayer Géza és Löschner Márton életével lakolt a gaz gyilkosságért.

26-án Tiszaroffon Endre István gazdát lőtték agyon, Tiszaadobon pedig Szabó János miskolci bérkocsist.

27-én Kács községben agyonlőtték Molnár Terézt, Mórón pedig Antal Józsefet.

29-én pedig Vácott Szilágyi Pétert végezték ki.

30-án Budapesten agyonlőtték Mildner Ferenc tüzérszázadost, a ludovikások tanárát. Jóllehet a forradalmi törvényszék fölmentette, Kun Béla titokban kivégeztette.

Ugyanaznap Rém községben agyonlőtték Védeleg Mihályt, Győrött pedig Krammer Ignácot.

Mezőcsáton Kéki Andrásnét, Forró Molnár Andrást, Salap Dánielt, Harsányi Istvánt, Angyal Jánost és Smila Gyulát végezték ki.

1919 augusztus 1-én a vörös kormány végre belátta, hogy hiába minden. Délutánra összehívták a munkástanácsot s Kun Béla bejelentette lemondását. A munkástanács erre egy ugynevezett szociáldemokrata kormányt választott, amelynek elnöke Peidl Gyula »elvtárs« lett. A népbiztosok most már csak a menekülésre gondoltak; Kun Béla zokogó hangon telefonált Bécsbe Böhmnek és menedékért könyörgött. Sajnos, megkapta. Rögtön kisietett társaival autón Kelenföldre, ahol az egyetlen Pulmann-kocsiból álló szerelvény már várta őket. Szamuely nem kapott menedékjogot; szökni próbált, de Lichtendorfban a csendőrök felismerték. Mielőtt azonban bekísérték volna, önkezeléssel vetett véget gonosz életének.

2-án tele volt a főváros nemzeti zászlókkal, a templomokban — négy hónap múltán — fölzendült a Himnusz. A bíróságok megkezdték működésüket. A sajtószabadság is helyreállt.

A vidéken azonban a vörösök sok helyütt még tovább gyilkoltak.

1-én Nagykátán Gallai András földművest, Tarnamérán Süri Sándor gazdát, Tápiószentmártonban Bergendi Ferenc intéző feleségét lőtték agyon a vörösök.

2-án Várpalotán a vöröskatonák a nép közé lőttek; özv. Hor-

váth Istvánné és özv. Hámen Lajosné holtan maradtak a téren.

3-án Vámosgyörkön a vöröskatonák Weisz Béla parancsára agyonlőtték Szedmák István közs. képviselőt.

Lovászpataona községben a lakosság a diktatura bukása fölötti örömében felvonulást rendezett s a templomra kitűzték a nemzeti lobogót. Erre 14-én Pápáról vöröskatonák érkeztek, többeket letartóztattak. Mayer Lajos asztalossegédet lelőtte dr. Nagy Jenő plébánost. A gyilkost kivégezték.

Tapolcáról elmenekültek a direktórium tagjai, de később visszatértek 120 katonával és letartóztattak 24 polgárt. Másnap, 5-én, székely katonák jöttek páncélvonaton, a harcban parancsnokuk, Pethő István hadnagy és Rozenberg Géza gyalogos esett el.

Az oláh sereg 3-án bevonult Budapestre. Ezt a szégyent is a vörösöknek köszönhattük. Három nappal később az ellenforradalom egyik bátor csoportja kikényszerítette a Peidl kormány lemondását.

VI. A zsidóság mint faj.

Eddig, ha valaki megtisztelően akart szólni a zsidókról, izraelitáknak, vagy mózesvallásuaknak nevezte őket. Mind a két elnevezés helytelen; az izraelita ugyanis vallásfelekezetet jelent, amelyre át lehet térni, míg zsidóvá születni kell, épugy, mint keresztény akárci lehet, de gójnak születni kell; ami pedig a Mózes vallását illeti, azt hisszük, maga Mózes tiltakozna a legerélyesebben az ellen, hogy kores utódai őt a talmudizmus szerzőjének káromolják. A »héber« elnevezés már közelebb jár a faji megjelöléshez. Ez az elnevezés ugyanis Hebertől, Szem, dédapjától származik, akiről Mózes I. könyvének 10., 11. és 46. fejezetében tétetik említés. Szem tudvalévőleg Noé egyik fia volt, s az ő leszármazottai a szemita törzsek. A »héber« szó pedig, amely az abar igéből származik, eredetileg odaátit, tulsópartit jelent; így nevezték ugyanis Kánaán benszült törzsei a hozzájuk Ur városából (Kaldea, Mezopotámia) átvándorolt Ábrahám nemzetségét. Az izraelita elnevezést csak az Egyiptomból való kivándorlásuk után nyerték a héberek, és pedig Izrael ősatyjuk után, akinek eredeti neve Jákob volt, és csak a Mózes I. könyvének 32. fejezetében olvasható esemény után nevezteték Izraelnek, azaz Istennel küzködőnek.

Az izraelita vallástannak írásos első nyomait a X. századig lehet fölvezetni. Szerzője Saadi Fajuni volt, aki arab nyelven írta meg hittankönyvét, s ezt Ibn Tabon fordította héberre, »Emuná vedeóth« (igazság és tudomány) címmel. A hitcikkelyeket első ízben Mosé bar Majemon spanyolországi rabbi szedte rendszerbe a XII. század végén. Ez volt a nevezetes 13 cikkely, a zsidó

fő-igazságok, amelyek közül a zsidók a következőket szokták ellenünk citálni: »2. Hiszem, hogy a Teremtő egy«; tehát nincs három személye. »3. Hiszem, hogy a Teremtő testetlen«; tehát nincs incarnatio. »9. Hiszem, hogy a Törvényt (Tóra) nem lehet megváltoztatni«; tehát Mózes törvényei helyébe nem léphetett az Evangélium. »12. Hiszem, hogy a Messiás el fog jönni«; tehát szofizmákból áll.

Zsidó vallásról manapság beszélni nem igen lehet; nemcsak azért, mert a papi hivatal folytonossága már régen megszakadt és az áldozatok bemutatása is megszűnt, hanem azért sem, mert a Mózes hagyatékán orthodox talmudzsidók, neologok, reformzsidók és karaiták veszekednek, átkozván és kárhóztatván egymást, a ezeket egy nevezőre hozni annyi volna, mint a protestáns felekezetek összességének pápát adni. Ennyit elég tudnunk a vallási vonatkozásokból, minthogy mi a zsidó faj cselekedeteivel foglalkozunk.

Ennek a fajnak jellegzetes tulajdonságai vannak. A zsidót embert csakhamar meg lehet ismerni, noha ez a fölismerés sokszor nincs a zsidó kedvére. Nem bocsátkozunk itt embertani magyarázatokba, hiszen ilyeneket minden lexikonban talál az olvasó; nem idézzük a kémiai uton eszközölt vérelemzések eredményeit, mert ezeket már csömörlésig agyontárgyalták az alaposságukról híres német szakírók. Mi egyéb sajátosságokról akarunk beszélni, amiket letagadni, eltussolni, észre nem venni szinte lehetetlen. Hogy egy találó hasonlaltal éljünk, vegyünk pl. egy igazi, »nomád« cigányt. Ugyebár, ha egy ilyen fáraó-ivadékkal valamelyikünk érintkezésbe kerül, mindjárt a zsebéhez kap, hogy nem távolítottak-e el onnan valamit. Nos, hát aki egy zsidóval kerül kapcsolatba, mire kezd gyanakodni?... Ime, tehát a köztudatban élnek bizonyos zsidó faji sajátságok. Kezdetből fogva két tulajdonság kíséri lépten-nyomon ezt a népet: az egyik az ő sajátos külsejük (hogy a testükből áradó illatról, amely még az unokákon is észlelhető, ne is szóljunk), a másik az ő számtalan furcsa szokásuk és felfogásuk, valamint a minden más népről alkotott lenéző, embertelen nézetük, amelyek miatt képtelenek valamely népbe beolvadni.

Fleischhauer Ulrich, a világhírű »Sigilla veri« című könyv szerzője, aki a berni talmud-perben (amelynél e könyv szerzőjének talmud-fordítását is felhasználták), árja részről volt szakértő, — művének I. köt. 298. lapján idézi Gans Ede zsidó professzor ezen őszinte szavait: »Sem a keresztelés, sem a kereszteződés nem használ mi nekünk. Mi még a századik generációban is zsidók maradtunk, amint 3000 esztendővel ezelőtt voltunk. Mi nem veszítjük el a fajunk szagát még még tizszeres kereszteződés után sem. Minden közlekedésünk után, bármilyen nővel, a mi fajunk dominál s abból csak fiatal zsidók származhatnak.«

Hans Cohn »A zsidóságról« című gyűjteményes munkájában (304. l.) ezeket írja: »Mi ma is zsidók vagyunk, zsidók leszármazás szerint, zsidók a történelem szerint, gondolkodásunkban, érzelmeinkben és biztosan a vér törvényei által is.«

Dr. Katzlin Jakab a zsidó diákszövetségnek Baselben 1918. június 1-én tartott gyűlésén ezeket mondta: »Mi nem vagyunk németek vagy franciák vagy egyebek és azonfelül zsidók; a mi zsidó mivoltunk nem egy németiségnek vagy egyébnek felépítménye vagy alépítménye. Ezek a sajátságok egymást kölcsönösen kizárják. Mi zsidók vagyunk kötőjel és zárjel nélkül és fenntartás nélkül. Mi, röviden szólva, idegen lények vagyunk közepettelek és mindig is azok akarunk maradni. Áthidalhatatlan szakadék ásit közöttetek és közöttünk. A ti országhatáraitok nem határolják el a mi népünket és a ti határvillongásaitok nem tartoznak reánk (sind nicht die unseren). Azok fölött és azokon kívül áll a mi egységünk, messze a ti hazafiságtok és megkülönböztetétek fölött.«

A »Wiener Jüdisches Volksblatt« 1928-ban ezeket írta: »Mi vagyunk a kiválasztottak. Büszkén hordhatjuk a fejünket és különös tiszteletre tarthatunk számot: nekünk nemcsak egyenjogositottaknak kell lennünk, hanem kiváltságosaknak is. Mi megkülönböztető nagy tiszteletet érdemlünk a társnépektől is. Milyen kicsinynek kell feltűnni a zsidó ember előtt a legendás Rótszakállu Frigyesnek az egyszerű, tárgyilagos Mardokhájhoz képest!«

Hasonló értelemben beszél Sombart a már többször idézett könyvében, mondván: »Mint a nap, úgy vonul át Izrael Európán: ahol megjelenik, ott új élet fakad, ahonnan elmegy, ott minden elporlad, ami eddig virult.«

A Talmud is azt tanítja a 146. zsoltár magyarázatában, hogy az Ur azért szórta szét az izraelitákat a világ népei közé, hogy mindenüvé »áldást« vigyenek. Nem érintve itt azt a kérdést, hogy a világ népei vajjon kérnek-e ebből az áldásból, meg kell állapítanunk, hogy a zsidók szétszórásuk óta még a kis-ujjukat sem mozdították meg, hogy Adonájnak valahol hiveket verbuváljanak.

Ha már a zsoltárosnál tartunk, nem lesz érdektelen néhány ószövetségi idézetet olvasnunk az ő faji sajátságaikról.

Izaiás próféta könyvének 3. fejezete 9. versében ezeket olvassuk: »Szemtelen arcuk ellenünk tesz bizonyosságot. Jaj a lelkeknek, mert gonosz lesz a fizetésük.« A 16. versben pedig ez áll: »Zion leányai felfuvalkodnak és fölemelt nyakkal járnak, buja tekintetekkel lépdelnek és tapsolnak s lábgyűrűikkel csörögnek.«

Jeremiás próféta könyvének 5. fejezete 23. versében így szól: »Ennek a népnek hitetlen és ellenszegülő szíve van.« A 26–28. versekben így folytatja: »Istentelenek vannak az én népem között, akik lesbe állnak, mint a madarászok, tört és kelepécét vetván az emberek megfogására. Ezért lettek nagyokká és gazdagokká; meg-

kövérednek és fölhisznek és nagy gonoszul áthágják az én beszédeimet.» A 6. fejezet 13. versében ezt mondja: »Kicsinytől a nagyig mindnyájan fősvénységet követnek.« A 15. versben pedig így fakad ki: »Szégyenleniök kellett volna, hogy utálatosságot cselekedtek, de ők éppen nem szégyenlik a gyalázatot és nem tudnak elpirolni.«

Egy neves olasz államférfi, Mazzini József (1805—1872) így jellemezte a zsidó népet: »Ország nélkül vagytok, nincs neveitek, szavatok, jogotok, s nem emelkedhettek, mint testvérek a népek bajtársi csoportjába. Az emberiség korcsai vagytok. Katonák zászló nélkül. A nemzetek közt nem találtok hitelre, sem védelemre és senki sem kezekszik biztonságtokért. Ne áltassátok magatokat az igazságtalan társadalmi állapot alól való emencipációval, de előbb nem hódítottátok meg magatoknak az országot. Ne hagyjátok magatokat megtéveszteni anyagi helyzetetek javulásának gondolatától, mielőtt a nemzeti gondolatot megoldottátok volna. Erre nem vagytok képesek.«

A zsidó Heine Henrik is így jellemzi a fajtáját: »Akkor pedig jött Egyiptomból egy nép, amely bőrbetegségeken és lopott arany- meg ezüst edényeken kívül ugynevezett pozitív vallást is hozott magával... Ez egy népmumia, amely a földön vándorol ősrégi betű-pelenkáiba bepólyázva, egy darab megkövesedett világtörténelem, egy kísértet, amely életfenntartása végett váltókkal és ócska nadrágokkal kereskedik.«

A szintén zsidó Mardokháj-Marx is így irt a zsidó népről: »Mi a zsidóság világi alapja? A gyakorlati szükséglet, a haszonlesés. Mi a zsidó világi kultusza? Az üzérkedés. Mi az ő valódi istene? A pénz.«

F. Roderich ezt konkrétan fejezi ki: »A zsidó ügyes üzletember és rábeszélőképesseggel bír; pénzsóvár, zsugori, ravasz és színlelő, testi munkától idegenkedő, buja, szemérmetlen, hiu, gyáva, arcátlan.«

Nem szándékozunk e helven az antiszemitizmust sem védelmezni, sem dicsérni. A tárgyilagosság kedvéért meg kell azonban állapítanunk, hogy merőben rosszakaratu beállítás az, amit a zsidó lapok már rekedtségig kiabáltak, hogy t. i. az antiszemita mind egyoldalúak, elfogultak, korlátoltak lennének. Egy Cicero, Tacitus, Seneca, Mohamed, Giordano, Bruno, Nagy Frigyes, Mária Terézia, VII. József, Voltaire, Kant, Hertler, Hugo Viktor, Széchenyi és még egész sora a kimagasló alakoknak, mind, mind korlátoltak lettek volna?... És ők vajon tudnak Mendelsohnon meg Spinozán kívül számbavehető hírességeket felmutatni?... Oh igen, a tőzsdén és a börtönökben.

*

A zsidóság faji voltának egyik pregnáns bizonyítéka az is,

hogy társadalmilag sehol sem tudnak beolvadni az őket befogadó népbe, sem szakítani nem tudnak eredeti fajtájukkal. Élnek közöttünk volt svábok, tótok, rácok és oláhok, sokan meg is tartották idegen nevüket, vagy pedig a Tóth, Németh, Rácz, Oláh, Horváth nevet viselik, de minden kapcsolatot megszüntettek régi nemzetiségükkel, nem vesznek részt kifelé gravitáló mozgalmakban, hanem a kereszténység kebelén eggyé lettek velünk. Ezt a társadalmi beolvadást, vagy az erre való törekvést még a kikeresztelt zsidóknál sem tapasztaljuk, de azt igenis tapasztaljuk, hogy, ha a zsidóságot akármely távoli országban, bármilyen sérelem éri, akkor a kikeresztelt és a mózesvallású zsidók a legtökéletesebb szolidaritásban tiltakoznak fajtestvéreik érdekében. A faji öntudat következetesen megnyilatkozik minden alkalommal, ha a zsidóság érdeke megkívánja, mert pl. egy magyarországi kikeresztelt zsidó ugyanolyan magafajta zsidónak tartja a francia vagy német zsidót és ennek alapján az őt befogadó nemzeten kívül mindig szemmel tart egy másik nemzetet, amelyhez ő még mindig hozzátartozónak tekinti magát. Ez a magyarázata annak, hogy a zsidó hitközségek a kitért zsidókat továbbra is magukhoz tartózókként tartják nyilván, elhalt zsidó rokonaik után az öröklésben a Talmud világos rendelkezése szerint pontosan részesítik és érdemeiket, kitüntetéseiket a zsidó faj dicsőségeként könyvelik el.

A zsidóság soha nem törekedett őszintén az asszimilálódásra. A Talmud hatása alatt begubódzva, a keresztény népektől elkülönített életet éltek és, bár sokfelé szórártak szét, mégis inkább folytatták vagyonhajhászó, mindenütt meggyűlölt életmódjukat, semhogy az önfeláldozó krisztusi szeretetből csak egy szemernyit is elsajátítottak volna! Kikeresztelkedtek, de nem változtak meg: mutogatták magukat templomainkban, de továbbra is a dolgozó keresztények vagyonának megkaparintásán fáradoztak; összeházaskodtak velünk, de zsidó fajtestvéreikkel továbbra is a régi szellemben trafikáltak.

Mindazok a népek, amelyek a zsidóságot eddig befogadták, a Talmud elveinek megismerése után, ha nem is üldözték őket, de kivetették társaságukból. Ezért a zsidók még olyan helyeken is, ahol a többség nem kényszerítette őket erre, külön városrészekbe vonultak vissza. Így született meg a getto. (Fölösleges mondanunk, hogy ez olasz eredetű elnevezés. Kecskeméti Ármin azt mondja, hogy a zsidók elkülönítése a keresztesháborúk idején kezdődött; Rómában 1555-ben készült el a getto, amelyből azután nem engedték ki a zsidókat. Velencében 1516-ban kötelezték a zsidókat külön városrészekben való lakásra. Magyarországon csak Pozsonyban volt gettó.)

A zsidóság a múlt században teljesen hatalmába kerítette a tőzsdéket. A kapitalizmus, amely ellen a zsidó Mordekhaj-Marx a munkások tömegeit uszította, voltaképen és természetesen a

zsidóság gyermeke. A zsidók ugyanis mindig értettek ahhoz, hogy a nehéz munkát mindenütt a keresztények nyakába sózzák, míg ők maguk minden országban következetesen és tipikusan azokra a foglalkozási ágakra vetették magukat, amelyekben kevés munkával, de több furfanggal rövid idő alatt sokat lehetett keresni. Megértették a Talmud tanítását, amely szerint az üzlet a legtermékenyebb földnél is előbbrevaló.

Mik a zsidó kereskedelem sikerének titkai? 1. Nagy reklámmal hozzák forgalomba árucikkeiket. 2. Eleintén igen olcsó árakkal dolgoznak és roppant precizek a kiszolgálásban. (Der Jude ist im Anfang immer korrekt — mondja a német.) 3. Silányabb minőségű áruval csinálnak a járatlan vevőknél konkurenciát. 4. Lopott, csempészett áruval is kereskednek. 5. Elzálogosított árukat, megszorult emberek holmijait, csődtömegek, árverések portékáit szedik össze. 6. Hiteleznek a legnagyobb mértékig, de az esetleges veszteséget és a kamatokat belekalkulálják az eladási árakba. 7. Összevásárolják az árukat, amikor olcsók és a drágulás idején kezdik árusítani. 8. Piacra dobják az áruk tömegét, hogy az árakat lerontsák és az árukat olcsón összevásárolhassák.

Dr. Rónay Károly kir. közjegyző, »A Tóra és népe« című könyvében beszéli el ezt a tipikus példát: »Hogy a zsidó mentalitás a lefőzést, csalást és uzsorát idegennel szemben helyénvalónak tartja, azt a magam tapasztalta következő eset igazolja: Egy bűnügyi tárgyalás alkalmával, amikor egy zsidó ékszerész egy előkelő keresztény család könnyelmű sarját csunyául becsapta, s emiatt vád alá került, előkelő zsidó ügyvédje őt védőbeszédében tisztára mosni igyekezett. Beszédje befejeztekor (mint a vádló ügyvédje én mellette ülvén), hozzámhajolt és a teljes meggyőződés hangján beszéde igazolásául ezt mondta: »A törvénynek nem hivatása az ostobát és könnyelműt az okossal szemben megvédeni, az pusztuljon el!«*

A zsidó uzsora igénybevételével már a középkorban is a fejedelmek és előkelőségek jártak elől rossz példával. Az államháztartás vezetése több országban hízogó dillettánsokra volt bízva, és az állam kasszája sokszor kiürült. Ilyenkor mindig jó volt a zsidók pénze. A keresztények sokkal lustábbak és élheterlenebbek voltak, semhogy a kereskedelmet elsajátították volna, és a zsidók mindig szivesek voltak az ilyen gondokat levenni róluk. A királyi jövedelmek: adó, vám, földek, később az italmérés (regálé) bérlésére ki

*Az illusztris szerzőt, aki már néhány éve elhunyt, a könyvében foglalt talmud-idézetek miatt vakmerően megtámadta egyik zsidó lap; ő hozzám fordult, mire én megküldtem neki azoknak az általa helyesen idézett mondatoknak héber szövegét. Rónay dr. ezeket továbbította ahhoz a zsidó laphoz, mire annak szerkesztője tüstént elhallgatott.

lett volna alkalmasabb, mint a zsidó. Nagyon sok esetet tudnánk felsorolni, amikor a kisczádák csoportja hiába kérte egy nagybirtok bérletét, inkább a zsidónak adták oda. Hány földesur volt, aki azt sem tudta, mennyi vagyona van, hanem a *dolce far niente*-ben élt, míg egyszer a zsidója azzal lepte meg, hogy már semmije sincs a méltóságos urnak, mert mindent kifizetett neki előre. Irni, olvasni, tanulmányi utat tenni restek voltak a mieink, de a zsidó ernyedetlenül dolgozott, mert matematikai pontossággal kiszámította, hogy az a föld, amelyet árendál a mágnástól, a pazarlásnak ugyanazon üteme mellett mikor lesz az övé. (Egyik írónk panaszkodva említi föl, hogy a világháboruban hány fontos helyen kellett a zsidókat alkalmazni, mert a keresztények között nem találkozott németül értő ember.) Régi bűnök következményei alatt nyög ez a mai generáció. Mi balgán beértük azzal, hogy ha a zsidó megmagyarosította a nevét és még államférfiaiink is áradozva szónokoltak a zsidók megbízható hazafiasságáról. Most látjuk azonban, sőt, látják pl. a németek is, hogy a kiűzött zsidóknak bizony ki sem csordul a könnyük, mikor az eddig úgy szeretett »hazát« el kell hagyniok. Sőt, tüntetőleg vihognak a vonaton, mikor elutaznak. A zsidóság mindenkor nagyszerűen értette a mimikrit, s a keresztény országok egyik tragikumuk az volt, hogy ezt a játékot komoly valóságnak vették. Számosan vannak Budapesten, akik látták, hogy, amikor Németország megkezdte az orosz háborút, a zsidók örvendeztek és mulattak, hogy végre megbukik a hitlerizmus.

Az is jellemző dolog, hogy a légoltalmi kihágások miatt elítéltek között 40 egyén zsidó volt.

*

A kiválasztottság tudata a zsidókat a magasabbrendűség gondolatával töltötte el a körülöttük lakó népekkel szemben, akiket így maguknál alsóbbrendűeknek tartván, egyszerűen megélhetési forrásnak, kizsákmányolási anyagnak tekintettek. Míg a kereszténység a földi javak megvetését hirdette és a szent szegénységet a sarkalatos erények piedesztáljára emelte, addig a talmudizmus arra ösztökölte a zsidóságot, hogy tegyék rá mindenre a kezüket, mert »az Ur a népek minden javát átadta az izraelitáknak.« És a zsidóság rá is feküdt mindenre az ő szokott arroganciájával és prepotenciájával. Nézzünk meg akár még most is pl. egy üdülőhelyet, ahol ők többségben vannak: mozdulni sem lehet a nemzsidóknak; vagy lépünk be egy üzletbe, amikor ők bevásárlásaikat eszközlik: szemrebbenés nélkül ragadnak el minden portékát a nemzsidók elől. »Minden a mienk.« Emlékezzünk csak vissza a nemrégii időkre: egy szót sem volt szabad róluk beszélni, ők legott uszítás miatt csaptak lármát. Elzsidósították irodalmunkat, megrontották szép magyar nyelvünket. Ezért pl. a villamoskocsikon még maiglan is a Schlésinger-Sándor Pál magyar-

sága szerint fogalmazott táblákat látjuk: Rákóczi-uton át, Vilmos-császár uton át; holott a magyar az uton megy és nem az uton át. A kalauzok szintén a Dob-utcai dialektusban kiáltják az utcaneveket, zsidósan hangsúlyozva az utolsó szótagot, holott a magyar nyelvben az első szótagra esik a hangsúly. Budapesten mindenütt így halljuk: Hét óra van, vagy Hét óra az idő, holott a magyar így mondja: Hét óra. Hát még az a sok »kapcsolatban«, meg »során«, meg »rámutatott arra«, valamint a névelő rendszeres elsikkasztása és a nyelvrontás töméntelen zsidó gombája, amik nélkül már meg sem tud szólalni a »magyar« irodalom.

*

A házassági törvényjavaslat előadójának, a bátorszávú Bocsa Kálmán dr.-nak a képviselőházban 1941. július 1-én mondott beszédéből ideiktatjuk ezt a néhány szót:

— A zsidóság állandó és soha meg nem szűnő problémát jelent — mondotta — a nemzetek életében. A zsidóság az egyetlen népfaj, amely lényegében megmaradt és nem változott meg akkor sem, amikor üldözték, akkor sem, amikor az emancipáció útján érvényesülését megengedték. Megmaradt olyan tulzott szolidaritásban és olyan közösségben, amely lehetetlenné tette, hogy felszívódják más nemzetek életébe. A világháború előtt a zsidóság olyan mozgalmi erők élén állott, amelyek a hazafias és erkölcsi világrend követelményeivel szemben a radikális szabadelvűség és a materiális világszemlélet erőit igyekeztek érvényre juttatni. A világháború végén a legyőzött nemzetek azt látták, hogy tulajdonképpen a zsidóság győzte le őket. Minden kulturnép fölvetette a zsidó problémával a lét vagy nemlét kérdését.

Egy öreg pap, egy galambszívű aggastyán, amikor ezeket a kemény szavakat olvasta, így fakadt ki: »Milyen szép lenne mostan, ha a magyar zsidóság vezetői egy nagy deputációval keresnék föl az ország hercegprimását és így szólának előtte: Atyánk, vétkeztünk, de jóvá akarjuk tenni. Mindent visszaadunk, amit igaztalan módon szereztünk, minden munkát elvállalunk, csak hogy bűneinkért vezekelhessünk, odaadjuk javainkat a haza oltárára, szegényekként fogunk élni és föl vesszük mindnyájan a szent keresztiséget, csak hadd élhessünk tovább is ezen a szentelt magyar földön, amely apáinknak meleg otthont és jólétet adott.«

Ez azonban soha nem fog bekövetkezni. Már Izaiás próféta által megátkozta őket az Ur, imígyen szólván: »Vakítsd meg e nép szívét, nehezítsd meg füleit és zárd be szemeit, hogy ne lásson szemeivel s ne halljon füleivel s ne értsen szívével, nehogy megtérjen és meggyógyítsam őt.« (6. fej.) Eljött az idő, amikor nem használ a jóhangzású név, nem ment meg a nemzeti viselet, nem ér semmit a pénzért vett rang és cím, beteljesedik rajtuk a régi átok, mindenütt ez zeng feléjük: Menjete Isten hírével.

Miként egy jeles írónk mondja, »a zsidóság eltaszította magától Jézust, ezért az Isten is ellökte magától ezt a népet; Jézus keresztje alatt megszűnt a zsidó nép mint nemzet és lett belőle egy hazátlan, üldözött, szétszórt faj, homlokán a Jézus-gyilkosság Káin-bélyegével.«

VII. A vér misztérium

A Talmud az »idegen kultusz« (Aboda zára) című traktátus 26b. lapján a Tosephothban (adalék) így szól: »A gójok legjobbját öld meg.« (Tob sebaggoim harog.) Ezt az utasítást vagy vagy parancsot megtaláljuk a Szófrim (Írók traktátusában) is, nemkülönben Majmonides és Jismaél rabbik könyveiben is.

Simon ben Haddarsan az ő Gyűjteményében (Jalkut) a 245. lapon, Mózes IV. könyve 25. fejelet 8. versének fejtegetésében így szól: »Mindaz, aki a gonoszok (rásáim) vérének ontja, annyit tesz, mintha áldozatot mutatna be Istennek.«

Amikor ezeket a zsidó szabályokat olvassuk, önkéntelenül is rá gondolunk az Üdvözítő szavaira: »Kezet vetnek rátok és üldözni fognak benneteket. (Sz. Lukács evang. 21. fejelet) Atadnak titeket a törvényszékeknek és megostoroznak benneteket zsinagógáitokban. (Sz. Máté. 10.) Szorongatás alá vetnek benneteket és megölnék. (24. fejelet) Mindaz, aki megöl titeket, szolgálatot véltetni Istennek.« (Sz. János, 16. fejelet)

Nem tulozunk, ha azt állítjuk, hogy a zsidók már több, mint félmillió nemzsidót öltek meg, akikről a történelmi feljegyzésekből tudomásunk van. A Kyrenaikában, a Kypros szigetén és Alexandriában véghezvitt mészárlásokról fentebb szoltunk. Alexandriai adatkunkat kibóvitjuk itt azzal, hogy ott 418-ban a zsidók azzal a hazug hírrel csalták ki egy éjjel a keresztényeket lakásaikból, hogy a szent-Sándor-templom ég, s azután az utcán leölték őket. A következő évben Chalkis és Antióchia között egy zsidó ünnepen öltek meg egy kis fiut keresztrefeszítéssel és ostromozással, csupa mulatságból.

614-ben a zsidók II. Chosroes perzsa királytól Jeruzsálem elfoglalása után 90.000 keresztény foglyot vettek meg potom áron és kegyetlenül lemészárolták valamennyit.

Ezek olyan történelmi tények, amelyeket letagadni nem lehet. Ugyanugy nem lehet kétségbevonni a Martyrologium Romanum adatait sem, amelyek hitelesség és pártatlanság tekintetében minden forrásművet felülmulnak. Elsősorban tehát ezt az egyházi könyvet idézzük.

Március 15. Szalonikiben (Thessalonicae) szent Matróna szolgáló, kinek asszonya, mikor észrevette, hogy a leány titokban

Krisztust tiszteli és hogy lopva naponta templomba jár, mindenféleképpen bántalmazta, végre pedig vastag botokkal holtra verte, s így a leány Krisztus megváltásában lehelte ki lelkét.

Március 24. Trientben (Tridentini) szent Simeon gyermeknek szenvedése, akit a zsidók a legkegyetlenebbül megöltek s aki később sok csodával ékeskedett.

A Bollandisták adatai szerint ez a gyilkosság 1475-ben nagy-
esütörtökön történt; Sámuel zsidó, ennek fiai Izrael és Mózes, ennek fiai Moher és Bonaventura ölték meg a 29 hónapos Simeont éjfél tájban, Sámuel házában. Sámuel a gyermeket térdeire fektette, Mózes pedig egy törülközővel a torkát összeszorította, majd Sámuel egy késsel a nyakából kivágott egy darabot, a többiek pedig a vért egy csészében felfogták. Ugyanakkor a fevetköztetett gyermeket tükkel szurkálták, miközben héber nyelven átkozódásokat mormoltak. Azután a karjából és a combjából egy-egy darabot levágtak és a vért egy edénybe eresztették. A hóhérok végre a keresztfeszítést utánozva, a vonagló testet kifeszítve tartották. A vallatásnál azt jelentették ki, hogy »jóllehet, bármikor meg lehet ölni egy gyermeket és a vérért lehet venni, azonban a vér jobb és Isten előtt kedvesebb áldozat, ha az ő husvétjához közeli napokban veszik.« Azt is vallották, hogy »szükséges, hogy a gyermek megkínóztassék és megfeszíttessék, különben nem hatásos a vére.« (Archiv. Vatic. Fol. LV. et XLVII.) VIII. Gergely vétette föl a Martyrologiumba a kis vértanút és V. Sixtus pápa rendelte el ünnepét a trienti egyházmegyében. XIV. Benedek pápa 1755. február 22-én kiadott bullájában ezeket mondja: »A Bollandisták könyveiben a március 24-i napi krónikához, azokon kívül, amik Boldog Simonról mondatnak, még a következő vértanukról kell megemlékeznünk: A kölni egyházmegyében egy gyermeket tisztelnek, név szerint Joannetust, akit a zsidók a hit iránti gyűlöletből öltek meg. Baillet megemlít ugyanazon a napon két gyermeket Párisban, név szerint Richárdot és Vilmost, akiket vértanukként tisztelnek, mert a zsidók a hit iránti gyűlöletből öltek meg őket. Ezeket Angliában is tisztelik. Ferdinánd spanyol király idejében Toledo közelében, Guardia faluban, egy hároméves gyermeket tisztelnek »a guardiaai ártaltan« név alatt, akit szintén a zsidók öltek meg. Sardiniában szintén két gyermeket tisztelnek. Cesseliót és Camerinót. Ugyanigy említetik a Boldog Simon életrajzában egy kis leány, 1442 körül, akit Linz környékén öltek meg a zsidók. A buzgó hívek szép emléket állítottak nekik. Ugyanott említetik egy ötéves gyermek, Loreur, akit 1485-ben öltek meg a zsidók s akit a nép maiglan, mint vértanút

* Belga tudóstársaság, amely az Acta Sanctorum c. gyűjteményt adja ki; ezt a gyűjteményt a Szentszék hitelesnek ismerte el.

tisztel.« (Azt hisszük, ilyen pápai szóatra el kell némulnia mindenkinek.)

Julius 14. Szirakuzában, Sziciliában, szent Márcián püspök, akit szent Péter szentelt föl ugyanott, püspökké és az Evangélium hirdetése után a zsidóktól megöletett.

Szeptember 17. Saragossában (Caesaraugustae) Hispániában, Arbuez szent Péter, Arragonia első quaestora, akit a katolikus hitért, amelyet tisztjéhez képest derekasan védelmezett, a megkeresztelkedett, de a visszament zsidók kegyetlenül megölték, s akit IX. Pius iktatott a szentek sorába.

Szeptember 25. Szent Kristóf Szentháromságrendi ifjú vitanu, akinek a zsidók kiszakitották a szívét, lándzsával átdöfték az oldalát és így feszítették föl, husvét vasárnapján, Toledó városában.

Október 24. Nagra városában (apud Homeritas) Arábiában: szent Aretásznak és 340 társának szenvedése, Justin császár idejében, Dunaan zsidó zsarnok alatt. Utánuk Christiana keresztény asszonyt dobták a tűzbe, akinek öt éves fia Krisztust gagyogva megvallotta és sem kedveskedéssel, sem fenyegetéssel nem lehetett visszatartani, hanem anyjához berohant a tűzbe.

December 21. Antiochiában szent Anasztáz püspök és vitanu, aki Phocas császár idején a zsidók által a keresztények ellen támasztott lázadásban a legkegyetlenebbül öletett meg.

A trinitáriusok breviáriumban találjuk a három éves szent Kristófot, akit a zsidók Guardiában, Toledo mellett 1490-ben éjnek idején keresztre feszítettek, lándzsáikkal összeszurkáltak, a szívét kiszakitották és másnap, épen husvétvasárnapján, az utcára dobták.

A többi adat felsorolását a XI. századnál kezdjük.

1071. Bloisban, miként már fentebb említettük, a zsidók egy gyermeket keresztrefeszítenek, azután a hullát a folyóba dobják. (Monumenta Germaniae historica: Scriptores, I. köt. 500. l.)

1144. Norwichban (Anglia) husvét napján egy 12 éves fiút becsálnak egy zsidó házba, keresztrefeszítik és a legválogatottabb kínzásokkal megölik, hogy a Krisztus kinszenvedését megláthassák. Hulláját a vízbe dobják. Theobald gróf kerékbetörési a zsidókat. (Bollandisták III. köt. 588. l.)

1160. Glocesterben egy gyermeket keresztrefeszítenek. (Bolland. u. o.)

1179. Március 25-én, nagyüttörtökön kínzásokkal megölik Richárdot, a »párisi szent gyermeket.« (Bolland. u. o. 591. l.) 315 évvel később Gaguin Róbert, a trinitáriusok generálisa írta meg a történetét, Turnay Róbert apát egykoru adatai alapján.

1182. Pontoisban keresztrefeszítenek egy 12 éves gyermeket; a zsidók emiatt kiűzik Franciaországból.

1191. Braisne-ben ráfogják egy keresztényre, hogy lopott és gyilkolt s ezért megölik; közben odaérkezik Fülöp Ágost király és a hamisan ítélkező 80 zsidót elégetteti. (Rigordus: *Historia Galliae*.)

1220. Weissenbergben, Elsásban egy Heinrich nevű fiút megölnék. (Murmer: *Helvetia sancta*; Schedel: *Allgemeiner Chronik*.)

1235. Norwichban (Anglia) egy gyermeket, akit erre a célra egész éven át hizlaltak, nagypénteken meg akartak ölni, azonban idejekorán kiszabadították a keresztények. (Polyd. Virgil. I. XVI.)

1236. Hagenaunál öt fiút temettek el Fuldából, akiket a zsidók az ugynev. Téglamalomban éjjel megtámadtak és meggyilkoltak, hogy a vérüket fölhasználhassák. (Richerus: *Acta Senonensis* XXV., 324.)

1244. Londonban egy gyermeket megkínóznak és megölnék. Tetemét a Sz. Pál templomban tisztelik. (Baronius ad annum, nr. 12., valamint Mattheaus Parisiensis: *Grand Chronique*, V. 519.)

1247. Walreasban eltűnik nagykedden egy Milla nevű leány. Másnap megtalálják hulláját egy árokban, sebekkel borítva.

1250. Arragoniában egy Domonkos nevű hétéves gyermeket a zsidók húsvétra megölnék. (*Hispania Blanca illustrata* III., továbbá Johannes a Lent. *Hist. Schediasma de Pseudo-Messias* 33. és Bolland. VI. 777—783.)

1255. Lincolnban elrabolnak egy Hugó nevű gyermeket és a zsidók húsvétig rejtegetik. Akkor pedig mindenhol sok zsidó gyűlik oda és keresztrefeszítik, miközben mindent úgy csinálnak, mint a Krisztus keresztrefeszítésekor. (Bolland. 6. julii. 491. l.)

1257. Londonban a zsidók egy gyermeket húsvétra megölnék. (Cluverius *Epitome* 541. l.)

1260. Weissenburgban megölnék egy gyermeket. (*Annales Colmarienses* XVII. 191.)

1261. Pforzheimben (Baden) egy hétéves leányt megfojtának, a vérét kieresztik, s tetemét a folyóba dobják. (Bolland. II. April. 383.)

1279. Münchenben egy fiút a zsidók agyonszurkálnak.

1283. Mainzban egy lelketlen dajka elad egy gyermeket a zsidóknak s azok megölik. (Baronius 61. *Annal. Colmarienses* XVII. 210.)

1285. Münchenben két gyermeknek lecsapolják a vérét, hogy gyógyszerül használják. A nép ezért a 180 zsidóra rágyújtja a házat, amelybe menekültek. (Raderus: *Bavaria sancta* II. 315.)

1286. Oberweselben (Rajna) egy Werner nevű fiút három napig szakadatlanul vagdalnak a zsidók, míg végre belehal. (Bolland. II. April. 697.)

1287. Bernben Szent Rudolfot húsvétkor megölik. (Bolland. II. April.)

1288. Troyban 13 zsidót végeznek ki rituális gyilkosság miatt. Siegburgban egy János nevű szerzetesnövendéket megölnék; büntetésül 18 zsidót végeznek ki.

1292. Colmarban egy gyermeket megölnék. (Annales Colmarienses II. 30.)

1293. Kremsben egy gyermeket megölnék. Két gyilkost megölnének, a többi vesztegetés útján megszabadul. (Monumenta XI. 658.)

1294. Bernben ismét megölnék egy gyermeket. (Annales Colmar. II. 32.)

1302. Remkenben ugyanez történik. (Ugyanott II. 32.)

1303. Weissenseeben (Thüringia) egy katonának Konrád nevű fiát a zsidók megfojtják és ereit megnyitván, a vérét kieresztik. (Baronius 64.)

1320. A zsidók a fekélyeseket megvesztegetik, hogy Franciaországban minden kútat mérgezzenek meg. Narbonne tartomány Vitry nevű városában Fülöp király emberei a gáztettet felfedezik és a tetteseket elégetik. (Gaguin Róbert: A franciák története, VI.)

1320. Puyban egy templomi énekes-fiút a zsidók megölnék.

1321. Nancyban a zsidók egy fiatal papot megölnék.

1331. Überlingenben egy Frey nevű polgárnak fiát a zsidók megölik. A feldühödött nép azt a házat, amelybe 300 zsidó menekült, körülveszi és felgyújtja, a kimenekülőket elfogja és megfojtja. (Sartorius 49.)

1333. Kostnitzban, a Bodensee mellett a zsidók megmérgeznek egy kútat, s ezért elégetik őket.

1345. Münchenben a később boldoggá avatott Heinrichet a zsidók hatvan szurással megölik. (Raderus: Bavaria sancta II. 335.)

Benafeldben (Elsass) a zsidók elkezdi a kútat megmérgezni. Az elfogottak vallomása szerint úgy szervezkedtek, hogy Németország valamennyi kútját megmérgezik. (Rankler II. Generat. 45.)

1338. Münchenben a zsidók megölnék egy nemesembert.

1349. Meiningben a zsidók összebeszéltek, hogy a templomban összegyűlt keresztényeket megróhanják és megölik; a gonosz tervet felfedezték és a zsidók lakoltak. (Ziegler: Tägliche Schauplatz, 396.)

1350. Kőte helységben (Németorsz.) a zsidók egy fiút megölnék.

1380. Hagenbachban (Svédorsz.) a zsidók egy fiút megölnék.

1382. Münchenben egy rossz hírű nő ellop egy gyermeket, eladja a zsidóknak, s azok egész testét összeszurkálják s kegyetlenül megölik. (Raderus Bavaria sancta II. 315., valamint Annales Bavarorum VII.) Ugyanesak Aventinus János írja, hogy abban az évben, szent Cecilia napján (nov. 22.) sok zsidót égettek el, mert

Münchenben, Nördlingenben, Esslingenben, Ulmban, Schwäbisch-Hallban és Svábország több helységében a kutakat megmérgezték.

1401. Diessenhofenben (Svájz) Conrad Lory négyéves gyermekét 3 forintért elad egy keresztény Vitelmann Michail nevű zsidónak, s a zsidók a vérét veszik. A perben az egyik zsidó vádlott azt vallja, hogy a zsidóknak minden hét évben szükségük van a keresztény vérré; a másik pedig azt vallja, hogy az áldozattól nem lehet idősebb 13 évesnél; a harmadik pedig, hogy a kibocsátott vérnek egy részét meg kell szárítani és porban eltenni, mert így használják őket a szertartásnál. (Historia B. Alberti di Simone Habiki, Bolland. II. April.)

1407. Krakkóban egy gyermeket a zsidók megölnék, s ezért kiűzik őket az országból.

1410. Thuvingiában a zsidók rituális gyilkosságot követnek el s ezért kiűzik őket az országból. (Bolland. II. April. 838.)

1429. Ravensburgban egy Ludwig von Bruck nevű ifjút a zsidók megölnék a zsidó húsvétkor. Tetemét megtalálják és áhitatos tisztelet tárgya lesz. (Bolland. III. 978.)

1442. Linzben Pöck Tamásnak 13 éves leányát ellopják, számos szurással kieresztik a vérét s a hullát a vízbe dobják.

1452. A zsidók egy gyermeket hosszú vastükkal halálra szurkálnak s a vérét gyümölcselel megeszik. (Spina Alfonz: Fortalitium Fidei.)

1453. Ugyanott olvassuk, hogy a zsidók Anconában egy férfit meggyilkolnak. Ugyanezt a convertita Manuel is elmondja.

Ugyanő beszéli, hogy abban az évben Anconában egy Simon nevű zsidó orvos a házában egy gyermek fejét levágta és egy szomszédos szobában akarta elrejtetni; munkájában valaki megzavarta, miközben egy nagy kutya osont be, bekapta a fejet a fogai közé és az utcára rohant vele. Így fedezték fel a gyilkosságot.

1453. Boroszlóban a zsidók ellopnak egy gyermeket, felhizlalják, azután egy szegekkel kivert hordóba nyomják s addig hengergetik, míg minden vére kifolyik. (Pawlikowsky: Der Talmud, in der Theorie und Praxis.)

1454. Kastiliában egy gyermeket darabokra vagdalnak és a szívét fölfalják. A zsidókat ezen és hasonló cselekedeteik miatt kitűzik az országból. (Alphonsus Spina De bello Judaico, III.)

1457. Ugyanazon szerző tudósítása szerint Turinban egy zsidó elfog egy gyermeket, betömi a száját, hazacipeli a köpenyében, bezárja az ajtót és hozzálát a gyermek leöléséhez. A gyermek azonban kiszabadítja a száját, kiáltozni kezd, s a járókelők rátörnek a zsidóra az ajtót.

1462. Innsbruck mellett Rinnben, július 9-én, a később boldoggá avatott Oxner András nevű fiút szegény özvegy anyjának távollétében a saját keresztanyja eladja a vásárra utazó zsidóknak

s azok egy erdőben, az ugynev. »zsidókónél« megölték és vérének keresztették. (Bolland. III. 462.)

1468. Ó-Kastiliában, Selomo Becho rabbi parancsára egy asszonyt nagypénteken megölnék.

Ugyanazon évben Endigenben Kaiserstuhl mellett (Freiburg) egy koldus-családot a zsidók megölnék. A bádeni birodalmi gróf a zsidókat elégetteti. (Barberini Tamás érsek elbeszélése, továbbá Schreiber: Freiburger Urkundenbuch, Edinger Judenspiegel stb.)

1475. A már fentebb említett Boldog Simon vértanúsága.

1476. Regensburgban a zsidók nyolc gyermeket gyilkolnak meg; a csontjaikat megtalálják egy Josef nevű zsidó házában; ezek a csontok először a városházán tétetnek ki köztiszteletre, majd az ugynev. »Szépséges Miária« kápolnában helyeztetnek el. 17 zsidót ítélnék el e gyilkosságok miatt.

1480. Trevisoban a később boldoggá avatott Da Porto-Buffalo Sebestyén nevű bergamoi kisiut ölik meg a zsidók. (Baronius; 569., továbbá H. Desportes: Le mystère du sang. 80. Bolland. II. Aptil.)

1485. szeptember 19-én Arbues szent Péter saragossai kánonokot a színleg keresztényekké lett, de azután visszazsidósodott gyilkosok a székesegyház oltára előtt a Matutinum végzése közben megrohanják és halálosan megsebesítik.

1486. Regensburgban hat gyermeket megölnék és csontjaikat mély kutba dobják. (Raderus: Bavaria sancta III. 174.)

1490. Guardiában, Toledo mellett a már fentebb említett szent Kristófnak vértanúsága.

1494. Nagyszombatban a zsidók elcsábítanak egy kisiut, felvágják az ereit, a vért egy edénybe eresztik és a hullát feldarabolva elássák.

1503. Waldkirchben (Elsass) egy apa 10 forintért a zsidóknak odaadja a gyermekét, mert azok azt ígérik, hogy csak a szükséges vért csapolják le belőle, azután visszaadják. A gyermek azonban meghal, s a hulláját egy farakás mögött találják meg. (Bolland. II. April 830.)

Ugyanabban az évben Krakkóban egy anya eladja gyermekét a zsidóknak potom áron.

1504. Frankfurtban egy szívtelen ember luszurja a mostohafiát, a vérének egy tálba ereszti és ezzel fizeti ki egy zsidónál levő adósságát.

1505. Budweisben a waldkirchi esethez hasonló gonosztett történik.

1510. Berlinben Jakob, Selomo, Aaron, Levi, Jizchak, Mosé rabbi és Jakob sakter egy négyéves fiut 10 forintért megvesznek egy állítólag ismeretlen embertől, leviszik a pincébe, ráfektetik egy asztalra és ereit tükkel addig szurkálják, míg a vére kifolyik,

azután a sakter állatok módjára levágja. Száz zsidó kerül a vádlottak padjára, akik részint ennek, részint más hasonló gyilkosságoknak részesei voltak, továbbá a keresztény vért orvosság gyanánt itták, vagy pedig paradicsommal, fűszerekkel, és mézzel keverve fogyasztották. Negyvenegy zsidót elégtnek.

1514. Hallban (Szászország) Egy Pfefferkorn nevű zsidó több gonosztett mellett beismeri, hogy két gyermeket lopott el, egyiket eladta a zsidóknak s ő maga is segített a kinzásban. A zsinagógában végzik ki.

1520. Saragossában augusztus 6-án a boldoggá avatott Dominguito del Val nevű gyermek vértanusága, akit a zsidók szüleitől elleptak, több zsidó közreműködésével keresztrefeszítettek, a tetemét az Ebro folyó partján elrejtették, de csodamódra megtalálván, a keresztények az ottani székesegyházban temették el. (Acta Sanctorum; V. Aug.)

1520. Nagyszombatban és Berényben két gyermeknek veszik véré a zsidók, s ezért kiűzik őket. (Bolland. II. April. 839.)

1520. Nagyszombatban és Berényben két gyermeknek veszik véré a zsidók s ezért kiűzik őket. (Bolland. II. April. 839.)

1529. Bazinban (Pozsony m.) egy ottani polgárnak, Meilinger Györgynek fiát ellopják a zsidók, bezárják egy pincébe és ott kegyetlenül meggyilkolják. Néhány nap múlva egy öreg asszony a városka közelében rátalál a megsemmisített testre, melynek kezei hátra voltak kötve; elviszi az apa házába. A tetemen a hatóság számos szurt sebet állapít meg, a kezek és lábakon minden ér föl van vágva; a fej be van verve. Az elfogott zsidók bevallják, hogy a fiúcska véré a tollszárakkal szívták ki és különböző célokra használták.

1405. Suppenfeldben (Bajorország) husvétkor Piesenharter Györgynek Mihály nevű négyéves fiát a zsidók egy oszlophoz kötözték, három napig kínozták, ujjait megsemmisítették, majd egész testét keresztformában szétvágták, hulláját az erdőben elásták, egy juhászkutya azonban kikaparta. (Raderus: Bavaria Sancta II. 231; II. 179. Aventini: Annales Bavarorum 17.)

1547. Ravában (Lengyelorsz.) egy cipésznek (mások szerint egy szabónak) Mihály nevű fiát két zsidó keresztrefeszíti. (Bolland. II. April. 839. Simone Habiki a fentidézett helyen.)

1569. Witovban (Lengyelorsz.) egy Jakob von Lezyka nevű zsidó két tallérért megveszi egy petrikaui özvegyasszonynak, Kosmanina Margitnak két éves gyermekét 2 ezüst márkáért és kegyetlen módon meggyilkolja. (L. ugyanott.)

1571. M. A. Bragadinust a zsidók elevenen megnyúzzák és kegyetlenül meggyilkolják. (Münster Sebestyén: Kosmographia.)

1573. Berlinben, január 8-án kivégeznek egy Leopold nevű zsidót, aki egy koldustól egy gyermeket vásárol, átadta más zsi-

dóknak, akik szórakozásból addig kinozták, amíg belehalt. (Sartorius 53.)

1574. Puniában (Litvánia) Lublini Orsolyának hatéves Erzsébet nevű leánykáját Smierlovitz Joachim nevű zsidó nagykedden megöli és vérét a maceszsütéshez használják. Egy vilnai kápolnában emlék-keresztben van története megörökítve. (Simone Habiki idézett művéből.) Ugyanakkor Zglobieban is ellopnak egy fiút és Tarnowba viszik, ahol több keresztény gyermek vesz el a zsidók kezén.

1590. Szydlowban egy gyermeket a szülei elvesztenek; később megtalálják a hulláját teljesen vértelenül, számtalan szurt sebbel és vágásokkal. (L. ugyanazon szerzőnél.)

1592. Vilnában a hétéves Simont a zsidók késekkel megölve teljesen összeszurkálják, és karcolják, sőt, a körmei alá is beszurnak, több, mint 170 sebet ejtenek rajta. A szent tetemet a ciszterciták templomában helyezték el.

1595. Goszinban (Lengyelorsz.) egy asszonyt elítélnék, mert már a harmadik gyermeket adta el a zsidóknak. Egy gyermeknek vértelen tetemét meg is találják.

1597. Szydlow környékén eltűnik egy gyermek, barzásztóan megcsonkított tetemét később találják meg. A zsidók megölnék egy gyermeket s annak vérével hintik be az új zsinagógát, fölszentelésképen. Az Acta Sanctorum áprilisi kötete tizenöt ártatlan gyermeket említ, akiket a lengyelországi zsidók ölték meg.

1598. Smienanovban Pietrznynin Máté négyéves Albert nevű fiát Szejnov Áron és Márk Worniki kocsmabérlők husvétkor elfogták és bevitték a kocsmájukba. Ott több zsidó jelenlétében megnyitották az ereit, azután folytonos kínzás mellett megfojtották és hulláját a mocsárba dobták. (Acta Sanctorum II. April. Tentzel: Juli 1693. stb.)

1626. Varsóban egy ötéves gyermek hulláját találják, a testen több mint száz lyukasztás van, még a legkisebb erei is föl vannak vágva.

1550. Kaadenben (Stájerorsz.) március 11-én megölnék a zsidók egy Tillich Mátyás nevű gyermeket. A hullán sok sebet találtak s az ujjai is le voltak vágva. A tettest kerékbetörték, az áldozatnak emléket állítottak.

1665. Bécsben, az ugynev. zsidóvárosban, május 22-én a zsidó lóusztatóban egy asszony holttestét találják, akinek a nyakára kövekkel megrakott zsák volt kötve. A test egészen össze volt szurkálva és vagdalva.

Tunguchban (Poroszorsz.) a zsidók egy gyermeket megölnék. (Tentzel: Juli. 1695, 553.)

1669. Metzben Raphaél Levy zsidó ellopja Gilles de Moyné hároméves gyermekét s kegyetlen kínzásokkal és csonkításokkal

megöli. A tetteit elevenen elégetik. (Procés Paris 1670. Abrégé du Procés fait aux juifs de Metz.)

1675. Mieszbén (Csehorsz.) a zsidók megölnék egy négyéves gyermeket.

1690. Minskben (Oroszország) a zsidó Sulka a szomszédjának hatéves kisfiát átsalogatja magához, azután elhurcolja Bialystokba s ott először leviszi egy sötét pincébe, majd különféle eszközökkel halálra kinozza. A hulláját a barmok ételébe dobja, de a kutyák három napig ott ugatnak mellette s nem engedik az állatokat közelébe. A sok ugatásra az emberek figyelmesek lesznek és fölfedezik a hullát.

1691. Ennefeldben (Bajororsz.) a zsidók megölik Essenfelder János protestáns lelkész kisfiát.

1753. Kiewben ápril 30-án eltűnik egy Studzinski nevű nemesnek a fia. A zsidók először egy kocsmában rejtegették, azután megölték.

1764. Orkután (Sárosm.) Balla János fiacskáját számtalan késszurással megölik, a szemét kitolják, a nyakát elvágják.

1791. Péren (Szilágy.) a 13 éves Takáts Andrást ellopják özvegy anyjától, a nyakát elvágják s a hulláját egy árokba dobják.

1803. Buchhofban. Nürnberg mellett. Hirsch nevű zsidó március 10-én ellopja a kétéves Mackel-fiút, 12 nappal később találják meg holttestét a mezőn. A zsidók megvesztegették a bírákat s így nem lett bántódásuk.

1810. Aleppóban eltűnik egy keresztény nő; egy Rafael nevű anconai zsidóra terelődik az alapos gyanu, aki a szegény nőt meggyilkolta és vérét vette. (A damaskusi per adatai, A. Laurent.)

1812. Korfu szigetén a zsidók két gyermeket megölnék.

1813. Witebskben (Lengyelorsz.) a zsidók egy gyermeket megölnék. A vizsgálat folyamán a szentpétervári törvényszék közli, hogy 1753-ban és más években is történt hasonló büncselekmény.

1817. Wilnában a kis Adamowitz Mariannának meggyilkolása miatt indított eljárást elévülés címén megszüntetik.

1823. Wieleczben, Vitebsk mellett, Jemelián Ivanov rokkantnak négyéves fiát a zsidók ellopják és megölik.

1824. Beyruthban Tacsallach Seyeh nevű tolmácsot zsidó házigazdája megöli.

1827. Varsóban egy gyermeket a zsidó husvétra megölnék. (Chiarini: teoria del Giudaismo, I. 355.)

Wilnában egy Ossyp nevű parasztfiúnak összeszurkált holttestét találják; a kormányzósági bíróság előtt kihallgatott Zukowski nevű pásztor látta, amint a gyermeket a zsidók a mezőn megragadták.

1831. Szentpétervárott egy gyermeket megölnék. A bíróság megállapítja, hogy a gyilkosság rituális célból történt.

1834. Julius 13-án, Neurhofenben, Düsseldorf mellett, egy hatéves fiút megölnék.

1836. Tarnowban egy leányt a zsidók nagykedden leitatnak, azután letaszítják a pincébe és vérét veszik. (Amblagen der Juden, Leipzig, 1864.)

1839. Damaskusban a vámhivatalnál egy palackot fedeznek föl, amelynek tartalma vér; a zsidó címzett a hivatalnokoknak 10.000 piasztért ajánl fel, ha a dologról hallgatnak. (Prozess bei A. Laurent, 301.)

1839. Rhodos szigetén eltűnik egy árus asszonynak fia, aki a zsidókhoz tojást szállított. A megvesztegetett hatóság az ügyet eltussolja.

1840. Damaskusban megölik Tamás kapucinus-atyát. A jámbor szerzetest az egész város szerette, sőt még a pasa is nagy tiszteletben tartotta. Február 5-én este becsalták Harari Dávid zsidó házába s ott a zsidó és hozzátartozói megrohanták és megölték. A vérét palackokba eresztették s elküldték a főrabbinak. A per aktái szerint ezután lakomát is csaptak. A testet földarabolták s a kloákába dobták, a ruháit elégették. Éjjel a szolgája, Amorán Ibrahim gyanút fogott és a gazdája keresésére indult a zsidó városrészbe. De őt is becsalták a zsidók és ugyanugy megölték. A nép körében érthető felzudulás támadt, maga a francia konzul vette kezébe az ügyet; Soliman borbély, aki azon az éjjel Harari házában járt, elárulta a tettesek neveit, s ennek alapján 16 zsidó került letartóztatásba. Négynek megkegyelmezték, kettő meghalt a börtönben, a többi tizet a zsidóság minden öröklődése ellenére halálra ítélték. Eire egész Európa zsidósága megmozdult, elküldték a nagy zsidókat: Cremieuxt, Munckot és Montefiore Mózeszt Mohamed Ali alkirályhoz és megfelelő összeg ellenében kieszközölték a halálraitéltek szabadonbocsátását. A jámbor szerzetes sirját ez a felirat disziti: »Itt nyugszanak P. Sardegnai Tamás kapucinus, apostoli misszionáriusnak csontjai, akit a zsidók 1840 február 5-én megöltek.« (Relation historique des affaires de Syrie depuis 1840. jusqu'en per Achille Laurent.)

1843. Rhodos szigetén több keresztény gyermeket megölnék. (L'Egypte sous Mehemed Ali, Hamont, Paris 1843.)

1859. Foksaniban (Oláhország) megölnék egy ötéves fiút.

1873. Enningenben megölnék egy fiatal leányt.

1875. Zborón megölnék egy 16 éves leányt.

1877. Szalacson (Szilágym.) megölnék egyszerre két gyermeket.

1879. Kruraisban (Kaukázus) a zsidó gipszárusok megölnék egy hatéves kislányt, levágják a kezét és lábait s a vérét lecsapolják.

1881. Alexandriában megölik Fornarachi Evangelio nevű görög fiút. A tetemét vértelenül, összeszurkálva találják meg; noha a gyilkosság nyilvánvaló volt, de egy nemzetközi zsidó diplomata-

banda szabadlábra helyeztette a Baruch családot, természetesen megfelelő pénzek ellenében.

1882. Tiszaeszláron április 1-én megölik Solymosi Esztert. Minthogy az eltűnt leánykát utoljára a zsinagóga közelében látták, a gyanu a zsidókra irányult. Scharf József zsinagóga-szolgának két fia, az ötéves Sámuel és a tizenegyéves Mór, akik a kulcslyukon nézték végig a gyilkosságot, eleinte az apjuk ellen vallottak, elmondván, hogy az öreg bevezette a kislányt a zsinagógába, levetette a kabátját, majd a kislány ruháit szedte le s azután elvágta a nyakát. A sakter először azt vallotta, hogy a holttestet előbb elrejtette, este pedig a Tiszába dobta. Ezt a vallomását a főtárgyaláson visszavonta. Négy hónap múlva csakugyan vetett a víz a partra egy női hullát, ez azonban, noha az Eszter ruhái voltak rajta, egy idősebb nőé volt. Két zsidó csinálta meg a cserét, de ezek is letagadtak mindent a főtárgyaláson. Az első vizsgálóbíró a zsidók halálba kergették. A második vizsgálóbíró Bary József volt, akít a zsidók nem tudtak megvesztegetni s ezért mindenképen fondorkodtak ellene. Közben a kir. ügyész is öngyilkos lett. A zsidók egész Európában minden követ megmozgattak, hogy a rituális gyilkosság vádját megtörjék. A miniszter egy erdélyi ügyészt jelölt ki a vád képviselőjévé; ennek »vádbeszéde« azonban olyan különös volt, hogy tizenkét keresztény ügyvéd félt ellene panaszt az igazságügyminiszternél. Az elnök megtöltötte Szákay ügyvédnek, az anya képviselőjének, hogy rituális gyilkosságról beszéljen. A zsidók képviselője, Eötvös Károly, hat hónapig húzta az ügyet, mialatt egyre bujta a sebészeti könyveket, hogy a tényállást minél inkább bonyolítsa. (A zsidók ezt az érdemét örök halálával fizették. Nagykoroson utcát is neveztek el róla.) Az itélet általános felháborodást idézett elő. Budapesten, Pozsonyban, Kassán, Nyiregyházán, Sopronban és még több helyen véres tüntetések voltak. A Scharf családnak menekülnie kellett az országból. (Melegen ajánljuk olvasóinknak Bary József főügyész terjedelmes művét: A tiszaezlári bünper.)

Ugyanazon évben Konstantinápolyban egy gyermeket a zsidók a házukba csalogatnak; másnap a hulláját találják meg az Aranyzarvnál.

1883. Ugyanolyan eset. A megvesztegetett hatóság nem indít vizsgálatot.

1884. Skurzban (Poroszors.) január 21-én eltűnik egy 14 éves fiú, Cybulka Onophrius. A hulláját másnap megtalálják a falu közelében egy hid alatt. A test teljesen vértelen volt; a tagok hajszálvékony vágásokkal voltak a testről levágva. Három zsidóra terelődik a gyanu, azonban egy berlini ügyészi megbízottnak (Kriminal-Kommissionär) sikerül őket szabadon bocsátatni és egy antiszemita katolikus mézáróst helyettük fogságra vettetni. Egy év múlva derül ki ártatlansága, mire a zsidó tettéseket már

sehol sem találják. (Glaugau, Der Kulturkämpfer, V. évf. 118.)

1886. Sajóvamoson ismét rituális gyilkosság történik; Verhovay lapja, a »Függetlenség« erélyesen követeli a szigorú vizsgálatot, az ügyet mégis eltussolják.

1891. Xantenben, a Rajna mellett, június 29-én Hegemann János ötéves fiút szakyszerű saktervágással megölik és a vérért kieresztik. A hullát Buschhoff sakternek telke mellett találják meg. Szemtanuk bizonyítják, hogy a gyermek előttevaló nap délelőttjén a sakter házába tért be. A bíróság mégsem folytatott alapos nyomozást, hanem a zsidók egyhangú kívánságára megszüntette a pert.

1899. Polnában (Csehsz.) Hruza Ágnes 19 éves leányt megöli Hülsner Lipót zsidó két hitsorsosa segítségével, majd a vérért lecsapolják. Hülsner az esküdtszék előtt beismeri, hogy ő vágta el a leány nyakát s hogy ő fogta fel a kiömlő vért. Felakasztásra ítélik. A zsidó sajtó óriási lármát csap, mire az ügyet egy másik esküdtszék elé utalják. Ott kiderül, hogy Hülsner 1898 július 17-én szintén így gyilkolt meg egy Klima Mária nevű leányt. Ismét halálra ítélik, de kegyelemből életfogytiglani börtönt kap; innen a zsidók kilenc év múlva kiszabadítják.

Ugyanazon évben Bernstein Miksa rabbijelölt a hétéves Hack Steverint a lakására csalja s ott a vérért lecsapolja. A bíróság Bernsteint psychopathának és vallásos örültnek jelenti ki.

1900. Konitzban (Nyugat-Poroszorsz.) március 11-én megölik Winter Ernő 18 éves fiút. Két nap múlva kihalásszák a tóból szét-darabolt törzsét. A fejét öt hét múlva találják meg a játszadozó gyermekek. A test teljesen vértelen. Több bizonyíték van arra, hogy a gyilkosságot a zsidó Levy Móric mészáros pincéjében hajtották végre, ahová egy zsidó nő csalta be az áldozatot. Azon a napon sok zsidó volt Konitzban; ezek közül néhányat letartóztatnak, míg a helybeli sakter megszökik. A tetteseket a hatóság nem akarta megtalálni.

1911. Kiewben megölik a 13 éves Juscsinszki András nevű iskolásgyermeket. Nyolc nap múlva találják meg szétvagdalt és vértelen testét egy téglagyárban. A gyanú a téglagyár zsidó intézőjére, Beilis Mendelre irányul. Az ügy csak két és fél évi huzavona után kerül tárgyalásra; Beilist persze fölmentik, azonban megállapítja a bíróság, hogy a gyilkosság a zsidók vallási központjában, mégpedig vérvétel céljából hajtatott végre. A vádlók és a tanúk később majdnem mindnyájan a bolsevik terror áldozatai lettek.

A berlini »Weltbund Kinderdank« csak 1919 husvétjáról 16 gyermek eltűnését sorolja föl!

1928-ban a zsidók megölik Helmut Daube nevű fiút.

1929-ben a zsidó husvét előtt Manauban megölnék egy Kessler Károly nevű gyermeket.

1932-ben Paderbornban megölik és feldarabolják a zsidók Kaspar Márta nevű kisleányt.

*

A fent elsorolt történeti adatokhoz nem fűzünk semmi kommentárt. Meg kell azonban a tárgyilagos igazság kedvéért jegyeznünk, hogy sem a Talmudban, sem a Sulchan Arukhban, sem egyéb rabbinitikus könyvben nem lehet találni olyan szabályt, utasítást vagy tanácsot, hogy a zsidók a maceszbe vagy egyéb rituális célra keresztény vért használjanak. Ilyen értelmű passzust egy komoly kutatónak sem sikerült a zsidók könyveiben felfedezni. Ha tehát a zsidók rituális célból öltek, ezt csakis szóbeli hagyományaik diktálhatták nekik. Már pedig a Talmud Ros hasana (Ujév) című traktátusa a 19a. lapon azt tanítja, hogy a szóbeli hagyományokban foglalt törvény egyenlő a Tórával!

Ennek a hagyománynak létezését több tekintélyes keresztény író állítja, illetőleg a következő adatokkal bizonyítja:

Paolo Medici »Riti e costumi degli Ebrei« című könyvében, amely Turinban, 1874-ben jelent meg, a 323. lapon egy sereg keresztény gyermek megöletését adja elő.

Giovanni de Feltre, a milánói podesta előtt ünnepies esküvel bizonyította, miszerint a zsidók bizonyos célokra keresztény vért használnak.

Buxdorf »Synagoga Judaica« című könyvében (Basel, 1580.) a VII. fejezetben előadja, hogy a zsidó bölesek (chakam) a keresztény vért az ő varázslásaikhoz, a gyógyításaikhoz, valamint a körülmetélésnél, az új párok összeadásánál (az akkor szokásos keménytojás meghintésénél), továbbá a bűnbánati napokon és a halotti szertartásoknál használták.

Teofito, volt moldvai rabbi, később szerzetes, 1803-ban, volt hitsorsosai okulására közzétette nevezetes leleplezéseit; ez a könyv 1834-ben Nápolyban görög nyelven, majd 1883-ban Turinban olaszul jelent meg. (»Il sangue cristiano nei riti ebraici della moderna Sinagoga« (A keresztény vér a mai zsinagóga zsidó szertartásaiban) címmel és világszerte érthető feltűnést keltett. Ebből a könyvből idézünk néhány sort:

»Ezt a vérmisztériumot (— írja Teofito — nem minden zsidó isemri, hanem csakis a bölesek (chakan) vagy a rabbik és az írástudók, akik ezért »a vérmisztérium letéteményesei« (conservatori del mistero del sangue) címet viselik. (19. és 34. lap.) Mikor 13 éves lettem, atyám maga mellé évet, elvitt egy helyre, ahol senki sem hallgatózhatott és miután a keresztények gyűlését, mint Istennek tetsző dolgot, behatóan megmagyarázta, megtanított arra, hogy Isten azt parancsolja, miszerint a keresztényeket levágjuk (macelbare, schlachten) és a vérüket vegyük... Fiam, — mondá atyám,, megcsókolva engem — én téged most ennek a

títoknak közlésével az én legbensőbb bizalmasammá, az én második énemmé tettek... és e szavaknál egy koronát vett elő és a fejemre tette. Azután megmagyarázta a vérmisztériumot s hozzátette, hogy ezt Jehova adta a zsidóknak és a gyakorlását megparancsolta... Én tehát a jövőben ismerője (consciens, Mitwisser) leszek az izraelita vallás legfontosabb misztériumának. Majd elmondta az átkokat és büntetéseket, ha én ezt a misztériumot valakinek elárulnám, tehát sem anyámnak, sem nőtestvéreimnek, sem fitestvéreimnek, sem jövődöbeli feleségemnek, hanem egyedül a legbőlcsebb, legbuzgóbb és erre legalkalmasabb fiamnak. Így kell ennek a misztériumnak apáról fiúra öröklődnie a legkésőbbi nemzedékig... A főszabály az, hogy minden zsidó köteles életében legalább egy keresztényt levágni (vagy legalább tönkretenni), ha a jövődö világba be akar jutni. A zsidók leginkább megelégedettek, ha egy ártatlan gyermeket ölhetnek meg s legjobban szeretik ezt husvét tájkán cselekedni, hogy a Jézus szenvedését lássák.

Laurent Achilles, akinek Tamás páter meggyilkolásáról szóló adatait fentebb idéztük, közli egy huszéves aleppói zsidó nőnek, név szerint Ben-Nudnak vallomásait, amelyeket gróf Durfort-Civrac híres orientalista előtt tett, s amelyeket ez a damaskusi konzulhoz írásban továbbított. Ez a zsidó nő elmondta a grófnak, hogy ő hét éves korában Antiochiában a saját szemeivel látta, mikor a zsidók abban a házban, amelyben ők laktak, két keresztény fiucsót a lábuknál fogva a szoba mennyezetére fölakasztottak. Sirva rohant a nagynénjéhez, ez azonban kinevette és elküldte a bazárba. Vagy nyolc évvel később, 1834-ben, Tripolisban volt egy rokonánál s ott egy rejtett helyről látta, hogy egy tisztas öreget, akit még Aleppóból ismert, a zsidók kávéval meg szeszestállokkal kínáltak, azután rávetették magukat, betömtek a száját, hátrakötötték a kezeit, felkötötték egy narancsfára és három óra hosszat úgy hagyták; majd, amikor már közel volt a halálhoz, elvágták a nyakát és a vérét kieresztették. Tetemét később egy ládába gyömöszölték és bedobták a tengerbe. Husvét előestéjén a zsidók tudvalévőleg egy kakast szoktak megfeszíteni, vagyis a falhoz szegezik, összeszurkálják és mindenféleképpen megkínózzák (az az engesztelési kakas, amit a mi zsidaink »Kaporess-Hahn«-nak hívnak). Egy ilyen alkalommal hallotta a zsidó leány, hogy Jézust minden képzelhető gunynéven emlegetik, a legválogatottabb kifejezésekkel gyalázzák és többször mondogatják, hogy a kakas helyett milyen nagy örömmel feszítenének meg egy gójt!

VIII. Kutmérgezés. Szentséggyalázás.

Gaguin Róbert, a Franciák Története című könyvének II. kötetében elbeszéli, hogy a zsidók Fülöp király alatt 1320-ban a

pestises betegeknek pénzt adtak, hogy járják be egész Franciaországot és mérgezzék meg a kutakat. Narbonneé tartomány Vitry városában fedezték föl ezt az akciót s a szervező zsidókat és cinikostársaikat elégették.

Stumphius Krónikájában olvassuk, hogy 1333-ban a Boden-tó melletti Kostnitzban III. Ulrich püspök alatt több zsidót ítéltek máglyára a kutak megmérgezése miatt.

Naucier (vol. 2., generat. 45.) beszéli, hogy 1345-ben Elzászban, Benafeldben a zsidók egy általános kutmérgezést kíséreltek meg s a vizsgálat során azt is bevallották, hogy Németország valamennyi kutjának megmérgezését tervbe vették.

Aventini János (annal. lib. VII.) írja, hogy ugyanazon évben, szent Cecilia napján (nov. 22.) Augsburgban több zsidót égettek el kutmérgezés miatt, valamint Nördlingenben, Eszlingenben, Ulmban, Schwäbisch-Hallban és Sváборszág több helységén.

XXI. János pápa »De Leprosis« levele 1321-ben említi, hogy Anjou Fülöp gróf is jelentést tett neki arról, hogy a zsidók különféle eszközöket használnak föl arra, hogy a keresztényeknek ártásnak, többek között méregitalt készítenek nekik, amelyekre receptjét egy Krisztus-gyalázó irat mellett Banaiás zsidó házában találták meg.

Gerson János. Naucier, Spina Alfonz és Sartorius írják, hogy 1290-ben egy keresztény nő elszegényedvén, zsidónak adta zálogba gyermekét, aki csak úgy engedte ki a gyermeket, hogy a szerencsétlen nő egy konzekrált ostyát lopott neki, amit a zsidók meggyaláztak. A zsidó azután egy forróvizet fazékba dobta a szent ostyát, de egyszerre csak elkezdtek a gyerekei kiabálni, hogy az apjuk egy szép kis gyermeket akar a baltával a forró vízbe benyomni és nagy lármával kirohantak az utcára. A keresztények erre behatoltak a házba, majd értesítették a püspököt, aki nagy processzióval vitte vissza a szent ostyát a templomba.

1305-ben Korneuburgban két zsidót ítéltek halálra a szent ostya meggyalázása miatt. Egy Zerklinus nevű zsidó ugyanis egy buta napszámosmal karácsonykor ellopott egy szent ostyát; a napszámos megáldozott, de rögtön kiköpte a szentséget s elvitte a zsidónak, amiért 3 forintot és egy uj ruhát kapott. A zsidó eldugta a szent ostyát és három éven keresztül mindennap meggyalázta egy Áron nevű zsidó társaságában. A napszámosnak később megőrzítő lelkifurdalása támadt s följelentette a két zsidót. Így kerültek a máglyára.

Aventin történetíró, Onsgorg Ulrik regesburgi kanonok, Schedel Maszl straubingi káplán és még mások is beszélik, 1337-ben Bajorország Deggendorf városában a zsidók egy bukott leányt béreltek föl, aki gyermekeit elzalogosította náluk, hogy hozzon nekik egy konzekrált ostyát s akkor fizetség nélkül visszakapja gyermekeit. Mikor a szerencsétlen tíz szent ostyát összelopkodott, a

zsidók éjjel összegyűltek s a szent ostyákat hegyes árákkal szurkálták. És íme, mindenik szurás után véresepek jelentek meg; de a zsidók ezzel nem törődtek, hanem tövissel kezdték vakarni a szent ostyákat. De ekkor meg egy bájos kised jelent meg. A zsidók azonban most sem tágitottak, hanem befűtöttek egy kemencébe, hogy a szent ostyákat elégessék. Azonban azok a tűzben is épek maradtak s ísmét megjelent a szép kised alakja. Most kiszedték a zsidók a szent ostyákat a tűzből s kalapácsokkal kezdték verni. Most harmadszor jelent meg a kised. Erre a zsidók megijedtek, megtöltöttek egy zacskót méreggel, beledobálták a szent ostyákat s a zacskót egy kutba eresztették. A mérgezett kut vizétől sokan meghaltak. De a kut fölött éjente némelyek különös csillogást láttak, panaszos hangokat hallottak. A nyomozás megindult. Mikor kitudódott, hogy a zsidók mit tettek, megrohanták a zsidók lakásait, közülük sokat leszurtak, sokan pedig félelmükben maguk gyújtották fel a házukat s inkább családjukkal együtt bennégtek, semhogy a keresztények kezeibe kerüljenek.

1369-ben Brüsszelben egy Jonathán nevű gazdag zsidó egy Louvain János nevű kikeresztelkedett zsidónak 560 tallért adott, hogy neki egy konzekrált ostyát lopjon. A szent ostyákat ott is összeszurkálták a zsidók és több kiváló történetíró könyve szerint véresepek jelentek meg a szurások helyén. A művek idézését helyszűke miatt mellőznünk kell. Lásd Pawlikowsky: *Der Talmud in der Theorie und in der Praxis*, Regensburg 1866., 233–240. lap.)

Schlager írja »Wiener Skizzen« című munkájában (2. sorozat 230. lap), hogy 1420-ban bécsi és enns-i templomokból négy szentostyát elloptak, összeszurkáltak, tűzbedobtak és azt a keresztényt, akivel a lopást elkövették, megölték.

Heinricus Speculum mag. Exempl. 148. dist. X. Exempl. II. írja, hogy 1640-ben a boroszlói zsidók az elvetemült sekrestyével 30 ezüstért több szent ostyát lopattak ki a tabernákulumból és azokat undokul meggyalázták.

Sartorius könyvében (77. lap) olvassuk, hogy 1477-ben Passauban egy gonosz keresztény a tabernákulumból lopott ki egy szent ostyát a zsidóknak, a bűntényt azonban fölfedezték s a zsidókat a tolvajjal együtt érdemük szerint megbüntették.

Sartorius könyvében (67. lap) olvassuk, hogy a szászországi Halleban 1514-ben kivégzett Pfefferkorn nevű kikeresztelkedett zsidó beismerte, hogy három konzekrált ostyát elloptott, amelyek közül egyet összeszurkált, de abból vér serkedt ki, a másik kettőt pedig eladta a többi zsidóknak.

Ugyancsak Sartorius könyvének 51. lapján olvassuk, hogy Brandenburgi Joákim hercegsége alatt egy gonosz keresztény elloptott egy szent ostyát, s eladta a zsidóknak, akik azt meggyalázták.

Roverus Pontanus *Rerum Memorabilium* I. V., valamint

Lippomanus Alajos lengyelországi pápai követ (1556.) bizonyítja, hogy Zsigmond lengyel király alatt egy pacanow-i cselédleány a szentáldozásnál elsikkasztotta a szent ostyát és hazavitte zsidó gazdájának, aki elvitte a zsinagógába és a zsidókkal meggyalázta. Ez a gaztett is kitudódott s valamennyien mágyára kerültek.

IX. A Talmud hatása a zsidó népre.

Egy jeles írónk mondja: »A zsidó vallás törvény; sőt, törvényrendszer, egy monumentális irodalmi fölépítménnyel, a Talmuddal. Olyan ideológia, amely morális, jogi és nemzeti, sőt, politikai tekintetben is ellenkezik és ellentétes szuggesztióju a zsidókat befogadó nép vallási, erkölcsi és politikai ideológiájával.«

A zsidó vallástanítás nálunk a Talmud szellemében, a Talmud irányelvei alapján történik, amit többek közt az is bizonyít, hogy a rabbinövédek talmudistáknak nevezik magukat s a rabbik és hitoktatók, mint szent könyvet tanulják a Talmudot. Közérdekből is fontos lenne tehát, ha az erre illetékes tényezők komoly és beható vizsgálat tárgyává tennék a Talmudot, és, ha abban megtalálják, minthogy meg is kell találniok, azokat a förtelmes részeket, amelyeket én lefordítottam, s amelyek Goldschmidt Lázár főrabbi német fordításában (Leipzig, Jüdischer Verlag, 1932.) szintén szóról-szóra feltalálhatók, akkor teljesítsék kötelességüket, amit a keresztény világ már régóta vár tőlük.

Aki abban kételkednék, hogy a zsidó erkölcsöknek a Talmud képezi a zsinórmértékét, az a Zsidó Lexikonban elolvashatja e szavakat: »A mai zsidóság nagy része alig tudja már, hogy az erkölse a Talmud erkölseiben gyökerezik.« (878. lap.) Mi azonban nagyon is érezzük, hogy a zsidók »a Talmudban gyökerező erkölcsi szabályok szerint bánnak el velünk, kivált, mikor kifosztanak bennünket. A Talmud ugyanis több helyen tanítja, hogy a gójt szabad megrabolni, hogy aki a gójnak visszaadja az elvesztett jószágát, az nagy bünt követ el, hogy a gójnak megcsalása, bármilyen módon történjék is az, mindig megengedett dolog. A zsidók esküjéről már fentebb szoltunk.

Hajdanában a zsidó férfinak a huszadik évéig nem volt szabad a Tórát olvasni, hanem csak a Talmudot kellett tanulnia. (Kafstein: Sabbataj Zevi, 16.) Selomo ben Adred kiátkozza azokat, akik a Tórát bölcséleti alapon magyarázták. (Kecskeméti: A zsidók egyetemes története, 67. l.) Ugyanő nyíltan bevallja, »Egy zsidó vallás van-e vagy több?« című könyvében (10., 12., 197. l.), hogy »a Talmud másfélezer év óta a zsidóság vallása; a zsidóság vallási élete annyira talmudi, hogy a Tórát is csak a Talmudon át látja, a pró-

tetákat meg nem látja. A zsidó vallás: talmudizmus. A Sulchan Arukh közös kódex lett, mert a talmudizmus minden irányzatával számol.»

Igy azután a zsidóság nem az őszövétségi Szentírás szellemében nőtt fel, hanem már szinte az anyatejjel a talmudizmust szívta magába. A Talmud pedig nemhogy a más nemzetségek szeretetére oktató, hanem minden nemzsidót báromnak, lónak, szárnak, disznónak nevez és sehol nem szól egy jó szót sem róluk! A Talmud a felebarát alatt csak a zsidót érti, de sohasem az egész emberiséget, mert az neki pogány, bálványimádó, az állandó lenézéseknek, sőt vérengző gyűlöletének tárgya, akiket mindenütt ki kell irtani, ahol csak hatalma van a zsidóságnak, de legalább is veszni kell hagyni, ha életveszélyben forognak.

Igenis, az ilyen szabályok összességét nevezik ők hittan-könyvnek, erkölcsstannak, szent könyvnek, amely még az Evangéliumot is kigunyolja...

Az ilyen könyvnek olvasását, terjesztését, hivatalos tanítását türni ugyanannyi, mintha az egyetemen katedrát állítanának a bolsevizmus tanainak.

Merő szofizma az, hogy a mai zsidóság nem is ismeri a Talmudot, tehát nem is él annak szellemében. Vizsgáljuk csak meg azokat a bűnös cselekményeket, amelyek egyes országok kormányát zsidótörvények és egyéb rendszabályok bevezetésére kényszerítették, és mindezeket a flagitiumokat pontosan megtaláljuk a Talmud utasításaiban. Csak egy kis fáradságot ne sajnálnának az illetékesek a Talmud tanulmányára.

A Talmudnak reánk nézve séreelmes rendelkezéseit mind átvették a Sulchan Aukhba (Terített asztal, a zsidók négy törvénykönyve). Ez a könyv a jelenleg érvényben levő jogszabályok gyűjteménye, amelyet a magyarországi zsidók is elfogadtak és követnek. Tehát, amikor ők a Sulchan Arukhot emlegetik, akkor tulajdonképpen egy sűrített, de lényegében szó szerint azonos talmud-kódexre hivatkoznak.

Nem lesz érdektelen, ha végezetül néhány zsidó fohász fordítását adjuk. A Selichoth (küldetés) és a Machsor (szükség) című imakönyvekből iktatjuk ide ezeket az ünnepi ima-részeket:

»Fonnyaszd ki testüket, rohaszd ki nyelvüket, alázd meg kevélységüket, hogy letiportassanak; szakadjon ki a lelkük és legyenek adófizetőink!«

»Végy bosszut a gójokon, büntesd meg a népeket, törd össze az istentelenség jogarát... amely most uralkodik. Pusztítsd el a hamis istent!«

»Add vissza a te városod birtokát, hogy elpusztithassuk az istentelenek nevét, tipord össze a husvéti kígyót, törd össze az istenteleneket, hogy végük legyen!«

»Látogasd meg őket nehéz háborúval, verd meg őket fekélylyel, himlővel... taszítsd le királyukat, zúzd fejüket dühödben a földhöz!«

»Úsd a mi ellenségeinket, miként Egyiptomban első szülötteit, és gyötörd őket. Hasítsd szét, miként a Vöröstengert széthasítottad!«

»Amint hajdanában történt, úgy reszkessenek most is ellenségeink, félelem és rémület szálljon rájuk, hogy szívük megbénuljon. Öntsd ki rájuk haragod pohárit. Félelem és rémület vegyen erőt rajtuk és zúzd szét szíveiket. Iszonyu fájdalomban reszkessen lágyékuk, izzadjanak és remegjenek minden tagjaikban és essenek össze. Egyik nyomorúság a másik után jöjjön rájuk, hogy soha többé föl ne kelhessenek. Verd őket úgy, hogy soha meg ne gyógyuljanak!«

És most elvezetjük az Olvasót egy nagypénteki esonkamisére, amikor a feketébe borított oltár sárga viaszgyertyái mellett a pap szent Ambrus milánói püspöknek a IV. századból való imádságát mondja:

»Mindenható örök Isten, aki a csalárd zsidókat sem üződ el irgalmasságotól, hallgasd meg a mi könyörgéseinket, amelyeket azért a vakságos népért hozzád intézünk, hogy ők, megismervén az igazság világosságát, amely Krisztus, az ő sötétségük-ből megszabaduljanak.«

